

ΕΡΓΑΤΙΚΗ ΠΑΛΗ

Φύλλο 466 1,00 €

Εφημερίδα της Οργάνωσης Κομμουνιστών Διεθνιστών Ελλάδας

Στους εκβιασμούς της κυβέρνησης απαντάμε μαζικά με καταλήψεις και αγώνες

Κάτω τα χέρια από τις καταλήψεις

Νέος πτωχευτικός κώδικας
Λεηλασία για να διαχειριστούν το χρέος
σελ. 4

Ελληνοτουρκικά
Κούρσα εξοπλισμών... ενόψει διαλόγου
σελ. 10

Ναγκόρνο Καραμπάχ
Άκρως επικίνδυνες συγκρούσεις
σελ. 13

Αφιέρωμα
Η ελληνική επανάσταση του 1821 (γ' μέρος)
σελ. 15-16

Καταγγελία για την καταστολή της πορείας στην πρεσβεία των ΗΠΑ

Καταγγέλλουμε την απροκάλυπτη καταστολή της πορείας οργάνωσης της άκρας/επαναστατικής και ριζοσπαστικής αριστεράς στην πρεσβεία των ΗΠΑ στην Αθήνα, που έγινε χτες Δευτέρα 28/9, για να εκφραστεί η αντίθεση στην επίσκεψη Πομπέο.

Έχοντας συγκεντρωθεί στο πάρκο Ελευθερίας και επιχειρώντας να ξεκινήσουν την πορεία προς την αμερικανική πρεσβεία, τα μπλοκ των οργάνωσης δέχτηκαν από την αρχή μεγάλη πίεση από την αστυνομία, που με προπηλακισμούς και χημικά επιχείρησε επανειλημμένα να τα διαλύσει και να αποτρέψει την πορεία. Αφού ανασυντάχθηκαν και η πορεία συγκροτήθηκε, προχώρησε προς την αμερικανική πρεσβεία, περιορισμένη ασφυκτικά και απωθούμενη από τα ΜΑΤ σε μια λωρίδα και με τις προκλήσεις της αστυνομίας να

είναι διαρκείς.

Το χτύπημα είναι συνέχεια της βαριάς καταστολής της κινητοποίησης αλληλεγγύης στους Τούρκους και Κούρδους αγωνιστές, πριν λίγες μέρες. Της προσπάθειας να σπάσουν τις ελπιδοφόρες μαθητικές καταλήψεις. Του χουντονόμου για την απαγόρευση των διαδηλώσεων και των ΠΔ εφαρμογής του, που μας θέλουν «στο γύψο».

Η κρατική καταστολή και τρομοκρατία δεν θα σταματήσει τον αγώνα, δεν θα περάσει. Εχθές, κάποιες εκατοντάδες αγωνιστών, εργαζόμενων και νέων στην Αθήνα ύψωσαν τη φωνή τους και εντέλει κατάφεραν να διαδηλώσουν ενάντια στον εκπρόσωπο του αμερικανικού ιμπεριαλισμού, τα τυχοδιωκτικά, πολεμοκάπηλα σχέδια των ΗΠΑ και της ελληνικής κυβέρνησης στην περιοχή, ενώ διαδηλώσεις έγιναν (και θα γίνουν

και σήμερα 29/9) και σε άλλες πόλεις. Σύντομα, χιλιάδες θα βρίσκονται ξανά στους δρόμους, για να «ανασάνουμε» ξανά! Με ενότητα και μαχητικότητα, εργαζόμενοι και νέοι θα νικήσουμε το μαύρο Κράτος Έκτακτης Ανάγκης της κυβέρνησης, των μηχανισμών καταστολής και των ιμπεριαλιστών, θα επιβάλλουμε τον έμπρακτο σεβασμό των δημοκρατικών ελευθεριών μας.

ΟΚΔΕ, 29/9/2020

Να οικοδομήσουμε την Ο.Κ.Δ.Ε. & την 4η Διεθνή

- Για την οργάνωση της αντίστασης, τη νίκη των αγώνων
- Για τον Σοσιαλισμό, μόνη διέξοδο
στην καπιταλιστική κρίση, βαρβαρότητα και παρακμή
- Για την αναγέννηση του Επαναστατικού Μαρξισμού

Εργαζόμενοι, άνεργοι, νέοι, φτωχά λαϊκά στρώματα τα τελευταία χρόνια, ιδιαίτερα με τα μνημόνια, βιώνουμε καθημερινά την σκληρή επίθεση του κεφαλαίου. Παλιές και νέες αστικές/μνημονιακές δυνάμεις έχουν επιταχύνει την ιδιωτικοποίηση και διάλυση των δημόσιων υπηρεσιών, των κοινωνικών αγαθών, της υγείας, παιδείας, κοινωνικής ασφάλισης. Έχουν ενισχύσει τις τεράστιες ανισότητες, τον ανεξέλεγκτο πλουτισμό μιας χούφτας καπιταλιστών και πλουσίων, πατώντας στην υπερεκμετάλλευση και καταπίεση της εργασίας, στη λεηλασία της περιουσίας και της ζωής των φτωχών, βάζοντας χέρι σε λαϊκές καταθέσεις και αποταμιεύσεις, σπίτια, πρόσβαση σε ρεύμα, νερό, φάρμακα, στα πιο στοιχειώδη αγαθά. Οι αντιδραστικές μνημονιακές πολιτικές καταπατούν την ανθρώπινη αξιοπρέπεια, εκφυλίζουν το ήθος και τον πολιτισμό της κοινωνίας, σπέρνουν οικονομική αποσύνθεση. Η απότομη φτωχοποίηση και εξαθλίωση μετρά εκατομμύρια ανέργους και υποαπασχολούμενους, διάλυση του «κοινωνικού κράτους» και κοινωνικού ιστού. Τα σκληρά, αντιδραστικά μέτρα (μειώσεις μισθών, κατάργηση συλλογικών συμβάσεων, όλο και χειρότερες, πιο «ελαστικές» σχέσεις εργασίας, ποινικοποίηση και καταστολή συνδικαλισμού, απεργιών, αγώνων) έχουν χτυπήσει στην καρδιά της κοινωνίας, στον σκληρό πυρήνα της εργατικής τάξης, με ξεκάθαρο στόχο το πλήρες τσάκισμά της. Με τη μαζική ανεργία και τους μισθούς πείνας, η εργατική τάξη (κυρίως οι νέοι) δυσκολεύεται ακόμα και να αναπαραχθεί.

Εργαζόμενοι, άνεργοι, νέοι, φτωχά λαϊκά στρώματα, βλέπουμε τον πόλεμο να απειλεί την επιβίωση του ανθρώπινου γένους. Εστίες πολέμου σ' όλο τον πλανήτη αναφλέγονται απειλώντας ολόκληρη την ανθρωπότητα. Η εξαθλίωση, φτώχεια και πείνα, η μετανάστευση και προσφυγιά εξαπλώνονται δραματικά. Η παιδική εργασία, η εγκληματικότητα, ο ρατσισμός και εθνικισμός φουντώνουν. Η αλόγιστη χρήση των φυσικών πόρων από τις πολυεθνικές και τους ιμπεριαλιστές απειλεί με καταστροφή το περιβάλλον και το μέλλον της ανθρωπότητας. Η όξυνση αυτών των επιθέσεων γίνεται μόνο και μόνο για να σώσουν οι καπιταλιστές τα κέρδη και το παρακμασμένο, σάπιο σύστημά τους από την κρίση.

Μόνο εμείς, οι εργαζόμενοι, άνεργοι, νέοι και φτωχά λαϊκά στρώματα μπορούμε και πρέπει να τους σταματήσουμε. Απέναντι στα αδιέξοδα του ατομισμού και της διαίρεσης, να χρησιμοποιήσουμε τους αγώνες και την αλληλεγγύη μας. Να πολεμήσουμε τον νεοφιλελευθερισμό, που γίνεται όλο πιο ακραίος, τα Μνημόνια, την κρατική καταστολή και τις σύγχρονες χούντες, τον ρατσισμό, φασισμό και πόλεμο. Με όπλα τα συνδικάτα, τις επιτροπές αγώνα, τις γενικές συνελεύσεις, σε κοινωνικούς χώρους και γειτονιές. Με όλες τις μορφές αυτοοργάνωσης και τις καλύτερες παραδόσεις του εργατικού κινήματος.

Πρέπει να χτυπήσουμε το κακό στη ρίζα, στα μνημόνια, το ντόπιο και ξένο κεφάλαιο, την αντιδραστική ΕΕ, τον καπιταλισμό και τον ιμπεριαλισμό. Πρέπει να καταργήσουμε την εκμετάλλευση ανθρώπου από άνθρωπο, να κοινωνικοποιήσουμε κάτω από εργατικό έλεγχο τις μεγάλες επιχειρήσεις στους τομείς-κλειδιά (τράπεζες, ενέργεια, μέσα μεταφοράς, επικοινωνίες κ.λπ.). Να σταματήσουμε να πληρώνουμε το χρέος, να βγούμε από τον ζουρλομανδύα του Ευρώ και τη «φυλακή» της ΕΕ του καπιταλισμού/ιμπεριαλισμού, του ρατσισμού και φασισμού, της καταστολής, των επεμβάσεων και πολέμων.

Πρέπει να στρατευτούμε στον αγώνα, για να υπερασπιστούμε την εργασία, το βιοτικό επίπεδο, το δικαίωμά μας στη ζωή και στην αναπαραγωγή της εργατικής τάξης με σύγχρονους όρους. Να ανατρέψουμε τη βαρβαρότητα του νεοφιλελευθερισμού, τις πολιτικές παλιών και νέων αστικών/μνημονιακών κομμάτων, τις ιμπεριαλιστικές επεμβάσεις και πολέμους. Μέσα από αγώνες, **να επιβάλλουμε τη δική μας επαναστατική κυβέρνηση, μια ΚΥΒΕΡΝΗΣΗ ΤΩΝ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ. Έτσι μπορούμε να εγγυηθούμε την εφαρμογή ενός ριζοσπαστικού, αντικαπιταλιστικού Προγράμματος Σωτηρίας – να ανοίξουμε τον δρόμο στη μόνη πραγματική εναλλακτική λύση, τον Σοσιαλισμό.**

Η Ο.Κ.Δ.Ε. είναι μια εργατική κομμουνιστική οργάνωση, στο ρεύμα του επισημονικού μαρξισμού/τροτσκισμού και της 4^{ης} Διεθνούς. Δεν έχουμε καμιά σχέση με «τζάκια» και επαγγελματίες της πολιτικής, με το επίσημο κομματικό σκηνικό. Απευθυνόμαστε-Οργανώνουμε τους εργαζόμενους, άνεργους, νέους και φτωχά λαϊκά στρώματα, σε χώρους δουλειάς, σχολεία, σχολές και γειτονιές, στα κινήματα και τους αγώνες.

Είμαστε η παλαιότερη οργάνωση της επαναστατικής αριστεράς στην Ελλάδα (ίδρυση 1974 – ενώ το ρεύμα μας έχει ακόμα παλαιότερες, βαθύτερες ρίζες στην ιστορία του εργατικού και επαναστατικού κινήματος στην Ελλάδα). Δεν έχουμε λείψει από καμιά μικρή και μεγάλη αναμέτρηση του εργατικού κινήματος στη χώρα μας. Σε όλες τις κινητοποιήσεις και αγώνες (απεργίες, διαδηλώσεις, «αγανακτισμένοι» κ.λπ.) παρεμβαίνουμε με σχέδιο, υπομονή και επιμονή, προωθώντας τη ριζοσπαστικοποίησή τους, σεβόμενοι την εργατική δημοκρατία, την αυτοοργάνωση των μαζών, τους ρυθμούς ανάπτυξης της συνείδησής τους. Φιλοδοξώντας να οικοδομηθεί μια ικανή και αποφασιστική ηγεσία, ώστε οι αγώνες να φτάσουν ως την τελική νίκη.

Παλεύουμε για μια σοσιαλιστική κοινωνία, που καμιά σχέση δεν έχει με τις σταλινικές δικτατορίες, τα πρότυπα της σοσιαλδημοκρατίας και «κεντροαριστεράς», κάθε ρεφορμιστικό σχέδιο νέο ή παλιό, που πρόδωσαν και δυσφήμισαν τον Σοσιαλισμό.

Παλεύουμε για μια ταξική επαναστατική πολιτική, που ακόμα διαχωρίζεται αυστηρά από τις καταστροφικές πολιτικές των «Λαϊκών Μετώπων» («εαμική κουλτούρα»), μέτωπα δημοκρατικά, πατριωτικά κ.λπ.), οι οποίες οδήγησαν σε ιστορικές προδοσίες και ήττες του εργατικού κινήματος.

Παλεύουμε για μια πολιτική διεθνιστική. Η λύση στα μεγάλα προβλήματα της εποχής μας απαιτεί την αλληλεγγύη, κοινή πάλη και ισότιμη συνεργασία της εργατικής τάξης και των λαών, των εργατικών, επαναστατικών και κομμουνιστικών κινήματων/δυνάμεων διεθνώς. Τοποθετούμαστε κατηγορηματικά ενάντια στις ουτοπικές, αντιδραστικές σταλινικές θεωρίες του «σοσιαλισμού σε μία μόνο χώρα». Στην Ευρώπη, παλεύουμε για τη διάλυση της καπιταλιστικής/ιμπεριαλιστικής ΕΕ, για μια Ευρώπη ριζοσπαστική, δημοκρατική, σοσιαλιστική – για τις Ενωμένες Σοσιαλιστικές Πολιτείες της Ευρώπης.

Επιδιώκουμε μια οικονομία σχεδιασμένη από τους ίδιους τους εργαζόμενους. Μια Σοσιαλιστική Δημοκρατία, μια πραγματική δημοκρατία των «από κάτω», που θα οργανώνει την κοινωνία βάσει των πραγματικών αναγκών της πλειοψηφίας και όχι μιας χούφτας καπιταλιστών ή γραφειοκρατών. Μια σοσιαλιστική δημοκρατία πολύ πιο πλήρη, πολύ ανώτερη από το σάπιο αστικό κοινοβουλευτικό σύστημα και τον σταλινικό ολοκληρωτισμό. Αυτή είναι και η μόνη πραγματική λύση απέναντι στην κρίση του καπιταλισμού, που γεννά μόνο ανεργία, μνημόνια, χούντες και πολέμους. Πρέπει λοιπόν να στρατευτούμε στην Ο.Κ.Δ.Ε. και να οικοδομήσουμε το Παγκόσμιο Κόμμα της Σοσιαλιστικής Επανάστασης, μια αναγεννημένη 4^η Διεθνή.

Κυκλοφόρησε από τις εκδόσεις ΕΡΓΑΤΙΚΗ ΠΑΛΗ

Οι παρεμβάσεις της ΟΚΔΕ (ΣΣΠ) στο φοιτητικό κίνημα

Συγγραφέας: Συλλογική Εργασία

Χρονολογία έκδοσης: Ιούλιος 2020

Σελίδες: 266

Τιμή: 7 ευρώ

Το βιβλίο αυτό γράφτηκε με σκοπό να κάνει γνωστά στους αγωνιστές το ρόλο και τη δράση της ΟΚΔΕ στο ελληνικό φοιτητικό κίνημα.

Το φοιτητικό κίνημα, ιδιαίτερα μετά το 2ο Παγκόσμιο Πόλεμο, παίζει έναν πολύ σημαντικό ρόλο στην ταξική πάλη, κυρίως στις ευρωπαϊκές χώρες. Στην Ελλάδα, ιδιαίτερα μετά την εξέγερση του Πολυτεχνείου αποτελεί σημαντική κοιτίδα αγώνων και κυρίως οι ριζοσπαστικές ιδέες και η επιρροή της άκρας αριστεράς είναι πολύ σημαντικές. Με την αίγλη της εξέγερσης, αλλά και με τους σκληρούς νικηφόρους αγώνες του, με βασικούς σταθμούς το 1979, 1991, 2006 και 2007, αποτέλεσε πολλές φορές ανάχωμα στις νεοφιλελεύθερες πολιτικές.

Τη συγγραφή του δεν την ανέλαβαν ιστορικοί, αλλά φοιτητές, μέλη της ΣΣΠ, ενεργοί στο φοιτητικό και νεολαιίστικο κίνημα. Ο Λευτέρης Παναγιωτάκος (Μαθηματικό ΕΚΠΑ), ο Σω-

τήρης Καρδάσης (Χημικοί Μηχανικοί ΕΜΠ), Κωνσταντίνος Διακάκης (Φυσικό ΑΠΘ), η Ελένη Μανωλιά (Φυσικό ΑΠΘ).

Η έκδοσή του, δεν καλύπτει κατά τη γνώμη μας μόνο ένα κοινό περιορισμένο, που ενδιαφέρεται να μάθει την ιστορία της ΣΣΠ. Μέσα από την καταγραφή και ανάλυση της πορείας του φοιτητικού κινήματος στη χώρα μας, μπορεί κανείς όχι μόνο να αντλήσει την απαραίτητη έμπνευση, αλλά και να δει τα προβλήματα που το έχουν οδηγήσει στη σημερινή άσχημη κατάσταση. Ζητούμενο για μας, είναι αυτό το βιβλίο να συμβάλλει στην πολιτική συζήτηση γύρω από τους τρόπους με τους οποίους το φοιτητικό κίνημα θα αξιοποιήσει τη μακρά και λαμπρή ιστορία του, για να προχωρήσει στην ανασυγκρότηση και ανασύνθεσή του.

Από τον Πρόλογο

Πού θα βρείτε τις εκδόσεις ΕΡΓΑΤΙΚΗ ΠΑΛΗ

Αθήνα

Βιβλιοπωλεία: “Πρωτοπορία” Γραβιάς 3-5, “Πολιτεία” Ασκληπιού 1-3 & Ακαδημίας, “Εναλλακτικό Βιβλιοπωλείο” Θεμιστοκλέους 37 & σε όλα τα κεντρικά βιβλιοπωλεία.

Θεσσαλονίκη

Βιβλιοπωλεία: “Το Κεντρί” Δημ. Γούναρη 22 (Ναυαρίνο), “Πρωτοπορία” Λ. Νίκης 3

Πάναρνα

Βιβλιοπωλείο: “Αναγνώστης” Πυρσινέλα 11

Πού θα βρείτε την εφημερίδα ΕΡΓΑΤΙΚΗ ΠΑΛΗ

Αθήνα

Περίπτερα: Πλ. Κάνιγγος και σχεδόν σε όλα τα περίπτερα των Εξαρχείων.

Βιβλιοπωλεία: “Εναλλακτικό Βιβλιοπωλείο” Θεμιστοκλέους 37, “Καινά Δαιμόνια” Σουλτάνη 8, “Εκτός των Τειχών” Γραβιάς 10-12.

Θεσσαλονίκη

Πολιτικό-Πολιτιστικό Στέκι “Ισκρα”, Αμύντα 12, ισόγειο

Βιβλιοπωλείο “Το Κεντρί” Δημ. Γούναρη 22 (Ναυαρίνο)

Πάναρνα

Ψυλικατζίδικο “Ψυλικατέσεν” Γρ. Σακκά 14

Και στα κεντρικά πρακτορεία Αθηναϊκού τύπου σε όλη την Ελλάδα.

Γίνε Συνδρομητής - Ενίσχυσε την ΕΡΓΑΤΙΚΗ ΠΑΛΗ

Γράψτε μας στο e-maill ergatikipali@okde.gr ή ταχυδρομήστε μας τα στοιχεία σας στην διεύθυνση Αγ. Κωνσταντίνου 57, Τ.Κ. 104 37, Αθήνα.

Ετήσια συνδρομή εσωτερικού 15 ευρώ - εξωτερικού 20 ευρώ.

ΕΡΓΑΤΙΚΗ ΠΑΛΗ

Μηνιαία εφημερίδα της Οργάνωσης Κομμουνιστών Διεθνιστών Ελλάδας
Εκδίδεται από αστική μη κερδοσκοπική εταιρεία, Εκδότης: Σωφρόνης Παπαδόπουλος, Εκτύπωση: Κ. Φερέτος, Δερβενίων 30
γραφεία: Αγ. Κωνσταντίνου 57, Τ.Κ. 10437, Αθήνα, τηλ. 210-5247227 - Κλεισούρας 4, Θεσσαλονίκη, τηλ. 2310-237938
www.okde.gr, e-mail: ergatikipali@okde.gr

Η ΑΠΟΨΗ ΜΑΣ

Ελληνοτουρκικοί ανταγωνισμοί και εξοπλισμοί

Σε ομιλία της στη γερμανική βουλή, μια ημέρα πριν τη σύνοδο κορυφής της 1^{ης} Οκτωβρίου, η καγκελάριος Μέρκελ, ανάμεσα σε άλλα θέματα (συνεργασία ΕΕ-Τουρκίας, κριτική στην Ελλάδα για τη Μόρια, προσφυγικό κ.λπ.) αναφέρθηκε στην ένταση στην ανατολική Μεσόγειο και ότι η Ελλάδα και η Τουρκία βρέθηκαν στα πρόθυρα σύρραξης. Όσο και αν οι δηλώσεις της γερμανίδας Καγκελάριου, ενδεχόμενα, να θέλουν να υπερτονίσουν το μεσολαβητικό ρόλο της ίδιας και της Γερμανίας, δεν απέχουν από την πραγματικότητα και σε κάθε περίπτωση δείχνουν ότι ο κίνδυνος μιας σύγκρουσης ανάμεσα στους δυο καπιταλισμούς δεν είναι φανταστικός. Ακόμη, σε μια περίοδο όπου οι ανταγωνισμοί ανάμεσα στις αστικές τάξεις Ελλάδας-Τουρκίας έχουν οξυνθεί, λόγω των μεγάλων συμφερόντων που έχουν στην περιοχή (ενεργειακά, γεωπολιτικά, γεωστρατηγικά κ.λπ.), αλλά και η εμπλοκή όλων των ιμπεριαλιστικών δυνάμεων (παλαιών και νέων), ένα οποιοδήποτε επεισόδιο –είτε από «ατύχημα» είτε ως εσκεμμένη απόφαση κλιμάκωσης– μπορεί να εξελιχθεί σε «θερμό επεισόδιο» ή και σε σύγκρουση. Τέλος, ο ανταγωνισμός αυτός γίνεται ακόμη πιο μεγάλος από την επίγνωση του γεγονότος, ότι όποια από τις δυο αστικές τάξεις ηττηθεί σ' αυτό τον ανταγωνισμό, θα υποβαθμιστεί σημαντικά. Αυτό ισχύει ιδιαίτερα για την ελληνική αστική τάξη, που έχει υποβαθμιστεί αρκετά μετά την κατάρρευση της ΕΣΣΔ και την οικονομική χρεοκοπία της, σε αντίθεση με τη τούρκικη που έχει ενισχυθεί σε όλα τα επίπεδα.

Νέοι εξοπλισμοί

Με την παρέμβαση των ιμπεριαλιστών και κυρίως των ΗΠΑ και της Γερμανίας, ο Μητσοτάκης και ο Ερντογάν χαμήλωσαν κάπως του τόνους της αντιπαράθεσης (κυρίως απέσυραν τους στόλους που για 20

μέρες ήταν ο ένας απέναντι στον άλλον) και υποσχέθηκαν ότι θα αρχίσουν διάλογο για την επίλυση των αντιθέσεων. Την ίδια στιγμή, ο Μητσοτάκης εξήγγειλε ένα μεγάλο εξοπλιστικό πρόγραμμα που διεκδικεί να έχει η ελληνική αστική τάξη το πολεμικό «πλεονέκτημα» απέναντι στην τούρκικη, αλλά και στην περιοχή. Μέχρι στιγμής δεν έγινε πλήρως γνωστό τι περιλαμβάνει αυτό το πρόγραμμα ούτε και πόσο θα στοιχίσει στον ελληνικό λαό. Λέγεται ότι θα φτάσει τα 10 δισ. ευρώ, ποσό αρκετά μεγάλο για τον χρεοκοπημένο ελληνικό καπιταλισμό και κυρίως για τον ελληνικό λαό ο οποίος θα κληθεί να σηκώσει και αυτό το βάρος σε μια περίοδο διαρκούς μείωσης του βιοτικού του επιπέδου, των δικαιωμάτων και όποιων κατακτήσεων του έχουν απομείνει από το παρελθόν.

Σύμφωνα με όσα έχουν γίνει γνωστά αυτό το πρόγραμμα περιλαμβάνει: 18 αεροπλάνα Raffale, 4 ή 6 φρεγάτες από Γαλλία ή ΗΠΑ, οι οποίες φαίνεται να αποκτούν προβάδισμα μετά την επίσκεψη του αμερικανού ΥΠΕΞ Μάικ Πομπέο. Πέρα όμως από αυτά τα οπλικά συστήματα, ο ίδιος ο Μητσοτάκης ανήγγειλε την πρόσληψη 15.000 επαγγελματιών-οπλιτών(!), την ανάθεση στο στρατό ενός κεντρικού οικονομικού και τεχνολογικού ρόλου. Επιπλέον, άφησε ανοικτή την αύξηση τη στρατιωτικής θητείας και τη στράτευση στα 18 υποχρεωτικά.

Τέλος, όλα όσα παραχωρήθηκαν στον αμερικάνικο ιμπεριαλισμό στο πρόσφατο ταξίδι του Μ. Πομπέο: α) **αναβάθμιση της αμερικανικής βάσης της Σούδας** και όλων των άλλων **στρατιωτικών βάσεων** στην **Ελλάδα** και ιδιαιτέρως της Λάρισας, του Στεφανοβικείου στο Βόλο και της Αλεξαν-

δρούπολης. β) την εγκατάσταση πλωτής βάσης στη **Σούδα** για μόνιμο ελλιμενισμό των τεράστιων διαστάσεων **πολεμικών πλοίων** τους. Προφανώς ανήκουν στη συγκέντρωση νέων οπλικών συστημάτων στην περιοχή και στην στρατιωτική ενίσχυση της ελληνικής αστικής τάξης.

Μέσα σ' αυτό το κλίμα έντασης των εξοπλισμών βρίσκονται και οι διαρκείς δηλώσεις των αξιωματούχων της κυβέρνησης (Δένδιας κ.ά.) και του ίδιου του Μητσοτάκη ότι το μοναδικό θέμα του διαλόγου θα είναι η οριοθέτηση των θαλάσσιων ζωνών. Ανεξάρτητα αν η κυβέρνηση ακολουθήσει μέχρι τέλους αυτή την θέση της/«κόκκινη γραμμή», το βέβαιο είναι ότι προετοιμάζει την «κοινή γνώμη» με την βοήθεια και των ΜΜΕ για επιθετικό διάλογο και για επιθετική τακτική απέναντι στην Τουρκία. Το ίδιο επιδιώκεται και με την εκστρατεία σε διπλωματικό επίπεδο για συμμαχίες με τις πιο αντιδραστικές δυνάμεις σε παγκόσμια κλίμακα: Από τον Μακρόν, τις ΗΠΑ... το Ισραήλ και τον δικτάτορα Σίσι μέχρι και τα Εμιράτα του Περσικού Κόλπου και τον Λίβνο Χάφταρ, τους οποίους παρουσιάζει σαν υπερασπιστές των συμφερόντων της Ελλάδας.

Ακόμη πιο εθνικιστής και φιλοπόλεμος εμφανίστηκε ο Τσίπρας, που κατηγορήσε, στο λόγο του στη Θεσσαλονίκη, τον Μητσοτάκη για ενδοτισμό!

Πριν είναι πολύ αργά

Η αποχώρηση του Ογκ Ρέις και των ελληνοτουρκικών πολεμικών στόλων από το ΝΑ Αιγαίο δεν πρέπει καθόλου να προκαλέσει τον παραμικρό εφησυχασμό. Οι κίνδυνοι είναι τεράστιοι και δεν οφείλονται μόνο στο ανταγωνισμό και τα αντι-

κρουόμενα συμφέροντα των δύο αστικών τάξεων. Όπως σημειώσαμε και παραπάνω στην περιοχή εμπλέκονται και συγκρούονται όλες οι μεγάλες δυνάμεις, που έχουν μετατρέψει την ευρύτερη περιοχή της Μ. Ανατολής και της ΝΑ Μεσογείου σε μια από τις πιο επικίνδυνες εστίες πολέμου σε παγκόσμια κλίμακα.

Πριν να είναι πολύ αργά, οι εργαζόμενοι, τα φτωχά λαϊκά στρώματα και η νεολαία, που όλοι αυτοί οι ανταγωνισμοί είναι σε βάρος τους και θα είναι τα θύματα σε περίπτωση συγκρούσεων και πολεμικών περιπετειών, πρέπει να αντιτάξουν την πιο σφοδρή αντίσταση. Αλλά, όπως στην οικονομία και σε όλα τα ταξικά ζητήματα δεν πρέπει να υπάρχει εμπιστοσύνη στις αστικές ηγεσίες, ακόμη περισσότερο δεν πρέπει να υπάρξει σ' αυτές, που πάντοτε εμφανίζονται με το προσωπείο της δήθεν υπεράσπισης των «εθνικών συμφερόντων». Στις σημερινές συνθήκες, η υπεράσπιση της ειρήνης, η απόρριψη των εξοπλισμών, η απόρριψη της παρανοϊκής εξορυκτικής στρατηγικής, οι απαγκίστρωση από τους ιμπεριαλιστικούς σχεδιασμούς και στρατιωτικούς οργανισμούς κ.λπ., πρέπει να είναι οι βασικοί άξονες πάλης της ανεξάρτητης εργατικής και λαϊκής δράσης και στις δύο χώρες αλλά και των άλλων χωρών της περιοχής. Ο διάλογος και κυρίως η κοινή δράση των εργατικών τάξεων, των αντιπολεμικών κινημάτων και ο συντονισμός των διεθνιστικών δυνάμεων της Αριστεράς είναι ένα σημαντικό βήμα για να ματαιωθούν τα σχέδια όλων αυτών των πολεμοκάπηλων που απειλούν να μεταβάλλουν την περιοχή σε έρημο. Οι εργαζόμενοι και η νεολαία της χώρας μας, όλοι εμείς που υποφέρουμε από τις ελίτ που μας κυβερνούν και μας έχουν οδηγήσει στην φτώχεια και την εξαθλίωση, δεν πρέπει να παραπλανηθούμε από οποιαδήποτε εθνικιστικά κηρύγματα και να συρθούμε σε αιματηρή σύγκρουση με τον τούρκικο λαό και τους λαούς όλης της περιοχής.

Η καπιταλιστική βαρβαρότητα ...

με την γλώσσα των αριθμών

Καθώς οι φαρμακοβιομηχανίες παγκοσμίως έχουν επιδοθεί σε έναν αγώνα δρόμου για την παρασκευή του εμβολίου κατά του **Covid-19**, οι χώρες προετοιμάζονται ώστε να το διανείμουν άμεσα στον πληθυσμό τους μόλις αυτό εγκριθεί. Ωστόσο, οι πλουσιότερες χώρες φαίνεται να έχουν το προβάδισμα σε αυτό, αφού έχουν προαγοράσει τις μισές δόσεις εμβολίων από πολλές εταιρείες παρασκευής. Πάνω από τις μισές δόσεις εμβολίων, που βρίσκονται αυτή τη στιγμή στο τρίτο στάδιο δοκιμών σε τουλάχιστον έξι εταιρείες παρασκευής, έχουν δεσμευθεί για το 13% του παγκόσμιου πληθυσμού!

Τα στοιχεία αυτά δημοσιοποιήθηκαν από την ΜΚΟ Oxfam, μετά από έρευνα που πραγματοποίησε. Έτσι, οι ΗΠΑ, η Βρετανία, η Ευρωπαϊκή Ένωση και η Ιαπωνία έχουν ήδη υπογράψει συμβόλαια πολλών εκατομμυρίων, ώστε να παραλάβουν πρώτες όσο περισσότερες δόσεις εμβολίου γίνεται, μόλις αυτό πάρει το πράσινο φως. Συμπεριλαμβανομένων της Αυστραλίας, του Χονγκ Κονγκ, του Ισραήλ και της Ελβετίας, στις χώρες αυτές ανήκει το 51% του συνολικού αριθμού εμβολίων, που αυτή τη στιγμή βρίσκονται στο τρίτο στάδιο κλινικών δοκιμών. Το υπόλοιπο 49% ανήκει σε αναπτυσσόμενες χώρες, όπως η Κίνα, η Ινδία, η Βραζιλία, το Μεξικό και το Μπανγκλαντές. Φαίνονται έτσι οι μεγάλες δυσκολίες που θα αντιμετωπίσουν οι περισσότερες χώρες στην εύρεση και διάθεση του εμβολίου κατά το πρώτο διάστημα παροχής του από τις εταιρείες.

Οι ειδικοί της παγκόσμιας υγείας έχουν προτείνει πολλούς τρόπους δίκαιης κατανομής του εμβολίου, όπως το να διανεμηθεί ποσότητα δόσεων που να αρκεί για να εμβολιασθεί πρώτα το 20% του πληθυσμού της κάθε χώρας, αλλά και το να δοθεί προτεραιότητα στις χώρες που έχουν καταγράψει τους περισσότερους θανάτους από τον ιό.

Σύμφωνα με στοιχεία έρευνας που πραγματοποίησε η ΜΚΟ «Νορβηγικό Συμβούλιο για τους Πρόσφυγες» (ΝΣΠ), από την έναρξη της πανδημίας του κορωνοϊού μέχρι σήμερα, το 77% των ανθρώπων που έχουν εκτοπιστεί τα τελευταία χρόνια από τις χώρες τους λόγω αντίξωων κοινωνικών, πολιτικών ή βιοτικών συνθηκών, έχουν υποστεί απώλεια της εργασίας τους ή μείωση στο εισόδημά τους. Συγκεκριμένα, 79,5 εκατομμύρια άνθρωποι έχουν μεταναστεύσει σε άλλες χώρες, ως συνέπεια πολεμικών συγκρούσεων και πολιτικών διώξεων, αριθμός που αντιστοιχεί στο 1% του παγκόσμιου πληθυσμού. Τα στοιχεία αυτά προκύπτουν μετά από έρευνα που πραγματοποίησε το ΝΣΠ σε δείγμα 1431 προσφύγων και εσωτερικών μεταναστών σε 14 χώρες, μεταξύ των οποίων το Αφγανιστάν, η Κολομβία, η Κένυα, το Ιράκ, η Λιβύη, η Ουγκάντα και η Βενεζουέλα.

Το 70% των ερωτηθέντων δήλωσαν πως αναγκάστηκαν να μειώσουν τα καθημερινά γεύματα της οικογένειάς τους, ενώ το 73% δήλωσε ότι είναι πολύ πιθανό να μη στείλουν τα παιδιά τους στο σχολείο εξαιτίας οικονομικών δυσχερειών. Πολλοί από αυτούς φοβούνται ότι «θα γλιτώσουν από τον κορωνοϊό, αλλά θα πεθάνουν από την πείνα», όπως δηλώνουν χαρακτηριστικά.

Η πανδημία έχει πυροδοτήσει οικονομική κατάρρευση, επηρεάζοντας εντονότερα και δημιουργώντας δυσμενέστερες συνθήκες για τους πιο ευάλωτους πληθυσμούς, συμπεριλαμβανομένων των προσφύγων και των εκτοπισμένων μέσα στη χώρα τους, οδηγώντας τους σε «κατακόρυφη πτώση», όπως σημειώνει το ΝΣΠ. Η γενική γραμματέας της ΜΚΟ τόνισε σε δήλωσή της πως «ο οικονομικός αντίκτυπος της πανδημίας εξωθεί στην καταστροφή εκείνους που έχουν διωχθεί βίαια από τα σπίτια τους, οι οποίοι συχνά στερούνται πλήρη εργασιακά δικαιώματα και πρόσβαση σε κυβερνητικές υπηρεσίες».

Νέος πτωχευτικός κώδικας

Λεηλασία για να διαχειριστούν το χρέος—βόμβα

Από 1.1.2021, μπαίνει σε ισχύ ο νέος πτωχευτικός κώδικας. Είναι μια προσπάθεια της κυβέρνησης της ΝΔ, και συνολικά του ελληνικού καπιταλισμού, κάπως να διαχειριστούν τα τεράστια χρέη που έχουν συσσωρευτεί και συσσωρεύονται διαρκώς, από όλη την προηγούμενη μνημονιακή κατρακύλα και τώρα από τη νέα, μεγάλη κρίση με αφορμή την πανδημία. Η ελληνική οικονομία έχει γίνει τοξική, «παράγοντας» διαρκώς χρέη, όλων προς όλους: προς εφορία και ασφαλιστικά ταμεία, προς τις τράπεζες, μεταξύ επιχειρήσεων και ιδιωτών, εργοδοτών προς εργαζόμενους κ.ο.κ. Το 2020, το συνολικό χρέος του ιδιωτικού τομέα, που ανήκε κατά 1/3 σε ιδιώτες/νοικοκυριά και 2/3 επιχειρήσεις, ανέρχεται σε 234 δισ. ευρώ, από τα οποία 105,6 δισ. στην εφορία, 91,7 δισ. στις τράπεζες (και τις εταιρίες-γύπες «διαχείρισης χρέους»), 36,3 δισ. στα ασφαλιστικά ταμεία.

Οι βασικές αλλαγές του νέου κώδικα είναι οι εξής:

1) Εισάγεται, για πρώτη φορά, προληπτικός μηχανισμός έγκαιρης προειδοποίησης του οφειλέτη, πριν καταστεί πλήρως «αφερέγγυος». Με απλά λόγια, όσα δάνεια πάνε να γίνουν «κόκκινα», οι οφειλέτες τους θα λαμβάνουν τυπική προειδοποίηση χωρίς καθυστερήσεις, για να κάνουν έγκαιρα κάποια ρύθμιση με τις τράπεζες. Οι οφειλέτες που «αποδεδειγμένα» βρίσκονται σε οικονομική δυσκολία ή αδυναμία, έχουν τη δυνατότητα να κάνουν το λεγόμενο «νέο ξεκίνημα», που διαφημίζει η κυβέρνηση, με δύο τρόπους. Είτε θα ρυθμίζουν όλες τις οφειλές τους. Είτε θα αποκτούν μια «δεύτερη ευκαιρία», μέσω της απαλλαγής από τα χρέη τους, εντός συγκεκριμένου χρονικού διαστήματος, ύστερα όμως από ρευστοποίηση όλων των περιουσιακών τους στοιχείων. Σύμφωνα με την κυβέρνηση, η «δεύτερη ευκαιρία» διασφαλίζει ότι τα χρέη μιας γενιάς δεν θα μεταφέρονται στην επόμενη – τέτοια... αλληλεγγύη των γενεών!

2) Αυτοματοποιείται η «αντιμετώπιση της αφερεγγυότητας», μέσω εξωδικαστικού μηχανισμού, σε ηλεκτρονική πλατφόρμα, όπου θα ρυθμίζονται αναδιαρθρώσεις οφειλών, πιθανά «κουρέματα» κ.λπ. για φυσικά και νομικά πρόσωπα. Στην περίπτωση π.χ. δανείων σε μια επιχείρηση, τέτοιες ρυθμίσεις απαιτούν συμφωνία της πλειοψηφίας των χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων-δανειστών. Η ρύθμιση που θα προκύψει απ' τα ηλεκτρονικά υπολογιστικά εργαλεία είναι υποχρεωτικό να εφαρμοστεί από Δημόσιο και ασφαλιστικούς φορείς!

3) Αν δεν επιτυγχάνεται προληπτική αναδιάρθρωση οφειλών, προβλέπεται η δυνατότητα πτώχευσης, φυσικών ή νομικών προσώπων. Για τα νομικά πρόσωπα, ήδη με την απόφαση κήρυξης της πτώχευσης, αποφασίζεται η ρευστοποίηση είτε του συνόλου της επιχείρησης είτε των επιμέρους περιουσιακών στοιχείων της, και αν δεν επιτευχθεί η πώληση ως σύνολο εντός 18 μηνών, εκποιούνται τα επιμέρους περιουσιακά στοιχεία. Τα φυσικά πρόσωπα οφείλουν να συνεισφέρουν και με τα εισοδήματά τους, όσα υπερβαίνουν τις «ευλογες δαπάνες διαβίωσης», πέραν της ρευστοποίησης των λοιπών περιουσιακών στοιχείων τους, μέχρι να επέλθει η απαλλαγή τους.

4) Απαλλάσσονται τα μέλη διοίκησης των νομικών προσώπων που πτωχεύουν.

Με απλά λόγια: Ο οφειλέτης θα ειδοποιείται έγκαιρα, ώστε οι τράπεζες να προλάβουν να τον γδύσουν εντελώς, πριν βαρέσει κανόνι! Ένα πρόγραμμα υπολογιστή, με τους νεοφιλελεύθερους «δείκτες» της κυβέρνησης και των «ειδικών» της, θα αποφασίζει και θα διατάσσει για το χάρισμα οφειλών στο Δημόσιο και τα ασφαλιστικά ταμεία, όταν πρόκειται να γίνει κάποιο ντιλ ανάμεσα σε τράπεζες-πιστωτές και επιχειρημα-

τίες-οφειλέτες! Και κάθε εργαζόμενος ή φτωχός που χρωστάει, θα ακουμπάει τον μισθό ή το εισόδημά του, εκτός από ό,τι του αφήνουν ως «εύλογη» ελεημοσύνη, όπως τα 400 ευρώ το μήνα, που μας έλεγε ο Στουρνάρας ότι αρκούν στη φαμίλια του – και βέβαια θα υποχρεώνεται να ξεπουλήσει την περιουσία του. Αν είσαι μεγαλοστέλεχος επιχείρησης και τη φαλήρισες, πλουτίζοντας με χίλιες δυο κομπίνες, απαλάσσεσαι! Και με όλα αυτά, θα εκκαθαριστούν μαζικά, προς όφελος του μεγάλου κεφαλαίου, οι μικρότερες επιχειρήσεις (είναι οι συντριπτικά περισσότερες), που οι «άριστοι» νεοφιλελεύθεροι τώρα λοιδορούν ως βαρίδια και ζόμπι – ένα τεράστιο σοκ στην οικονομία.

Οργανώνουν την αρπαγή των λαϊκών σπιτιών

Οι ρυθμίσεις των παλιότερων νόμων Κατσέλη/Σταθάκη, ένα ήπιο παυσίπονο στις μνημονιακές πολιτικές, είχαν επιτρέψει πάντως σε αρκετές χιλιάδες απεγνωσμένα νοικοκυριά να απομακρύνουν, προσωρινά, τον εφιάλτη των πλειστηριασμών. Το καθεστώς αυτό επεκτάθηκε λίγο ακόμα το 2019.

Τώρα, από 1.1.2021, η 1^η κατοικία θα αποτελεί «πτωχευτική περιουσία» του οφειλέτη και θα μπορεί να εκποιηθεί στο πλαίσιο της πτωχευτικής διαδικασίας. Η οποία προστασία απομεινεί, θα αφορά μόνο τους «οικονομικά ευάλωτους», με κριτήρια που θα οριστούν με την γνωστή λογική «δώστε κάτι στους πάμφτωχους». Αυτοί οι «ευάλωτοι» θα μπορούν να ζητήσουν τη μεταβίβαση του σπιτιού τους σε Φορέα Απόκτησης και Επαναμίσθωσης (δημόσιο ή ιδιωτικό), ώστε να μπορούν να διαμένουν στο σπίτι τους, καταβάλλοντας ενοίκιο, για το οποίο θα επιδοτούνται – ενώ ύστερα από 12 χρόνια θα έχουν τη δυνατότητα να επαναγοράσουν το σπίτι. Θα πληρώνουν δηλαδή «λίζινγκ» και νοίκι στο ίδιο το σπίτι τους.

Εντωμεταξύ, οι τραπεζίτες, μακάριοι μέσα στην ατιμωρησία και ασυδοσία τους, πιέζουν και απαιτούν ακόμα περισσότερα. Προειδοποιούν την κυβέρνηση και τον διοικητή της Τράπεζας της Ελλάδας, τον μνημονιακό αρχιερέα Στουρνάρα, ότι ο νέος κώδικας θα μεγαλώσει εκ νέου το απόθεμα των «κόκκινων» δανείων, ως και κατά 10 δισ. επιπλέον, ιδιαίτερα με τη λήξη των ανταστολών πληρωμών στο τέλος του έτους. Για να απαιτήσουν έτσι κι άλλα δισ., ως εγγυήσεις για τα τοκογλυφικά και κερδοσκοπικά δάνεια που έχουν χορηγήσει.

Ας μην τους αδικούμε, όμως... Όσο η κρίση του ελληνικού καπιταλισμού χειροτερεύει, τα βουνά του χρέους θα μεγαλώνουν αναπόφευκτα, αχρηστεύοντας κάθε ρύθμιση. Αυτή είναι η ανελέητη λογική της καπιταλιστικής κρίσης και ειδικότερη της χρεοκοπίας του ελληνικού καπιταλισμού. Ο νέος κώδικας, ή οποία παραλλαγή του, θα αποτύχει να λύσει το πρόβλημα του χρέους – αλλά απειλεί να πετύχει μια ασύλληπτη λεηλασία και καταστροφή των εργαζόμενων και φτωχών λαϊκών στρωμάτων, με τις τράπεζες να καταπίνουν εισοδήματα και σπίτια, τον ιδρώτα και την ίδια τη ζωή μας.

■ Σταύρος Σκεύος

Επίκαιρα...

Συνεχίζεται ακάθεκτη η «κανονικότητα» της αστυνομικής βίας και αυθαιρεσίας

Βίντεο που καταγράφει περιστατικό που σημειώθηκε στο σταθμό μετρό της Ομόνοιας, το απόγευμα του Σαββάτου 12 Σεπτεμβρη, με έναν αστυνομικό να κλωτσάει άνθρωπο με γύψο και πατερίτσες, που ήταν ήδη πεσμένος στο έδαφος, έκανε τον γύρο του διαδικτύου στα μέσα Σεπτεμβρη. Σύμφωνα με μάρτυρες, ο άνθρωπος ενημέρωσε τον αστυνομικό ότι είναι χειρουργημένος και δεν μπορεί να απομακρυνθεί γρήγορα, όταν ο δεύτερος το απαίτησε. Ο αστυνομικός τον κλώτσησε στο στήθος φωνάζοντας «Τι δεν καταλαβαίνεις».

Αυτό και όλα τα προηγούμενα και επερχόμενα περιστατικά βίας και καταστολής ενάντια στην εργατική τάξη, τη νεολαία και τα φτωχά λαϊκά στρώματα δεν είναι τυχαία. Το αστικό κράτος και οι μηχανισμοί του εκμεταλλεύονται την πανδημία και στραγγαλίζουν την κοινωνία με ακόμα μεγαλύτερη αντιδημοκρατική αναδίπλωση. Καταπατούν στοιχειώδη ανθρώπινα δικαιώματα και παράλληλα προσπαθούν να μας κάνουν ξεκάθαρο ότι όποιος δεν συμμορφώνεται θα αντιμετωπίζει αυτές και ακόμα μεγαλύτερες συνέπειες.

Με όπλο μας την αλληλεγγύη και την αυτοοργάνωση, να αγωνιστούμε για την ανασυγκρότηση του εργατικού κινήματος, τη μαχητική υπεράσπιση και την έμπρακτη επιβολή των δημοκρατικών μας ελευθεριών, ενάντια σε κυβέρνηση, μνημόνια και κρατική καταστολή.

Απανθρακώθηκε εργάτης από καλώδιο υψηλής τάσης

Ένας μετανάστης εργάτης 32 ετών, που εργαζόταν σε εταιρεία που έχει αναλάβει τη συντήρηση του δικτύου ηλεκτροδότησης στη Ζάκυνθο, έχασε τη ζωή του το πρωί της 9^{ης} Σεπτεμβρη, ενώ εκτελούσε εργασίες πάνω σε κολώνα της ΔΕΗ. Ο εργάτης ανέβηκε στην κολώνα για εργασίες συντήρησης καλωδίου, όταν καλώδιο άλλου δικτύου κόπηκε από πυλώνα που βρισκόταν σε απόσταση τριακοσίων μέτρων, έπεσε πάνω του και τον σκότωσε ακαριαία.

Τα νούμερα των εργατικών δυστυχημάτων, στην πραγματικότητα εργοδοτικών εγκλημάτων, έχουν εκτιναχθεί, παίρνοντας πλέον διαστάσεις κοινωνικού εγκλήματος. Αυτό το διαρκές μνημονιακό έγκλημα διαπράττεται από την εργοδοσία, το κεφάλαιο, την ΕΕ και όλες τις μνημονιακές κυβερνήσεις, σε βάρος πλέον της ίδιας της αναπαραγωγής της εργατικής τάξης. Είναι αποτέλεσμα της ψήφισης βάρβαρων μνημονιακών μέτρων, της διάλυσης της εργατικής νομοθεσίας, του δραματικού περιορισμού των συνδικαλιστικών ελευθεριών των εργαζομένων, της οικοδόμησης ενός ολοένα και πιο αυταρχικού Νέου Συστήματος Εκμετάλλευσης των εργαζομένων και ενός ολοκληρωτικά αντιδημοκρατικού Κράτους Έκτακτης Ανάγκης, με βάση το δόγμα «Νόμος και Τάξη».

Εμπρηστική επίθεση σε κατελημμένο σχολείο

Το μεσημέρι της Κυριακής 27 Σεπτεμβρη, στο κατελημμένο 1^ο ΕΠΑΛ Χαλκίδας, εξωσχολικοί έβαλαν φωτιά σε αίθουσα. Στο σημείο κατευθύνθηκε η αστυνομία και η πυροσβεστική, με αποτέλεσμα η φωτιά να αντιμετωπισθεί άμεσα, χωρίς να επεκταθεί στο υπόλοιπο κτήριο.

Πρόκειται για μια ξεκάθαρη επίθεση κατά των καταλήψεων και των αγωνιζόμενων μαθητών από τους επονομαζόμενους «θερμόαιμους», αντιδραστικούς, δεξιούς, φασίστες και φασίζοντες, που πλαισιώνουν πολύ πρόθυμα το μακρύ χέρι του παρακράτους της κυβέρνησης. Η κυβέρνηση τρέμει το μαθητικό κίνημα και τα μέσα πάλης του, ως έμπρακτη και μαχητική αμφισβήτηση της πολιτικής της. Έχοντας βάλει στο στόχαστρο τη νεολαία, με τα ιδεολογήματα της «ατομικής ευθύνης» και της «ανευθυνότητας», προσεύχονται να μην ξεσηκωθεί και να μην συσπειρώσει γύρω της κάθε καταπιεσμένο κομμάτι της κοινωνίας.

ΑΝΤΕΡΓΑΤΙΚΑ ΜΕΤΡΑ ΚΑΙ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ, ΣΤΟ ΟΝΟΜΑ ΤΟΥ ΚΟΡΩΝΟΪΟΥ

Εδώ και 6 τουλάχιστον μήνες, εκμεταλλευόμενη το αρχικό σοκ από την πανδημία, η κυβέρνηση της ΝΔ έχει εξαπολύσει ένα συνεχές σφυροκόπημα με μέτρα και διατάξεις, που «αφορούν τους εργαζόμενους, την προστασία τους, την προστασία της εργασίας και των δικαιωμάτων τους». Αμέτρητες διατάξεις και μέτρα, σε ΠΝΠ, νόμους, υπουργικές αποφάσεις, προεδρικά διατάγματα, ερμηνευτικές εγκυκλίους, έχουν εκδοθεί από τις 11 Μαρτίου 2020 μέχρι σήμερα και στην κυριολεξία αποτελούν πλέον μια τομή. Όπως μάλιστα είχε δηλώσει ο υπουργός Εργασίας Βρούτσης, «το εργατικό δίκαιο γράφεται από την αρχή».

Με τους εργαζόμενους να υφίστανται το βάρος της πανδημίας, της οικονομικής κρίσης που ήδη είχε εμφανιστεί, αλλά και της κρίσης του συνδικαλιστικού και εργατικού κινήματος, η κυβέρνηση της ΝΔ άρπαξε την ευκαιρία και ασταμάτητα (για όσο βλέπει ότι δεν βρίσκει αντιδράσεις) επιτίθεται.

Η συντριπτική πλειονότητα της κοινωνίας, οι εργαζόμενοι και τα φτωχά λαϊκά στρώματα, «ζει πικρά και καθημερινά στο πετσί της» την ανυπαρξία ουσιαστικής προστασίας: έξαρση ανεργίας, απολύσεις, κλεισίματα επιχειρήσεων, πτώση ή καθίζηση της ζήτησης ή της παραγωγής, απώλεια εισοδημάτων, έξαρση της πανδημίας κ.λπ. Τα όποια μέτρα προστασίας, ανακούφισης ή στήριξης των εργαζομένων και των φτωχών λαϊκών στρωμάτων είναι αδύναμα, φτωχά και δίνονται σε όσο γίνεται λιγότερους. Αποτελούν ελεημοσύνη και δίνονται μόνο και μόνο για να αποτραπεί η οικονομική και κοινωνική κατάρρευση. Τα περιβόητα 534 ευρώ τον μήνα, η αποζημίωση για όσους ήταν/είναι σε αναστολή σύμβασης εργασίας, δεν φθάνουν ούτε για τα στοιχειώδη.

Μην ξεχνάμε ότι το προ πανδημίας «εργατικό δίκαιο» περιείχε όλες τις νεοφιλελεύθερες και μνημονιακές αντεργατικές διατάξεις της προηγούμενης δεκαετίας και όχι μόνο: την «κλασική» τηλεργασία, τις πιο φθηνές υπερωρίες και υπερεργασία, τη μερική απα-

σχόληση, την εκ περιτροπής απασχόληση, τη μετατροπή συμβάσεων πλήρους απασχόλησης σε μερικής ή εκ περιτροπής απασχόλησης, διαθεσιμότητα, αλλαγές συμβάσεων με χειρότερους όρους κ.ά.

Τους πρώτους μήνες της πανδημίας, όλα αυτά ενισχύθηκαν με την «αναστολή συμβάσεων εργασίας», την «τηλεργασία», το «προσωπικό ασφαλούς λειτουργίας» (δηλαδή εκ περιτροπής εργασία, με έως και 50% μείωση ωρών εργασίας και αμοιβών) και άλλα μέτρα, που αφορούσαν εκατοντάδες χιλιάδες εργαζόμενους. Στη συνέχεια, θεσμοθετήθηκαν και «νέα» μέτρα, όπως π.χ. το περιβόητο **πρόγραμμα ΣΥΝ-ΕΡΓΑΣΙΑ** ή SURE, ένα χτύπημα στις σχέσεις/συμβάσεις πλήρους εργασίας, μιας που τέτοιες συμβάσεις μετατρέπονται, με μονομερή απόφαση του εργοδότη, σε εκ περιτροπής εργασίας.

Παρά τα ψέματα ότι προστατεύθηκαν οι εργαζόμενοι από την κρίση, η πραγματικότητα και τα νούμερα είναι αμείλικτα. Τα όποια μέτρα όχι μόνο δεν προστατεύουν τους εργαζόμενους, αλλά ελαστικοποιούν τις εργασιακές σχέσεις, τις συνθήκες εργασίας και τα αντίστοιχα δικαιώματα ή τα περιορίζουν, δίδον «προσωρινά». Αποδεσμεύουν το λεγόμενο διευθυντικό δικαίωμα από κάθε περιορισμό/έλεγχο, δίνοντας απεριόριστη εξουσία και δυνατότητες (σε ιδιώτες εργοδότες και στο δημόσιο, τους υπουργούς κ.λπ.) χειρισμού της εργασίας και των εργαζομένων. Μετά από 6 μήνες, είναι πλέον μόνιμες η διάγκωση της ανεργίας (κινείται σταθερά γύρω στο 1,1 εκατομμύριο), η απώλεια εργασίας και εισοδήματος, η ανασφάλεια, η χειροτέρευση των εργασιακών σχέσεων, η αύξηση της φτώχειας κ.λπ.

Στις 15 Σεπτέμβρη, με τον νόμο 4722/2020, η κυβέρνηση επικύρωσε διάφορα μέτρα και έδωσε παράταση σε κάποια άλλα έως το τέλος του έτους, π.χ. στο πρόγραμμα ΣΥΝ-ΕΡΓΑΣΙΑ και στην αναστολή συμβάσεων σε κάποιους τομείς. Ταυτόχρονα, προσάρμοσε/μείωσε το Δώρο Χριστουγέννων στα δεδομένα της εποχής «αναστολής συμβάσε-

ων εργασίας». Η μονομερής δυνατότητα για τους εργοδότες να αυξάνουν τις υπερωρίες λόγω έκτακτων αναγκών, χωρίς έγκριση και πέρα από τα συνολικά ετήσια όρια, παρατάθηκε επίσης έως 31-12-2020. Για τον **κατώτατο μισθό**, που είχαν δεσμευθεί ότι θα τον αυξήσουν μέσα στο 2020, και είχαν αναβάλει την αύξηση με τον ν.4690/30-5-2020 για τον Ιανουάριο, τώρα το πάνε πιο πίσω, τον Μάρτιο του 2021.

Το νομοθέτημα αυτό περιέχει πάρα πολλές διατάξεις, αξίζει όμως να σταθούμε σε δύο σημεία: στη θεσμοθέτηση, πάντα υποτίθεται για έκτακτους λόγους, της δυνατότητας πρόσληψης αναπληρωτών στη δημόσια εκπαίδευση, πλήρους ή μερικής απασχόλησης, ακόμη και με τρίμηνες συμβάσεις (!) και, για πρώτη φορά, της απλήρωτης υπερωρίας/υπερργασίας, μέσα από τον εξαναγκασμό για αναπλήρωση μέρους των χαμένων ωρών εργασίας, αν εργαζόμενος/η τεθεί σε καραντίνα 7 ή 14 ημερών. Πιο συγκεκριμένα, αν εργαζόμενος/η τεθεί σε υποχρεωτική καραντίνα (ως πιθανό κρούσμα), τότε ο εργοδότης μπορεί να αποφασίσει μονομερώς αν θα εργαστεί με «τηλεργασία» ή αν, μετά την επιστροφή του, θα εργαστεί πέραν του ωραρίου του για κάποιο διάστημα και για μία επιπλέον ώρα, έως ότου αναπληρώσει τις μισές ώρες της καραντίνας! Το γεγονός ότι ο νόμος ταυτόχρονα ορίζει ότι για το διάστημα της καραντίνας ο εργαζόμενος δικαιούται μισθό και ασφάλιση δεν αλλάζει την ουσία για το τι προσθέτει στο αντεργατικό οπλοστάσιο αυτή η διάταξη. Καθιερώνεται η απλήρωτη υπερωρία/υπερργασία, η οποία με το «παλιό εργατικό δίκαιο», ακόμη και το μνημονιακό, πληρώνεται με προσαύξηση. Όμως το θέμα είναι πολύ πιο βαθύ, γιατί παραβιάζει τη στοιχειώδη προστασία απέναντι στον κίνδυνο ασθένειας, όπου ο/η ασθενής εργαζόμενος/η δικαιούται αναρρωτική άδεια με αποδοχές, χωρίς υποχρέωση αναπλήρωσης. Η κυβέρνηση δεν χτυπάει μόνο την προστασία από ασθένεια, αλλά γενικότερα τη στοιχειώδη προστασία των εργαζομένων για **ανυπαίτιο κώλυμα**,

για απώλεια εισοδήματος χωρίς δική τους υπαιτιότητα (ασθένεια, ατύχημα, κυοφορία, στράτευση κ.λπ.). Επίσης, δημιουργεί παραλογισμούς ή βάρβαρες αντεργατικές συνέπειες. Για παράδειγμα, αν ένας εργαζόμενος που έχει τεθεί σε υποχρεωτική καραντίνα λόγω Covid-19 καλείται να αναπληρώσει ώρες εργασίας, μια έγκυος που παίρνει άδεια ή ένας εργαζόμενος που ασθενεί, θα υπάρχει περίπτωση να καλούνται να κάνουν το ίδιο;

Οι επιθέσεις αυτές δεν πρόκειται, αν δεν βρουν αντίσταση, να σταματήσουν. Ήδη είναι προγραμματισμένα για τον επόμενο μήνα διάφορα αντεργατικά σχέδια. Αφορούν: (α) την «απελευθέρωση» ακόμη περισσότερο του καθεστώτος των υπερωριών, δηλαδή την κατάργηση της όποιας προστασίας των εργαζομένων ή την επιβολή ακόμη πιο φθηνής υπερωρίας/υπερεργασίας, (β) την απόδοση μέρους τουλάχιστον των αποθεματικών των επικουρικών ταμείων στους τζογαδόρους επενδυτές, (γ) την περικοπή μέρους της λεγόμενης εθνικής σύνταξης, ώστε να είναι πιο ανταποδοτικό το σύστημα. Τέλος, όπως έχει εξαγγείλει ο Μητσοτάκης, θα έρθει πολύ σύντομα νέος συνδικαλιστικός νόμος, στη θέση του ν. 1264/1982, με στόχο το ξεπέρασμα των «αγκυλώσεων», των «παρωχημένων» κατακτήσεων και δικαιωμάτων των εργαζομένων, που «εμποδίζουν την αγορά και την ανάπτυξη», όπως ισχυρίζονται εδώ και 30-40 χρόνια όλα τα νεοφιλελεύθερα δόγματα.

Για την κυβέρνηση, τον ΣΥΡΙΖΑ, τον ΣΕΒ, τους τραπεζίτες, τους μεγάλους επιχειρηματίες, τους δανειστές και τοκογλύφους, ντόπιους και ξένους, οι αντεργατικές επιθέσεις αποτελούν αναγκαϊότητα για να προστατεύσουν τα κέρδη και τα συμφέροντά τους. Αντά πολλές φορές είναι συγκρουόμενα μεταξύ τους και μας εμπλέκουν, ιδίως όσο δεν υπερασπίζουμε τα εργατικά και κοινωνικά δικαιώματα και κατακτήσεις, και σε πολύ μεγαλύτερους κινδύνους, σε συγκρούσεις και ανταγωνισμούς (στρατιωτικοί εξοπλισμοί, συγκρούσεις στην περιοχή κ.ά.).

■ *Λάχανης Τηλέμαχος*

Δίκη Χρυσής Αυγής: Στις 7 Οκτώβρη η απόφαση Στη φυλακή οι νεοναζί-δολοφόνοι

Η δίκη της ΧΑ ύστερα από 5,5 χρόνια, 453 δικάσιμους και αλλεπάλληλες καθυστερήσεις, έφτασε στο τέλος της. Πλέον το μόνο που απομένει είναι η **ανακοίνωση της απόφασης του δικαστηρίου στις 7 Οκτώβρη**. Η δίκη ξεκίνησε τον Απρίλη του 2015 με τις καταθέσεις μαρτύρων, συνέχισε με τις απολογίες των 69 κατηγορουμένων και ολοκληρώθηκε με τις αγορεύσεις των συνηγόρων υπεράσπισης. Το βαρύ κατηγορητήριο των χρυσαυγιτών περιλαμβάνει: ένταξη σε εγκληματική οργάνωση, διεύθυνση εγκληματικής οργάνωσης και μια σειρά από κακουργήματα και πλημμελήματα με πιο σημαντικά την δολοφονία Φύσσα από τον χρυσαυγίτη Ρουπακιά και μια σειρά από άλλες δολοφονικές επιθέσεις.

Η ΧΑ εκμεταλλευόμενη την πολιτική αστάθεια και την οικονομική κρίση προσπάθησε να αναλάβει έναν πιο κατασταλτικό και επιθετικό ρόλο απέναντι στο εργατικό κίνημα, τις οργανώσεις και τους αγωνιστές. Το σχέδιο για ένα «θερμό φθινόπωρο» το 2013 δεν είχε την πλήρη έγκριση των αστικών επιτελείων και τα γρήγορα αντανakλαστικά του αντιφασιστικού κινήματος ανάγκασαν την τότε κυβέρνηση Σαμαρά-Βενιζέλου να συλλάβει πολλά μέλη της ΧΑ και σχεδόν όλη την

ηγεσία της, ενώ συνέβαλαν σημαντικά στην αποδυνάμωση της φασιστοσυμμορίας.

Η εξέλιξη της δίκης

Κύριος στόχος της υπεράσπισης των χρυσαυγιτών ήταν η απόσυρση της κατηγορίας για εγκληματική οργάνωση, με βασικό επιχείρημα τη μη ύπαρξη «οικονομικού οφέλους» και την αποσύνδεση της δολοφονίας Φύσσα από την ηγεσία της ΧΑ. Επιχείρησαν να την εμφανίσουν σαν ένα μεμονωμένο περιστατικό, «μια απλή ανθρωποκτονία», όπως είχε δηλώσει στην απολογία του ο αρχιναζί Μιχαλολιάκος. Η προσπάθεια της ηγεσίας, όμως, για ενιαία υπερασπιστική γραμμή που θα αποσύνδε τη σχέση της με τα υπόδικα μέλη κατέρρευσε, καθώς τελικά **το μόνο κοινό στις απολογίες μελών και πρώην βουλευτών ήταν οι δεκάδες αντιφάσεις, τα ψέματα και, φυσικά, τα αλληλοκαρφώματα**. Ταυτόχρονα, ένας τεράστιος όγκος από στοιχεία (συνομιλίες, μνήματα, βίντεο κ.α.) που έχουν κατατεθεί στο δικαστήριο, αποδεικνύουν ξεκάθαρα τον εγκληματικό χαρακτήρα της ΧΑ καθώς και τον τρόπο λειτουργίας της (σχεδιασμός επιθέσεων από την ηγεσία). Πολύτιμος υπερασπιστής των χρυσαυγιτών αποδείχθηκε

η εισαγγελέας Α. Οικονόμου που με την εισαγγελική πρόταση στις 18 Δεκέμβρη πρότεινε την αθώωση όλων των φασιστών και την καταδίκη μόνο του Ρουπακιά για τη δολοφονία Φύσσα (αναλυτικά δεσ ΕΠ, Ιανουάριος 2020)

Η ΧΑ είναι εγκληματική οργάνωση, το μακρύ δολοφονικό χέρι του συστήματος

Παρόλο που σήμερα η ΧΑ βρίσκεται σε βαθιά κρίση και σε κατάσταση διάλυσης (έξοδος από Βουλή, τριχοτόμηση ηγεσίας κ.α.) ο κίνδυνος του φασισμού παραμένει. Νέα φασιστικά μορφώματα ξεπηδάνε, μέσα από τη σήψη και την παρακμή της ΧΑ με αρχηγούς τα πρώην πρωτοπαλίκαρα και βουλευτές της, Κασιδιάρη (Ελληνες ΓΤΠ) και Λαγό (Ε.ΛΑ.ΣΥΝ.), με τον τελευταίο να έχει παίξει αποδεδειγμένα πρωταγωνιστικό ρόλο σε όλες τις δολοφονικές επιθέσεις που αφορούν την δίκη. Ο μεγαλύτερος κίνδυνος, όμως, παραμένει ο μνημονιακός φασισμός που λυσσασμένα προωθεί η ούλτρα νεοφιλελεύθερη κυβέρνηση της ΝΔ. Με πρόσχημα την πανδημία του κορονοϊ-

ού, εντείνει τις προσπάθειες για το τσάκισμα των εργατικών, συνδικαλιστικών και δημοκρατικών δικαιωμάτων μας. Με τη ρατσιστική και απάνθρωπη πολιτική της απέναντι σε πρόσφυγες και μετανάστες, με αποκορύφωμα την τραγωδία της Μόριας και με την γιγάντωση του δολοφονικού Κράτους Έκτακτης Ανάγκης ενισχύουν ακόμα περισσότερο τον φασισμό και την ακροδεξιά. Την ίδια στιγμή, σε αγαστή συνεργασία με τα ΜΜΕξαπάτησης, υιοθετώντας την απαράδεκτη πρόταση Οικονόμου, επιχειρούν να «ξεπλύνουν» τους φασίστες, ώστε στο μέλλον να τους ενσωματώσουν και να τους χρησιμοποιήσουν ως πολιτική εφεδρεία του μνημονιακού καθεστώτος.

Καμία εμπιστοσύνη δεν πρέπει να έχουμε στο αστικό κράτος και στα μνημονιακά κόμματα που δίνουν ένα θεσμικό χαρακτήρα στο φασισμό ενώ από την άλλη μιλάνε για «υπεράσπιση της δημοκρατίας». **Η παραδειγματική και βαριά καταδίκη των νεοναζί-δολοφόνων στις 7 Οκτώβρη είναι απαραίτητη αλλά δεν αρκεί**. Ο μόνος τρόπος για να τσακίσουμε τους φασίστες και το σύστημα που τους θρέφει είναι οι **μαχητικοί και ανυποχώρητοι αγώνες** μας, ένα **ενιαίο ταξικό μέτωπο** υπεράσπισης των δημοκρατικών μας δικαιωμάτων και ελευθεριών.

■ *Γιώργος Κουρής*

Φοιτητές

Κλειστές σχολές με τηλε-εκπαίδευση και στο βάθος νέος νόμος πλαίσιο

Η νέα ακαδημαϊκή χρονιά, θα βρει τους φοιτητές σε μια πολύ χειρότερη κατάσταση σε σχέση με την περσινή: τα πολύ περιορισμένα δια ζώσης μαθήματα και εργαστήρια των 50 ατόμων, βάζουν ταφόπλακα στο δημόσιο πανεπιστήμιο, κρατούν σε μεγάλο βαθμό τις σχολές κλειστές και παγώνουν την εξ αποστάσεως εκπαίδευση. Το υπουργείο Παιδείας μπορεί να χρησιμοποιεί σαν πρόφαση την νέα έξαρση της πανδημίας, δεν έχει κάνει όμως καμία προσπάθεια να εφαρμόσει μέτρα για να προστατεύσει του φοιτητές και να τους επαναφέρει στις σχολές τους, όπως προσλήψεις σε προσωπικό, αξιοποίηση νέων χώρων, δωρεάν τα μέσα ατομικής προστασίας, τεστ κ.α. Μέτρα που προφανώς απαιτούν μια δραστική αύξηση της χρηματοδότησης, κάτι το οποίο η Κεραμέως όχι μόνο κάνει ότι δεν το βλέπει, αλλά θέλει να επιβάλλει μια ριζική μείωση στις κρατικές δαπάνες για την παιδεία και να δημιουργήσει πανεπιστήμια που θα λειτουργούν σαν επιχειρήσεις.

Έπειτα από μια σειρά από αντεγκαιδευτικούς νόμους, το υπουργείο ετοιμάζει κι άλλους: η Κεραμέως έχει εξαγγείλει ότι θα φέρει δύο νομοσχέδια στα τέλη Οκτωβρίου (πιθανότατα θα έρθουν μαζί ως νόμος-πλαίσιο), όπου θα αφορούν στην “αναδιάρθρωση του ακαδημαϊκού χάρτη βάσει πραγματικών αναγκών της

χώρας” και στον ορισμό της βάσης εισαγωγής από κάθε σχολή τουλάχιστον σε ένα μάθημα που θεωρείται βασικό (πχ το τμήμα Μαθηματικού να ορίζει ελάχιστο βαθμό που πρέπει να χει γράψει κάποιος στα μαθηματικά). Με άλλα λόγια, προαναγγέλλεται το κλείσιμο δεκάδων τμημάτων, αλλά και την κατακόρυφη μείωση των εισακτέων, αν σκεφτεί κανείς ότι πολλά ιδρύματα έχουν “διαμαρτυρηθεί” στο παρελθόν ότι οι υποδομές τους δεν αντέχουν άλλους εισακτέους, προτείνοντας μάλιστα και την μείωσή τους έως και 80%! Αυτός ο νόμος-πλαίσιο είναι σίγουρο ότι θα περιέχει κι άλλα, όπως διευκρινιστικές διατάξεις του νόμου που πέρασε τον Γενάρη για την σύνδεση της χρηματοδότησης των ΑΕΙ με “κριτήρια αξιολόγησης”, διορισμός “άριστων”-μάνατζερ στις διοικήσεις των σχολών (Συμβούλια Ιδρύματος), έλεγχος εισόδου στις πύλες των σχολών, αλλά και τις διαγραφές φοιτητών στα ν+2 χρόνια. Αν περάσουν όλα αυτά, θα μιλάμε για ένα εντελώς διαφορετικό πανεπιστήμιο, που θα πληρώνονται τα πάντα από τις τσέπες των φοιτητών και όπου θα πεταχτεί έξω από αυτά μεγάλο κομμάτι της κοινωνίας.

Οι σχολές αντιμετωπίζουν ένα μεγάλο πολιτικό κενό, με την κρίση στο φοιτητικό κίνημα να φτάνει σε διαλυτικές καταστάσεις. Οι φοιτητικές εκλογές βρίσκονται στον αέρα

και καμία δύναμη δεν φαίνεται να προτείνει την άμεση διεξαγωγή τους. Αυτή η αναβολή βολεύει τις καθεστωτικές δυνάμεις ΔΑΠ-ΠΑΣΠ-Μπλόκο όπου είναι άγνωστο αν θα επιστρέψουν στις σχολές ή θα μείνουν για πάντα στον “εξ αποστάσεως” συνδικαλισμό, στηρίζοντας παράλληλα ό,τι αντεγκαιδευτικό μέτρο περνάει η κυβέρνηση. Η ΠΚΣ/ΚΝΕ δεν έχει διεξάγει κανέναν σοβαρό αγώνα, ούτε για την εξ αποστάσεως εκπαίδευση, ούτε για να προετοιμάσει τους φοιτητές για τα νέα εκτρώματα που έρχονται στο πανεπιστήμιο. Προτιμάει να κατεβάζει σε κινητοποιήσεις συλλόγους-σφραγίδες και να αυτοπροβάλλεται ως “αγωνιστική δύναμη”, παρά να γίνεται Γενικές Συνελεύσεις που να απειλούν την γραφειοκρατική κλίκα της. Από την άλλη, ο εκφυλισμός των ΕΑΑΚ με προεξέχουσες τις δυνάμεις ΑΡΑΣ και ΑΡΙΣ, κάνει μια τεράστια ζημιά στο φοιτητικό κίνημα. Ακολουθώντας το παράδειγμα της ΚΝΕ, κατεβάζουν στον δρόμο συλλόγους-φαντάσματα, με αποφάσεις ΔΣ (ακόμα και ηλεκτρονικά!) και κρύβονται ύπουλα κάτω από τα πανό συλλόγων. Οι τραμπουκισμοί που επιδίδονται το τελευταίο διάστημα εναντίον άλλων αριστερών δυνάμεων στο όνομα μάλιστα των ΦΣ, δεν πρέπει να γίνεται ανεκτή για κανέναν αγωνιστή φοιτητή που θέλει το φοιτητικό κίνημα να ανασυγκρο-

τηθεί και να απαντήσει μαχητικά στις επιθέσεις που δέχεται.

Η ΣΣΠ πρέπει να σταθεί στο ύψος των περιστάσεων. Έχει μπει μπροστά στο άνοιγμα των σχολών, κάνοντας προσπάθεια σε επιμέρους σχολές για την συγκρότηση επιτροπών ενάντια στην εξ αποστάσεως εκπαίδευση. Ζητάει επαρκή μέτρα προστασίας και παλεύει μαχητικά γι αυτό, όπως με την κατάληψη στην πρυτανεία του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων, με απόφαση ΓΣ του Συλλόγου Οικοτρόφων (ίσως η μοναδική συνέλευση πανελλαδικώς το τελευταίο διάστημα). Επίσης, ενεργή είναι η συμμετοχή μας στον αγώνα της λέσχης του ΑΠΘ όπου απολύθηκαν 36 εργολαβικοί εργαζόμενοι, επιχειρώντας να χτίσουμε μια επιτροπή αλληλεγγύης για τους απολυμένους. Η παράταξη μας δείχνει ότι οι μαχητικοί αγώνες δεν σταματούν, μπορούν και πρέπει να ξαναρχίσουν ενάντια στις σκληρές επιθέσεις που έρχονται, σε συμπόρευση με τους μαθητές που δείχνουν τον δρόμο, με τις εκατοντάδες καταλήψεις σε όλη την χώρα. Ύρω από αυτό το πλαίσιο, θα γίνει το Πανελλαδικό Διήμερο Συζητήσεων της ΣΣΠ στις 24-25 Οκτώβρη στην Αθήνα, όπου είναι ευπρόσδεκτος όποιος φοιτητής θέλει να συζητήσει και να οργανώσουμε μαζί την πάλη για μια ζωή με αξιοπρέπεια.

Στο δρόμο του αγώνα οι μαθητές – Πάνω από 700 οι καταλήψεις!

«Αποφασίζομεν και διατάσσομεν» Κεραμέως: τιμωρίες μαθητών, αντί ουσιαστικών λύσεων!

Από τις πρώτες μέρες έναρξης της σχολικής χρονιάς, ξεκίνησαν οι πρώτες καταλήψεις σχολείων, οι οποίες γρήγορα εξαπλώθηκαν και πλέον είναι πάνω από 700¹, ενάντια στην εγκληματική κυβερνητική διαχείριση της πανδημίας. Αν και οι περισσότερες καταλήψεις πραγματοποιούνται σε Αττική και Θεσσαλονίκη, έχουν αποκτήσει ένα πανελλαδικό χαρακτήρα (Ιωάννινα, Άρτα, Πάτρα, Χανιά, Κιλκίς, Λάρισα κ.α.), ενώ πραγματοποιούνται εβδομαδιαίες μαθητικές κινητοποιήσεις σε όλες τις παραπάνω πόλεις, με συμμετοχή σημαντικού αριθμού μαθητών.

Η οργή των μαθητών είναι δικαιολογημένη: ουσιαστικά όλα έχουν παραμείνει τα ίδια, σαν να μην υπάρχει πανδημία κορωνοϊού, με εξαίρεση τη χρήση μάσκας, ενώ η κυβέρνηση είχε 6 μήνες για να προετοιμαστεί για το άνοιγμα των σχολείων. Οι μαθητές στοιβάζονται σε τμήματα των 25, την στιγμή που σε έναν ανοικτό χώρο, η συγκέντρωση άνω 9 ατόμων είναι υγειονομικά επικίνδυνη και παράνομη! Υποτίθεται ότι θα γίνουν λίγες προσλήψεις αναπληρωτών για ένα τρίμηνο για να καλυφθούν τα πάνω από 15.000 κενά! Τέλος, μοιράστηκαν ακατάλληλες μάσκες τεραστίων διαστάσεων, ενώ εδώ και 3 βδομάδες που έχουν ανοίξει τα σχολεία, ακόμη δεν έχουν βρεθεί οι κατάλληλες διαστάσεις και δεν έχουν μοιραστεί μάσκες! Πίσω από

1. Οι περισσότερες εδώ και μια δεκαετία: το 2011 είχαν ξεσπάσει 550 καταλήψεις σχολείων, ενώ το 1998-1999, 1050 καταλήψεις ενάντια στο ν. Αρσένη (οι περισσότερες μεταπολιτευτικά)

το «τρολάρισμα» του υπουργείου, κρύβεται η μοναδική «έγνοια» της κυβέρνησης: πως θα κόψει λεφτά για την παιδεία για να τα μοιράσει στους «ημετέρους», στο χρέος, σε εξοπλισμούς και στο ΝΑΤΟ!

Οι μαθητές ζητούν μέτρα προστασίας και λεφτά για την παιδεία και τιμωρούνται με ηλεκτρονικές απουσίες και τηλε-εκπαίδευση!

Κάτω τα χέρια από τη νεολαία και τις καταλήψεις!

Οι «άριστοι» του Υπουργείου Παιδείας «βρήκαν τη λύση» για τα προβλήματα των σχολείων: Όλες οι χαμένες ώρες μαθημάτων θα καλυφθούν με μαθήματα Σάββατα, αργίες, και τις μέρες των σχολικών περιπατών. Στα κατελιμμένα σχολεία επιβάλλεται τηλε-εκπαίδευση από 1/10, αλλά απαγορεύεται στους μαθητές που συμμετέχουν σε κατάληψη, να παρακολουθούν και παίρνουν υποχρεωτικά απουσίες. Οι εκπαιδευτικοί οφείλουν να τηρούν ηλεκτρονικό αποουσιολόγιο(!) και να μετατραπούν έτσι σε καταδότες των μαθητών τους.

Όλα αυτά προστίθενται στα ψέματα, στις απειλές και τους εκφοβισμούς που κυβέρνησης-ΜΜΕ- αστυνομία έχουν επιστρατεύσει για να τρομοκρατήσουν τους μαθητές και να σπάσουν τις καταλήψεις: Αναίτιες προσαγωγές μαθητών που οργάνωναν την κατάληψη του σχολείου τους στο Κερασί. Μπάτσοι που προσπαθούν να «νουθετήσουν» τους μαθητές λέγοντας τους πως «η αστυνομία θα αναγκαστεί να επέμβει, αν συνεχιστούν οι καταλήψεις». Μέχρι και εξαγριωμένοι «γονείς» προσπάθησαν, εντελώς φασιστικά, να σπάσουν κατάληψη σχολείου στον Άλιμο, χτυπώντας και τραυματίζοντας μαθητές. Ορισμένα από τα ψέματα τους:

Λένε πως με τις καταλήψεις καταργείται το δικαίωμα στη μόρφωση, ενώ αντίθετα εί-

ναι η εφαρμογή των μνημονιακών πολιτικών και οι περικοπές της δημόσιας χρηματοδότησης, που το επιτυγχάνουν αυτό!

Λένε πως οι καταλήψεις γίνονται ενάντια στη χρήση μάσκας, ενώ η συντριπτική πλειοψηφία των κατελιμμένων σχολείων διεκδικεί μάσκες και μέτρα προστασίας!

Λένε πως οι μαθητές που κάνουν καταλήψεις είναι μειοψηφία και κομματικά υποκινούμενοι!

Η «θεωρία της υποκίνησης» είναι μια θεωρία που πάγια ανέπτυσαν οι υπουργοί παιδείας όταν έρχονταν αντιμέτωποι με το μαθητικό ή φοιτητικό κίνημα (Κοντογιαννόπουλος, Αρσένης κ.α.). Έτσι και σήμερα, τα παπαγαλάκια των ΜΜΕ, που έχουν πάρει εκατομμύρια ευρώ από την κυβέρνηση, ψάχνουν «αγωνιόδω» να βρουν τους υποκινητές, στην αριστερά και στους συνδικαλιστές εκπαιδευτικούς. Μέχρι και τον Κοντογιαννόπουλο «ξέβαψαν» για να επαναλάβει τα γνωστά νεοφιλελεύθερα ιδεολογήματα και να στοχοποιήσει την εξωκοινοβουλευτική αριστερά ως υπεύθυνη για τις καταλήψεις. Δεν βλέπουν πως η «υποκίνηση» έχει 3 βασικές αιτίες: 1) Τα διαχρονικά προβλήματα του εκπαιδευτικού συστήματος, που οξύνθηκαν την περίοδο των μνημονίων, 2) Τη διόγκωση αυτών λόγω της πανδημίας και της αδιαφορίας της κυβέρνησης για την επίλυση τους (π.χ. 150+ τμήματα που έχουν κλείσει λόγω εμφάνισης κρουσμάτων), 3) Τη διάλυση κάθε προοπτικής για τη νεολαία, η οποία έχει μπει στο στόχαστρο με τα ιδεολογήματα της «ανευθυνότητας» και της «ατομικής ευθύνης» και προορίζεται να γίνει κρέας για τα κανόνια τους. Η αυθόρμητη αντίδραση της νεολαίας απέναντι σε όλα αυτά είναι η πραγματική αιτία και όχι κάποια «έξωθεν» υποκίνηση!

Κανένας μαθητής να μην συμμετέχει στην τηλε-εκπαίδευση

Όλοι οι μαθητές να συνεχίσουν και να δυναμώσουν τον αγώνα μέχρι να δοθούν πραγματικές λύσεις στα προβλήματα, για να ανασάνουμε! Σε κανένα σχολείο, κατελιμμένο ή μη, να μην εφαρμοστεί η τηλε-εκπαί-

δευση, που δεν αποτελεί παρά καρικατούρα μαθήματος και είναι ανοιχτή και τιμωρητική απεργοσπασία! Οι μαθητές να μην φιμωθούν στα σπίτια τους, ούτε να πειθαρχήσουν. Όλοι οι καθηγητές πρέπει να συμμετέχουν ενεργά και να στηρίζουν τους αγώνες των μαθητών, στηρίζοντας τις στάσεις εργασίας και αποχή από την τηλε-εκπαίδευση, που κήρυξαν ΟΛΜΕ και αρκετές ΕΑΜΕ.

Η κυβέρνηση φοβάται τις καταλήψεις και το μαθητικό κίνημα, γιατί αποτελούν έμπρακτη και μαχητική αμφισβήτηση της κυβερνητικής πολιτικής. Τρέμουν μην ξεσηκωθεί η νεολαία, γιατί μπορεί να συσπειρώσει γύρω της κάθε καταπιεσμένο. Γι' αυτό ο Μητσοτάκης ανακοίνωσε την επιβολή υποχρεωτικής στράτευσης στα 18 και αύξηση της θητείας!

Με αυτοοργάνωση των αγώνων του μέσα από Συνελεύσεις και συντονιστικές επιτροπές κατάληψης, το μαθητικό κίνημα πρέπει να συνεχίσει τις καταλήψεις και να ξεσηκώσει και άλλα σχολεία. Να ενώσει τους αγώνες του με πραγματικά συντονιστικά καταλήψεων ανά γειτονιά, που θα λειτουργούν δημοκρατικά και όχι με τα ψευδοσυντονιστικά της ΚΝΕ, τα οποία κανείς δεν ξέρει που/πότε συνεδριάζουν και ποιοι συμμετέχουν σε αυτά. Με μαχητικές διαδηλώσεις σε γειτονίες, αλλά και στο κέντρο κάθε πόλης οι μαθητές να ενώσουν τους αγώνες τους με αυτούς των φοιτητών, των εκπαιδευτικών και των εργαζομένων. Για ένα κίνημα καταλήψεων διαρκείας, που θα επιβάλει:

Να μην εφαρμοστούν και να αποσυρθούν τα μέτρα ενάντια στις καταλήψεις. Όχι στην τηλεεκπαίδευση και τα ηλεκτρονικά αποουσιολόγια! Λεφτά για Υγεία – Παιδεία-κοινωνικές ανάγκες, όχι για εξοπλισμούς-αστυνομία - ΜΜΕ

Το πολύ 15 μαθητές ανά τμήμα Δωρεάν μάσκες και αντισηπτικά, μαζικά τεστ για όλους Άμεσες μόνιμες προσλήψεις του απαραίτητου προσωπικού εκπαιδευτικών και καθαριότητας για την κάλυψη των αναγκών

Μόρια

Στις φλόγες το κολαστήριο, νέος «Γολγοθάς» για χιλιάδες πρόσφυγες

9 Σεπτέμβρη 2020, το στρατόπεδο συγκέντρωσης της Μόριας δεν υπάρχει πια. Το κολαστήριο που δεκάδες χιλιάδες πρόσφυγες, μεταξύ των οποίων πολλοί ασυνόδευτοι ανήλικοι, διαβίωναν υπό άθλιες συνθήκες κήκε ολοσχερώς. Η Μόρια βρισκόταν σε εκρηκτική κατάσταση από το 2015, μετά το μεγάλο προσφυγικό κύμα, με συνέπεια το κέντρο κράτησης της Λέσβου να βρίσκεται μόνιμα σε συνθήκες υπερπληθυσμού. Στο δυναμικότητας 3 χιλιάδων ατόμων στρατόπεδο συγκέντρωσης έφτασαν να μένουν μέχρι 22 χιλιάδες πρόσφυγες ενώ την στιγμή της φωτιάς διέμεναν 13 χιλιάδες.

Πέρα από τον υπερπληθυσμό, οι άθλιες συνθήκες διαβίωσης που επικρατούσαν συστηματικά οδήγησαν σε εξαθλίωση τους πρόσφυγες. Οι περισσότεροι διέμεναν σε σκηνές και πρόχειρες κατασκευές εντελώς ακατάλληλες ειδικά για διαβίωση τους χειμερινούς μήνες. Τα ατυχήματα, αρκετές φορές θανατηφόρα, στην προσπάθεια να ξεσταθούν ή να μαγειρέψουν ήταν καθημερινό φαινόμενο. Πολλές φορές αυτά τα χρόνια ξέσπασαν ταραχές οι οποίες αντιμετωπίστηκαν πάντα με σκληρή καταστολή. Στις πρωτόγνωρες συνθήκες της πανδημίας από τον Φλεβάρη η βαρβαρότητα έφτασε στο ζενίθ της. Έκλεισαν το ιατρείο, αιχμαλώτισαν τους χιλιάδες πρόσφυγες μαζί με τα κρούσματα και επέβαλαν μαζική καραντίνα και πολύ αυστηρή απαγόρευση κυκλοφορίας διαρκείας.

Ο εντοπισμός 35 νέων κρουσμάτων κορωνοϊού και η απόφαση αυτοί

να μείνουν σε χώρο εντός του στρατοπέδου συγκέντρωσης ήταν η σταγόνα που ξεχείλισε το ποτήρι. Οι φωτιές που ξέσπασαν στο κέντρο κράτησης της Μόριας στις 9 Σεπτέμβρη κατέστρεψαν κάθε σπιθαμή της δομής, αφήνοντας άστεγους 13 χιλιάδες ανθρώπους. Εκατοντάδες οικογένειες με μικρά παιδιά έμειναν για μέρες κυριολεκτικά στον δρόμο χωρίς πρόσβαση σε νερό και φαγητό. Η μόνη αντιμετώπιση που είχαν από το κράτος για μέρες ήταν τα μπλόκα των ΜΑΤ που απαγόρευαν την μετακίνηση τους προς οικισμούς του νησιού και την πόλη της Μυτιλήνης, τα δακρυγόνα και το ξύλο. Υπό αυτές τις τραγικές συνθήκες και με τους διαρκείς εκβιασμούς και απειλές της κυβέρνησης περίπου 10.000 εξαναγκάστηκαν να πάνε στο νέο πρόχειρο στρατόπεδο συγκέντρωσης στο Καρά Τεπέ. Εκεί επιβεβαιώθηκαν οι φόβοι για εκτεταμένη μετάδοση του κορωνοϊού αφού σε ελέγχους βρέθηκαν πάνω από 400 πρόσφυγες θετικοί.

Η κυβέρνηση της ΝΔ παρά την παγκόσμια κατακραυγή το μόνο πράγμα που κάνει είναι να φτιάξει μια νέα χειρότερη Μόρια, να απειλεί με απέλαση και απόρριψη των αιτήσεων ασύλου όσων δεν συμμορφώνονται ή προκαλούν ταραχές και να καταστέλλει. Γι' αυτό και επιδιόχεται σε ένα «κυνήγι μαγισσών» με συλλήψεις ανήλικων προσφύγων με βαριές κατηγορίες, με διώξεις σε αλληλέγγυους και ΜΚΟ.

Πραγματικοί εμπρηστές κυβέρνησης και ΕΕ

Το ξέσπασμα πυρκαγιάς, που έκαψε

ολοσχερώς το στρατόπεδο και έβαλε σε κίνδυνο τις ζωές χιλιάδων ανθρώπων, είναι αποτέλεσμα της ρατσιστικής πολιτικής της κυβέρνησης της ΝΔ και της ΕΕ. Η τραγωδία στη Μόρια αποτελεί συνέχεια του μισάνθρωπου κυνηγητού προσφύγων στα σύνορα με τον Έβρο λίγους μήνες πριν. Η άγρια καταστολή, το ανθρωποκυνηγητό και οι στυγνές δολοφονίες προσφύγων είναι η εγκληματική πολιτική της κυβέρνησης της ΝΔ, των ρατσιστών ιμπεριαλιστών του ΝΑΤΟ και της ΕΕ για τη διαχείριση της «προσφυγικής κρίσης». Τα τεράστια μεταναστευτικά κύματα δεν είναι αποτέλεσμα μιας ατυχούς συγκυρίας. Βασικοί υπεύθυνοι είναι οι ιμπεριαλιστές και οι σύμμαχοι τους, που αφότου έχουν βομβαρδίσει, λεηλατήσει και καταστρέψει τις χώρες προέλευσης των προσφύγων, κλείνουν τα σύνορα σε όσους αναγκάζονται να μεταναστεύσουν, τους πνίγουν στο Αιγαίο και τη Μεσόγειο, τους φυλακίζουν σε στρατόπεδα συγκέντρωσης.

Η κυβέρνηση επιδιώκει να ρίξει το φταίξιμο στους ίδιους τους πρόσφυγες όπως κάνει με τους εργαζόμενους, τους φτωχούς, τους ανέργους κ.ά. Με θράσος κατηγορεί αυτούς που με την πολιτική της εξαθλιώνει – και δηλώνει ότι μια ακόμα πιο ρατσιστική πολιτική απέναντι σε πρόσφυγες και μετανάστες θα λύσει το πρόβλημα. Αλλά και τα κροκοδείλια δάκρυα του ΣΥΡΙΖΑ δεν πείθουν κανένα. Ο εγκλωβισμός των προσφύγων στη Μόρια και στα νησιά τον βαραίνει συντριπτικά, καθώς υπέγραψε την κατάπτυστη, εγκληματική συμφωνία ΕΕ-Τουρκίας.

Μετανάστες – Ντόπιοι Εργάτες Ενωμένοι!

Για τα νέα γεγονότα στη Μόρια πραγματοποιήθηκαν μαζικές διαδηλώσεις αλληλεγγύης σε πολλές πόλεις της χώρας, ενώ ακόμα μαζικότερες κινητοποιήσεις πραγματοποιήθηκαν και συνεχίζουν να πραγματοποιούνται σε πολλές χώρες τις Ευρώπης. Όλοι μαζί ντόπιοι, πρόσφυγες και μετανάστες πρέπει να ενώσουμε τις φωνές μας. Να σταματήσει τώρα το αίσχος των στρατοπέδων συγκέντρωσης και των κλειστών κέντρων κράτησης. Να ανοίξουν τα σύνορα με οργανωμένη και ασφαλή μετακίνηση προσφύγων και μεταναστών, να δημιουργηθούν νέες πραγματικές δομές φιλοξενίας με ανθρώπινες συνθήκες και όλα τα απαραίτητα μέτρα προστασίας για την πανδημία του κορωνοϊού.

Οι εργαζόμενοι, οι νέοι μαζί με τους πρόσφυγες και μετανάστες πρέπει να παλέψουμε ενάντια στην καταστολή, την περιστολή των δημοκρατικών και εργασιακών μας δικαιωμάτων και ελευθεριών, τον ρατσισμό και το κυνήγι των μεταναστών και προσφύγων. Να χτυπήσουμε το κακό στην ρίζα του, προτάσσοντας ένα ισχυρό αντιπολεμικό-αντιιμπεριαλιστικό κίνημα που θα βάλει φρένο στον πόλεμο και τις ιμπεριαλιστικές επεμβάσεις, που γεννούν την προσφυγιά και τον ρατσισμό, αλλά και τις μισάνθρωπες πολιτικές ΕΕ και κυβερνήσεων.

■ Γιώργος Θ.

Αρνούμεστε την εξ αποστάσεως στα κατειλημμένα ή μη σχολεία Δεν θα καταστείλουμε τις κινητοποιήσεις των μαθητών μας

Η κυβέρνηση δεν έκανε τίποτα απολύτως όλο το καλοκαίρι για την ασφαλή λειτουργία των σχολείων. Φρόντισε όμως να νομοθετήσει την υποχρεωτικότητα της σύγχρονης και ταυτόχρονης εξ αποστάσεως «εκπαίδευσης» (ζωντανή αναμετάδοση του μαθήματος από την τάξη), να ελαστικοποιήσει περαιτέρω τις εργασιακές σχέσεις των αναπληρωτών με 3μηνες συμβάσεις, για την κάλυψη κενών εκπαιδευτικών που θα κάνουν χρήση άδειας ειδικού σκοπού και την παροχή εξ αποστάσεως σε διαδικτυακά τμήματα. Ενώ η πανδημία του Covid19 φουντώνει κυβέρνηση και υπουργείο παιδείας εμμένουν στο να στοιβάζουν τους 27 και πλέον μαθητές σε τάξεις κλουβιά.

Η ασφυκτική κατάσταση μέσα στα σχολεία έβγαλε ξανά στον δρόμο τους μαθητές που αγωνίζονται για 15 μαθητές ανά τάξη, εξεύρεση αιθουσών, πρόσληψη εκπαιδευτικών και καθαριστριών, δωρεάν τέστ, μάσκες, αντισηπτικά, κατάργηση της Τράπεζας Θεμάτων και της βάσης του 10. Η αδιαλλαξία του υπουργείου πυροδότησε τις μαθητικές κινητοποιήσεις με μαζικά συλλαλητή-

ρια και τις καταλήψεις να ξεπερνούν τις 700 πανελλαδικά. Η υπουργός Παιδείας δεν διστάζει να χρησιμοποιήσει τη σύγχρονη εξ αποστάσεως «εκπαίδευση» σαν το μέσο καταστολής των δικαιων κινητοποιήσεων των μαθητών. Μέσω των ΜΜΕ, έγινε προσπάθεια συκοφάντησης των αγώνων της μαθητικής νεολαίας (ταυτίζοντάς τους με τους αρνητές μάσκας) και καταστολής τους με αστυνομία εισαγγελείς και «αγανακτισμένους γονείς». Παρόλα αυτά ο δίκαιος αγώνας των μαθητών συνεχίζεται και είναι αγώνας όλης της εκπαιδευτικής κοινότητας. Η υπουργός σε μια προσπάθεια εκφοβισμού των μαθητών υποχρεώνει με κατάπτυστο ΦΕΚ τους εκπαιδευτικούς στα υπό κατάληψη σχολεία να κάνουν εξ αποστάσεως «εκπαίδευση». Τιμωρεί με απουσίες όσους μαθητές δεν παρακολουθούν και αποκλείει τους μαθητές που συμμετέχουν στην κατάληψη. Μας εξαναγκάζει να καταδώσουμε τους μαθητές μας που αγωνίζονται και μας χρησιμοποιεί για να κάμψει τις κινητοποιήσεις τους.

Κυβέρνηση και υπουργείο αδιαφο-

ρούν για τις δύσκολες συνθήκες που βιώνουν οι μαθητές μας (υγειονομική κρίση, ανεργία των οικογενειών τους και φτώχεια) λόγω των συνεπειών της οικονομικής κρίσης. Υπερασπιζόμαστε με κάθε τρόπο το δικαίωμα όλων των μαθητών μας στη μόρφωση, στην κοινωνικοποίηση και στη φυσιολογική ψυχική ανάπτυξη μέσω της διαζώσης συμμετοχής στη σχολική ζωή. Υπερασπιζόμαστε τα μορφωτικά δικαιώματά τους και τα εργασιακά μας δικαιώματα.

Η εξ αποστάσεως «εκπαίδευση» δεν είναι ένα απλό εργαλείο για την αντιμετώπιση της πανδημίας αλλά είναι ένα μόνιμο αντιδραστικό μέτρο. Καλούμε: τους συλλόγους διδασκόντων να πάρουν αποφάσεις μη εφαρμογής της εξ αποστάσεως σε κατειλημμένα ή μη σχολεία.

τους συναδέλφους που τα σχολεία τους τελούν υπό κατάληψη, σε **3ωρη στάση εργασίας 8-11πμ για την Παρασκευή και τη Δευτέρα.**

τις ΕΛΜΕ να προκηρύξουν άμεσα συμπληρωματικές στάσεις 11-2μμ για τις ίδιες μέρες.

την ΑΔΕΔΥ να επικαιροποιήσει την

απόφαση για απεργία αποχή από κάθε είδους σύγχρονης εξ αποστάσεως «εκπαίδευσης», μετά από τις νέες Υ.Α.

ΔΕΝ ΘΑ ΚΑΤΑΔΩΣΟΥΜΕ ΤΟΥΣ ΜΑΘΗΤΕΣ ΜΑΣ -ΕΝΩΝΟΥΜΕ ΤΙΣ ΦΩΝΕΣ ΜΑΣ ΜΕ ΤΙΣ ΔΙΚΕΣ ΤΟΥΣ

Το πολύ 15 μαθητές ανά τμήμα, για να τηρούνται οι αναγκαίες αποστάσεις

Να βρεθούν άμεσα τα κτίρια για τη λειτουργία των επιπλέον τμημάτων

Άμεση πρόσληψη του απαραίτητου εκπ/κού προσωπικού και καθαριστών-στριων

Δωρεάν μάσκες και αντισηπτικά, επαναλαμβανόμενα τεστ για όλους (μαθητές-εκπ/κούς)

Κατάργηση του ν.4692/20 Κεραμέως, της ΚΥΑ που αφορά τη «Σύγχρονη εξ αποστάσεως εκπαίδευση για το σχολικό έτος 2020-2021» (12-9-20) και την τροποποίηση της (30-9-20)

ΑΝΤΕΠΙΘΕΣΗ των ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ

τηλ: 2310265730 / e-mail: antepithesi_ekp@hotmail.com

Ομιλία Μητσοτάκη στη ΔΕΘ

Νέα σκληρά αντεργατικά

Ο πρωθυπουργός, με την ομιλία του στη ΔΕΘ εξήγγειλε μια νέα τεράστια επίθεση, με άγρια νεοφιλελεύθερα μέτρα και «μεταρρυθμίσεις», που αποτελούν τρομακτικό κίνδυνο για τα εναπομείναντα εργατικά και κοινωνικά δικαιώματα των εργαζομένων και των φτωχών λαϊκών στρωμάτων.

■ Σοφία Καρασαρλίδου

Εκμεταλλευόμενος την πανδημία, την κρίση του οργανωμένου εργατικού κινήματος, τον «πολιτικό αέρα» που ακόμη του προσδίδει η εκλογική νίκη της ΝΔ της 7^{ης} Ιουλίου 2019 και την ανυπαρξία αντιπολίτευσης, ο Μητσοτάκης συνεχίζει την άγρια νεοφιλελεύθερη πολιτική του. Αυτοί είναι οι λόγοι της «αυτοπεποίθησης» του πρωθυπουργού και όχι βέβαια ότι έχει την παραμικρή λύση για τα τεράστια προβλήματα των εργαζομένων και των φτωχών λαϊκών στρωμάτων. Αντίθετα, η ακραία νεοφιλελεύθερη ΝΔ και ο Μητσοτάκης θα «αντιμετωπίσουν» το ξέσπασμα της οικονομικής κρίσης και την ύφεση της ελληνικής καπιταλιστικής οικονομίας με τις αποτυχημένες συνταγές των άγριων νεοφιλελεύθερων επιθέσεων.

Τεράστιες δαπάνες για εξοπλισμούς

Ο πρωθυπουργός εξήγγειλε ένα τεράστιο εξοπλιστικό πρόγραμμα, χωρίς βέβαια να το κοστολογήσει, την ώρα που η ύφεση της οικονομίας είναι τεράστια, το δημόσιο χρέος έφτασε το 200% και τα δημοσιονομικά εκτροχιάζονται. Ανακοίνωσε την αγορά 18 μαχητικών αεροσκαφών Rafale για να αναβαθμίσει τα «ελληνικά φτερά», την αναβάθμιση των F-16, την ένταξη στο πολεμικό ναυτικό 4 νέων φρεγατών που θα πλαισιωθούν με 4 ναυτικά ελικόπτερα, συν την αναβάθμιση 4 φρεγατών. Πρόσθεσε νέα αντιαερματικά όπλα για τον στρατό ξηράς, торпύλες βαρέως τύπου για το ναυτικό και κατευθυνόμενους πυραύλους για την αεροπορία. Προανήγγειλε 15.000 νέες προσλήψεις στον στρατό σε πέντε χρόνια και στράτευση στα 18 χρόνια. Τέλος, μίλησε για την ιδιωτικοποίηση των ναυπηγείων Σκαρामαγκά, με την είσοδο στρατηγικού επενδυτή, και στη συνέχεια της ΕΛΒΟ.

Ο Μητσοτάκης χαρακτήρισε το εξοπλιστικό πρόγραμμα γενναία επιλογή, που ανταποκρίνεται «στις ανάγκες της συγκυρίας» και «στις προκλήσεις της ιστορίας». Μόνο που δεν είπε από πού θα βρεθούν τα χρήματα για αυτούς τους εξοπλισμούς. Η παιδεία, η υγεία και το

κράτος πρόνοιας θα θυσιάσουν στον βωμό της στρατιωτικής ενίσχυσης, για να ασκείται η τυχοδιωκτική πολιτική της κυβέρνησης και της αστικής τάξης, με την όξυνση του ανταγωνισμού με την τουρκική αστική τάξη για τα συμφέροντά τους στη Ν.Α. Μεσόγειο και στο Αιγαίο. Η κυβέρνηση και η ελληνική αστική τάξη, προσδεμένη και υποτακτική στους ιμπεριαλιστές ΗΠΑ και ΕΕ, τους προσφέρουν γη και ύδωρ και προσδοκούν να γλείψουν κανένα κοκκαλάκι από τη λεία των ενεργειακών πηγών. Θέτουν σε θανάσιμο κίνδυνο τα συμφέροντα και την ίδια τη ζωή των εργαζομένων και των φτωχών λαϊκών στρωμάτων, με πιθανό θερμό επεισόδιο ή και πόλεμο.

Όλα για το κεφάλαιο, ψίχουλα για τους εργαζόμενους

Ο πρωθυπουργός ανακοίνωσε 12 μέτρα για την περίοδο που διαρκεί η πανδημία, υποτίθεται για την «προστασία της απασχόλησης» και τη στήριξη του «εισοδήματος των πιο αδύναμων». Τα νέα μέτρα κινούνται ακριβώς στην ίδια λογική, όπως και στην προηγούμενη περίοδο της πανδημίας, ψίχουλα για τους εργαζόμενους και τους αδύναμους και όλα για τους επιχειρηματίες και το κεφάλαιο. Έτσι, για να στηριχτεί υποτίθεται η απασχόληση, μειώνονται κατά τρεις μονάδες, στο 36,7%, οι ασφαλιστικές εισφορές εργοδοτών και εργαζομένων του ιδιωτικού τομέα το 2021. Το όφελος για τον εργαζόμενο είναι αμελητέο, αλλά για τον εργοδότη σημαντικό. Η μείωση θα προέλθει από τις κρατήσεις υπέρ του Ταμείου Ανεργίας, του Οργανισμού Εργατικής Κατοικίας και του Λογαριασμού Επαγγελματικής Κατάρτισης. Με ραγδαία αυξανόμενη την ανεργία, η μείωση στις κρατήσεις υπέρ του Ταμείου Ανεργίας θέτει σε κίνδυνο τα επιδόματα ανεργίας.

Ο Μητσοτάκης συνέχισε με το πρόγραμμα επιδότησης 100.000 θέσεων εργασίας, όπου το κράτος θα πληρώνει τις ασφαλιστικές εισφορές των εργαζομένων για ένα εξάμηνο στους εργοδότες και αν ο προσλαμβανόμενος είναι άνεργος θα επιδοτείται ο εργοδότης με 200 ευρώ τον μήνα. Με κρατικό χρήμα, οι εργοδότες θα καλύπτουν μέρος του μισθού των νεοπροσλαμβανόμενων εργαζομένων, ενώ μοναδική υποχρέωσή τους θα είναι να διατηρήσουν τον ίδιο αριθμό εργαζομένων, όχι απαραίτητα τους ίδιους εργαζόμενους.

Παράλληλα, επεκτείνεται στο 2021 το πρόγραμμα ΣΥΝ-ΕΡΓΑΣΙΑ, που εκτιμάται ότι μειώνει το εισόδημα των εργαζομένων κατά 2-4 μισθούς τον χρόνο. Οι επιχειρήσεις τονώνονται με τον τρίτο κύκλο επιστρεπτέας προκαταβολής, ύψους 1,5 δις, ενώ θα υπάρξει και τέταρτος τον Νοέμβριο, και με μείωση φορολογικών υποχρεώσεων, με τη θέσπιση των αποσβέσεων σε ποσοστό 200% για τις ψηφιακές και πράσινες

επενδύσεις.

Τα δώρα για τους εργοδότες είναι σημαντικά, ενώ τα ψίχουλα είναι η αναστολή της Εισφοράς Αλληλεγγύης για τους εργαζόμενους του ιδιωτικού τομέα για το 2021, η καταβολή των κουτσουρεμένων αναδρομικών στους συνταξιούχους τον Οκτώβριο, λες και δεν είναι δικαστική απόφαση, η κατάργηση του ΕΝΦΙΑ σε 24 μικρά νησιά, η παράταση των επιδομάτων ανεργίας που έληξαν, όχι όμως για όλους, αλλά για όσους έχουν 50 έτη, αντί για 100 που απαιτούνταν. Τέλος, «προστατεύεται» η πρώτη κατοικία μέχρι το τέλος του 2020. Με τον νέο πτωχευτικό νόμο όμως, κομμένο και ραμμένο στα συμφέροντα των τραπεζών και των αρπακτικών funds ώστε να απαλλαγούν από τα κόκκινα δάνεια, πολλοί εργαζόμενοι θα χάσουν τα σπίτια τους.

«Μεταρρυθμίσεις»: Δουλοποίηση των εργαζομένων, προχώρημα της ιδιωτικοποίησης Παιδείας, Υγείας, Πρόνοιας, Κοινωνικής Ασφάλισης

Πέρα από τα παραπάνω, ο πρωθυπουργός εξήγγειλε 12 μεταρρυθμίσεις για τους επόμενους 12 μήνες, σε εφαρμογή της έκθεσης Πισσαρίδη. Η έκθεση αυτή δεν είναι τίποτε άλλο από κωδικοποίηση των άγριων νεοφιλελεύθερων μέτρων και δίνει το στίγμα των επόμενων επιθέσεων. Πρώτα απ' όλα, οι αλλαγές αφορούν τα εργασιακά, όπου ουσιαστικά προωθείται η «ευελιξία» στον χρόνο εργασίας. Ο πρωθυπουργός τόνισε ότι οι εργαζόμενοι θα μπορούν «να έχουν ευελιξία και να κατανέμουν τον χρόνο εργασίας». Προωθείται η κατάργηση του 8ωρου, η εργοδοτική ασυδοσία ως προς τον αριθμό και την πληρωμή των υπερωριών. Άλλωστε, αυτά τα δικαιώματα είναι «αναχρονιστικά» και «παρωχημένα» σύμφωνα με τον πρωθυπουργό. Η ζούγκλα που επικρατεί στην αγορά εργασίας θα αλλάξει προς το χειρότερο, χωρίς βέβαια να φέρει επενδύ-

Μέτρα

σεις ή ανάπτυξη, όπως δεν έφερε και στη δεκαετία των μνημονίων.

Ο πρωθυπουργός εξήγγειλε επίσης αλλαγές στο ασφαλιστικό σύστημα, κατά το σύστημα του Πινοσέτ, με το «κεφαλαιοποιητικό» σύστημα για τις επικουρικές συντάξεις των νέων. Μίλησε για τον «ατομικό κουμπάρά» του νέου ασφαλισμένου, τα χρήματα του οποίου θα επενδύονται και θα τοκίζονται για να «αποκτήσουν οι νέοι πάλι την εμπιστοσύνη τους στην ασφάλιση». Δεν είπε όμως ότι το κράτος δεν εγγυάται τις επικουρικές συντάξεις, καθώς ο «επενδυτής» θα παίζει τα χρήματα των ασφαλισμένων σε κερδοσκοπικές δραστηριότητες.

Αναχρονιστικός κρίθηκε από τον πρωθυπουργό και ο βασικός συνδικαλιστικός νόμος 1264/1982. Δεν υπάρχει αμφιβολία ότι οι επερχόμενες αλλαγές θα είναι στην ίδια κατεύθυνση με τα μέτρα που νομοθέτησαν ενάντια στην κήρυξη απεργίας, με το φακέλωμα των μελών των συνδικάτων με το ηλεκτρονικό μητρώο, την ουσιαστική απαγόρευση των διαδηλώσεων, τις παρεμβάσεις για να αλλοιωθούν και να καταργηθούν οι δημοκρατικές λειτουργίες των συνδικάτων (Γενικές Συνελεύσεις, εκλογές κ.ά.) με την ηλεκτρονική ψηφοφορία που ετοιμάζουν.

Για την «ανάπτυξη» και τις «επενδύσεις», στα πρότυπα των μεγάλων αρπαχτών του Ελληνικού, ο Μητσοτάκης εξήγγειλε νέο Χωροταξικό Σχέδιο του Δημοσίου για τις χρήσεις γης και απλοποίηση της αδειοδότησης επενδύσεων. Επίσης, ένα νέο πλαίσιο Δημοσίων Συμβάσεων θα μειώσει τη γραφειοκρατία και θα δώσει ώθηση στα μεγάλα έργα. Το μόνο σίγουρο είναι ότι οι αλλαγές θα είναι στην ίδια κατεύθυνση με τους νόμους της ΝΔ, που καταργούν κάθε εμπόδιο για το κεφάλαιο.

Τέλος, για την Παιδεία αναφέρθηκε στους νόμους που πρόκειται να ψηφίσει για την Τεχνική Εκπαίδευση, την αξιολόγηση των εκπαιδευτικών και την ενίσχυση του αυτοδιοίκητου των ΑΕΙ, όλα στην κατεύθυνση της ιδιωτικοποίησης της Δημόσιας Δωρεάν Ενιαίας Εκπαίδευσης. Για την Υγεία, αποτελεί εμπαιγμό η αναφορά στην ενίσχυσή της και στις 4.000 προσλήψεις προσωπικού, καθώς η ενίσχυση δεν έγινε μέσα στην πανδημία και οι προσλήψεις υπολείπονται δραματικά των πραγματικών αναγκών. Για την Τοπική Αυτοδιοίκηση, θα έρθει νόμος που θα διαχωρίζει «τις αρμοδιότητές της από τις αρμοδιότητες του κράτους». Μάλλον οι προτάσεις της έκθεσης Πισσαρίδη για την Τοπική Αυτοδιοίκηση, που θα «μπορεί να έχει σχολεία και νοσοκομεία», έρχονται πιο κοντά.

Ομιλία Τσίπρα στη ΔΕΘ

ΦΙΛΟΛΑΪΚΗ ΡΗΤΟΡΕΙΑ, ΠΑΡΟΧΕΣ ΣΤΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟ

Ο Τσίπρας, ανεβαίνοντας στη Θεσσαλονίκη για να εκφωνήσει την καθιερωμένη ομιλία στη ΔΕΘ, είχε δύο βασικούς στόχους: να εμφανίσει μια στοιχειώδη αντιπολίτευση στην κυβέρνηση της ΝΔ, μιας και μετά τις εκλογές ο ΣΥΡΙΖΑ είναι αποδιοργανωμένος και άσφαιρος, και να παρουσιάσει τον νέο μετασχηματισμό του ΣΥΡΙΖΑ σε μια πλατιά συνεργασία, που θα γίνει η μεγάλη προοδευτική παράταξη (βλ. νέο ΠΑΣΟΚ) και σταθερά ο δεύτερος πυλώνας ενός αστικού «δικομματικού» συστήματος.

Μεγάλη αλαζονεία, μικρή αυτοκριτική

Ο πρόεδρος του ΣΥΡΙΖΑ επανέλαβε το «success story» της διακυβέρνησής του: «Βγάλαμε τη χώρα από τα μνημόνια, στηρίξαμε τους αδύνατους, τιμήσαμε την εντολή που πήραμε!». Κουβέντα για την αποδοχή και εφαρμογή του βάρβαρου τρίτου μνημονίου, τη φοροληστεία των λαϊκών στρωμάτων, το ξεπούλημα όλης της δημόσιας περιουσίας, τους αντεργατικούς-αντισυνδικαλιστικούς νόμους, τη γιγάντωση των κρατικών και ιδιωτικών χρεών, την υποτελή σε ΗΠΑ και ΕΕ εξωτερική πολιτική.

Μόνο τρεις αδυναμίες εντόπισε ως ένδειξη αυτοκριτικής: ατολμία στα μέτρα ελάφρυνσης της κοινωνίας λόγω της πίεσης των θεσμών, ατολμία στο σπάσιμο των παράκεντρων εξουσίας στους κρατικούς μηχανισμούς, ατολμία σε θέματα Περιβάλλοντος. Δηλαδή, η αθέτηση όλου του προγράμματος του ΣΥΡΙΖΑ, ακόμα και του «ρεαλιστικού» προγράμματος της Θεσσαλονίκης (ΔΕΘ 2014) και η προδοσία της απόφασης του δημοψηφίσματος τον Ιούλιο του 2015 συνιστούν απλώς μια μικρή ατολμία – όπως και η υποτιθέμενη κάθαρση στο κράτος και τη δημόσια ζωή, με συμφωνίες σαν του Παππά με τον Καλογρίτσα, και η δικαίωση της «ELDORADO GOLD» στη Χαλκιδική.

Ενώ λοιπόν ο ΣΥΡΙΖΑ, με τη στροφή στον «πολιτικό ρεαλισμό», έσωσε τη χώρα, σύμφωνα με τον Τσίπρα,

τώρα κατηγορεί τη ΝΔ γιατί συνεχίζει να εφαρμόζει τις ίδιες πολιτικές και συμφωνίες. Ο Τσίπρας θυμήθηκε την αντιδεξιά ρητορεία, στηλιτεύοντας την προσπάθεια της ΝΔ να χρησιμοποιήσει το κράτος για να «ταΐσει» κάθε είδους φίλους, χορηγούς και επιχειρηματίες, ενώ ταυτόχρονα με αντιδημοκρατικούς τρόπους επιτίθεται στους πολιτικούς της αντιπάλους (βλ. υποθέσεις Παππά, Παπαγγελόπουλου κ.ά.). Απέναντι σε αυτή την κυβέρνηση (που ο ίδιος ο ΣΥΡΙΖΑ ανέστησε και ισχυροποίησε με την πολιτική του), ο Τσίπρας θέλει να προβληθεί ως ο μοναδικός αντίθετος δημοκρατικός πόλος, η μόνη εναλλακτική στη νέα Δεξιά του Μητσοτάκη. Η απάντηση του ΣΥΡΙΖΑ για την αντιμετώπιση της κρίσης έχει δύο πλευρές: αφενός, ανέξοδες υποσχέσεις για χιλιάδες διορισμούς στην υγεία και την εκπαίδευση, αφετέρου, μέτρα ενίσχυσης της εργοδοσίας και της αγοράς (η μόνη διαφορά με τη ΝΔ είναι πως υποτίθεται ότι θα κατευθύνει τα μέτρα στις μικρομεσαίες επιχειρήσεις και όχι μόνο στις μεγάλες). Προτείνει: α) να πληρώνει το κράτος το σύνολο των ασφαλιστικών εισφορών και το 40% του μισθού των εργαζομένων στον εργοδότη (!), β) μη επιστρεπτέα ενίσχυση σε επιχειρήσεις, έως 100.000 ευρώ, γ) κρατική επιδότηση ενοικίου 40% για πληττόμενες επιχειρήσεις, δ) κατάργηση του τέλους επιτηδεύματος, μείωση της προκαταβολής φόρου στο 50%, μείωση της εισφοράς αλληλεγγύης. Για τους εργαζόμενους τίποτα, πέρα από επιδόματα έκτακτης ανάγκης για όσους είναι χωρίς εισόδημα (βλ. ΚΕΑ).

Προφανώς, ούτε από τον Μητσοτάκη ούτε από τον Τσίπρα υπάρχει κάποιο σχέδιο παραγωγικής και οικονομικής ανασυγκρότησης της χώρας, οπότε ο καυγας είναι μόνο για αποχρώσεις της ίδιας πολιτικής, για τις καρέκλες και τη νομή της εξουσίας και της οικονομικής πίτας. Εξάλλου, είναι αδιαπραγμάτευτη η φιλοΕΕ και φιλοαμερικανική στάση του ΣΥΡΙΖΑ και η αποδοχή του ελέγχου των ιμπεριαλιστών στη χώρα, άρα και η αποδοχή της απαγόρευσης εφαρμογής άλλων πολιτικών πέραν των μνημονιακών.

Νέο κόμμα

Η εμφάνιση της αστικοποίησης του ΣΥΡΙΖΑ και η σταθεροποίησή του ως δεύτερος πυλώνας της αστικής εξουσίας στην Ελλάδα απαιτεί την πλήρη απαλλαγή του από αριστερά βαρίδια και τη μετατροπή του σε επίσημο εκφραστή των συμφερόντων του κεφαλαίου, έμπιστου, εγγυημένου και με τον ρόλο του «φιλολαϊκού αριστερού» κόμματος, που έπαιζε το ΠΑΣΟΚ παλιότερα. Αυτός ο μετασχηματισμός προχωρά με την ισχυροποίηση του μηχανισμού Τσίπρα μέσα στο κόμμα (βλ. νέους τομεάρχες), το άνοιγμα στην ηγεσία και τα στελέχη του ΚΙΝΑΛ-ΠΑΣΟΚ για συμπόρευση, την αλλαγή τίτλου-σήματος του κόμματος κ.ά.

Την καθιέρωση του Τσίπρα ως το αντίπαλο δέος της δεξιάς προωθεί η προσπάθεια προσεταιρισμού των πασόκων στον κρατικό μηχανισμό και στα συνδικάτα, ώστε να αποκτήσει ο νέος ΣΥΡΙΖΑ συνδικαλιστικές και αυτοδιοικητικές δυνάμεις. Αυτή την τακτική υπηρετεί και η προσπάθειά τους να συμμετέχουν σε διαδηλώσεις (βλ. ΔΕΘ) οικοδομώντας ένα αγωνιστικό-αριστερό προφίλ, πολύ μακριά όμως από τους πραγματικούς αγώνες και τις διεργασίες που συντελούνται μέσα στην εργατική τάξη. Οι όποιες αντιπολιτευτικές φωνές ακούγονται ή θα εμφανιστούν και στο συνέδριο το 2021 (βλ. Τσακαλώτος, Σκουρλέτης κ.λπ.) στερούνται πολιτικής και οργανωτικής βάσης.

Αν ο ΣΥΡΙΖΑ αποδείχτηκε στην πράξη όχι μόνο ανίκανος, αλλά απίστευτα επικίνδυνος και προδοτικός για το εργατικό κίνημα, η ολοκλήρωση του μετασχηματισμού του, αν πετύχει, θα τον μετατρέψει σε έναν σκληρό εχθρό για το εργατικό κίνημα, τους αγώνες και τις κατακτήσεις του. Ήδη σιγοντάρει την εθνική ενότητα και τον εθνικισμό, τον πλήρη ακολουθητισμό στις ιμπεριαλιστικές οδηγίες. Αν καλεστεί ξανά να διαχειριστεί την κρίση του ελληνικού καπιταλισμού (περιμένει να του έρθει η εξουσία σαν «ώριμο φρούτο»), θα είναι ακόμα πιο αμείλικτα υπέρ των ιμπεριαλιστών και των επιχειρηματιών και αδυσώπητα εχθρικός απέναντι στο εργατικό κίνημα και τις οργανώσεις του.

Είναι καθήκον όλων των αγωνιστών της εργατικής τάξης και των δυνάμεων της επαναστατικής αριστεράς να αποτρέψουμε τους σχεδιασμούς του Τσίπρα μέσα στους χώρους εργασίας, εκπαίδευσης, στις γειτονιές. Να αποτρέψουμε την παγίδευση εργατών και νεολαίας στο «δεν υπάρχει εναλλακτική» του ΣΥΡΙΖΑ. Αυτό σημαίνει να γίνουμε εμείς η Εναλλακτική, με την οργάνωση της Τάξης, με σχέδιο αγώνων και ένα πολιτικό πρόγραμμα που θα υπερασπίζει τα εργατικά και λαϊκά συμφέροντα ως το τέλος.

■ Α.Φ.

Ελληνοτουρκικός ανταγωνισμός: Κούρσα εξοπλισμών ενόψει διαλόγου

Μετά από ένα τρίμηνο μεγάλης όξυνσης του ελληνοτουρκικού ανταγωνισμού, με μεταφορά του στο στρατιωτικό επίπεδο, φαίνεται πως ήρθε η ώρα για μια επιστροφή του στο διπλωματικό πεδίο.

Στα μέσα Σεπτεμβρίου, ο Ερντογάν απέσυρε προσωρινά το ερευνητικό σκάφος Oruç Reis και τα πολεμικά πλοία που το συνοδεύουν, στο λιμάνι της Αττάλειας. Τουρκία και Ελλάδα αποφάσισαν επανέναρξη του διαλόγου (61^{ος} γύρος συνομιλιών), ο οποίος είχε παγώσει τα τελευταία χρόνια, ιδίως κατά την περίοδο διακυβέρνησης του ΣΥΡΙΖΑ.

Η εξέλιξη αυτή ήταν αναπόφευκτη και προδιαγεγραμμένη, ωστόσο σε καμία περίπτωση δεν πρέπει να γίνει αντιληπτή ως μια πραγματική «αποκλιμάκωση» της έντασης μεταξύ των δύο αστικών τάξεων. Είναι απλώς ένα ακόμα απαραίτητο επεισόδιο στην εξέλιξη του ανταγωνισμού τους, που με κανέναν τρόπο δεν εγγυάται ότι αυτός δεν μπορεί ανά πάσα στιγμή να μεταφερθεί και πάλι στο στρατιωτικό πεδίο, και μάλιστα με αναβαθμισμένο τρόπο.

Η ελληνική αστική τάξη αφήνει να εννοηθεί ότι υπάρχει μια οπισθοχώρηση του τουρκικού κράτους. Αυτό είναι ψέμα, γιατί πρώτα απ' όλα ήταν η Τουρκία αυτή που εξαρχής αποσκοπούσε σε διαπραγματεύσεις για τα ζητήματα της υφαλοκρηπίδας και της ΑΟΖ. Πρώτον, γιατί ο συσχετισμός δύναμης αυτή τη στιγμή είναι συντριπτικά υπέρ της (όχι τόσο στρατιωτικά, όσο οικονομικά, πολιτικά και γεωστρατηγικά), δεύτερον γιατί, παρ' ότι η Ελλάδα είναι μέλος της ΕΕ, όλες οι μεγάλες ιμπεριαλιστικές δυνάμεις – πλην

Γαλλίας – αναγνωρίζουν άμεσα ή έμμεσα ότι τη δεδομένη στιγμή ένας συμβιβασμός πρέπει να είναι περισσότερο προς το συμφέρον της Τουρκίας.

Άλλωστε, η Ελλάδα δεν έχει πάρει οτιδήποτε χειροπιαστό από τους ιμπεριαλιστές, πέρα από κάποιες αφηρημένες δηλώσεις αλληλεγγύης και κάποιες εκκλήσεις προς την Άγκυρα να σταματήσει τις έρευνες σε «διαφιλονικούμενα ύδατα». Ακόμα και αυτή η έκκληση όμως, είναι μια επιτυχία για την Τουρκία: γιατί είναι αυτή που δηλώνει ότι αυτά είναι όντως διαφιλονικούμενα, σε αντίθεση με την Ελλάδα, που τα θεωρεί δικά της. Ενόψει της Συνόδου Κορυφής το πρώτο Σαββατοκύριακο του Οκτώβρη, οι ηγέτες της ΕΕ, προεξάρχουσας της Ανγκελα Μέρκελ, αρνούνταν να γίνει οποιαδήποτε αναφορά ακόμα και σε πιθανές κυρώσεις στο τουρκικό κράτος, κάτι που ήταν απαίτηση της Ελλάδας ώστε να διατυπωθεί η πρόθεση για την επανέναρξη του διαλόγου.

Στο εσωτερικό της ελληνικής αστικής τάξης υπάρχουν διάφορες αποχρώσεις. Υπάρχουν φωνές που λένε ότι η Ελλάδα πρέπει να κρατήσει μια πολύ πιο άκαμπτη ή και επιθετική στάση, παίρνοντας για παράδειγμα ενεργά το μέρος της Αρμενίας στη σύγκρουσή της με το Αζερμπαϊτζάν στο Ναγκόρνο-Καραμπάχ.¹ αλλά και φωνές που 1. Το Αζερμπαϊτζάν είναι κάτι παραπάνω από στρατηγικός σύμμαχος της Τουρκίας, πρακτικά ένα κράτος υπό την κηδεμονία της, και ο πόλεμός του εναντίον της Αρμενίας γίνεται με την απόλυτη στήριξή της. Από την άλλη, η Αρμενία έχει ως γνωστόν μια αντιπαλότητα με το τουρκικό κράτος που διαρκεί περισσότερο από έναν αιώνα, ενώ γενικώς θεωρείται χώρα με την οποία η Ελλάδα διατηρεί στενούς δεσμούς. Παρ' όλα αυτά, η θέση της Ελλάδας για τη σύγκρουση των δύο χωρών δεν ξεφεύγει καθόλου από τον μέσο όρο της ΕΕ, τηρώντας ίσες αποστάσεις, παρά την εισβολή του Αζερμπαϊτζάν.

υποστηρίζουν ότι η ελληνική πλευρά πρέπει να επιδιώξει εδώ και τώρα μια συμφωνία για τις ΑΟΖ με την Τουρκία. Η δεύτερη άποψη φαίνεται να κερδίζει όλο και περισσότερο έδαφος (χαρακτηριστική η τοποθέτηση επί του θέματος του Ευάγγελου Βενιζέλου) και στηρίζεται στο γεγονός ότι ο συσχετισμός δύναμης μεταξύ Ελλάδας και Τουρκίας θα χειροτερεύει όλο και περισσότερο, δεδομένης της νέας κατρακύλας της ελληνικής οικονομίας σε μια νέα κρίση. Ωστόσο, όλες οι πλευρές συνομολογούν ένα πράγμα: ότι με τον έναν ή τον άλλο τρόπο, με πιο «επιθετική» ή πιο «αμυντική» τακτική, είναι αναπόφευκτος τόσο ένας διάλογος, όσο και εν τέλει ένας συμβιβασμός με την Τουρκία.

Αυτό βέβαια δεν σημαίνει ότι οι Έλληνες καπιταλιστές και τα πολιτικά τους επιτελεία είναι έτοιμοι να δεχτούν οποιονδήποτε συμβιβασμό ή ότι ένας συμβιβασμός θα γίνει οπωσδήποτε με ειρηνικό τρόπο. Η νέα κούρσα εξοπλιστικών προγραμμάτων, με την αγορά από τη Γαλλία 18 νέων μαχητικών Rafale, την αναβάθμιση των ελληνικών F-16 και τα σχέδια για αγορά 4 νέων φρεατών και 24 F-35, δείχνουν πολύ καλά ότι η λεγόμενη «διπλωματία» είναι απλά η άλλη

όψη της προετοιμασίας για πόλεμο. Οι εξωφρενικές αυτές δαπάνες είναι θηλιά στον λαιμό του ελληνικού λαού, οι πρώτες επώδυνες επιπτώσεις μιας σύγκρουσης που δεν έχει ακόμη ξεκινήσει.

Η επίσκεψη Πομπέο στη χώρα μας στις 28/9, καθώς και η πρωτοβουλία του ΝΑΤΟ για «μηχανισμό αποκλιμάκωσης» μεταξύ των δύο χωρών, προμηνύουν ακόμη μεγαλύτερη εμπλοκή των ιμπεριαλιστών στο ζήτημα. Οι κίνδυνοι για τους λαούς και τους εργαζόμενους Ελλάδας και Τουρκίας είναι τεράστιοι. Από την πλευρά μας, ως ελληνικό εργατικό κίνημα, οφείλουμε να πάρουμε στάση κάθετη εναντίον των εξοπλισμών, που για να γίνουν θα πετσοκοφτούν ακόμη περισσότερο μισθοί, συντάξεις, δαπάνες για υγεία και παιδεία. Κανένα συμφέρον δεν έχουμε ούτε από τον πόλεμο, ούτε από κάποιο θερμό επεισόδιο, που όχι μόνο θα μας βουλιάξει ακόμη περισσότερο στη φτώχεια και την αντιδημοκρατική αναδίπλωση, αλλά θα μας κάνει και κρέας για τα κανόνια των ελλήνων καπιταλιστών και των πολυεθνικών.

■ Γ. Σ.

Επίσκεψη Πομπέο: 5G, εξοπλισμοί, λιμάνια, βάσεις, Γη και Ύδωρ - Όλα χάρισμα

Την δεύτερη επίσκεψή του μέσα σε έναν χρόνο πραγματοποίησε ο Υπ. Εξωτερικών των ΗΠΑ Μάικ Πομπέο κατά το διήμερο 28-29 Σεπτεμβρίου στη Θεσσαλονίκη και στα Χανιά, στη βάση της Σούδας όπου συναντήθηκε με τον ομόλογό του Ν. Δένδια και τον πρωθυπουργό Κ. Μητσοτάκη. Ο Πομπέο είναι γνωστός για τις σχέσεις του με τα στρατιωτικοβιομηχανικά συμφέροντα της χώρας του, την οργανική σύνδεση με το βαθύ κράτος (υπήρξε διοικητής της CIA) και είναι από τους βασικούς αρχιτέκτονες της επιθετικής εξωτερικής πολιτικής των ΗΠΑ της περιόδου Τραμπ. Η επίσκεψη του στην Ελλάδα και σε μία σειρά χωρών της Λατινικής Αμερικής και Μ. Ανατολής, αποσκοπεί αφενός στην ευθυγράμμιση και την τακτοποίηση των εξωτερικών υποθέσεων εν όψει των αμερικανικών εκλογών και αφετέρου στην διασφάλιση της συνέχειας των αμερικανικών ιμπεριαλιστικών συμφερόντων και μετά από αυτές.

Το πρώτο από τα ζητήματα που συζητήθηκαν στην επίσκεψή του αφορά τα δίκτυα κινητής τηλεφωνίας 5ης γενιάς (5G). Με δεδομένο ότι στις 24 του Σεπτεμβρίου ψηφίστηκε από την Βουλή το νομοσχέδιο για την Ψηφιακή Διακυβέρνηση και τις Ηλεκτρονικές Επικοινωνίες και η κυβέρνηση προχωρά άμεσα την ίδρυση εταιρείας «Συμμετοχές 5G Α.Ε.» και Αμοιβαίο Κεφάλαιο Επιχειρηματικών Συμμετοχών «Ταμείο Φαιστός», σύμφωνα με το άρθρο 94 του νομοσχεδίου οι αμερικανικοί κολοσσοί νέων τεχνολογιών καθώς

και οι αμερικανικές υπηρεσίες ασφαλείας επιδιώκουν την εμπλοκή τους και κυρίως τον αποκλεισμό των κινεζικών εταιρειών και πιο συγκεκριμένα της Huawei Technologies, η οποία προηγείται τεχνολογικά κατά πολύ. Ο Πομπέο έχει θεθεί επικεφαλής σε αυτή την σταυροφορία του αμερικάνικου ιμπεριαλισμού για τον έλεγχο του 5G ασκώντας πιέσεις, εκβιασμούς και απειλές τόσο σε συμμάχους (ακόμη και στις Γερμανία και Μ. Βρετανία) όσο και σε αντιπάλους (φτάνοντας ακόμη και στην σύλληψη της αντιπροέδρου και κόρη του ιδρυτή της Huawei) προκειμένου να αποκλειστούν οι κινεζικές εταιρείες. Δεν μπορεί παρά να ένιωσε ικανοποιημένος από την επιβεβαίωση της Cosmote, κατόπιν της επίσκεψης, ότι έχει εγκαταλείψει κάθε σχέδιο χρήσης του κινεζικού συστήματος 5G, που προωθεί η Huawei και θα χρησιμοποιηθεί η τεχνολογία της Ericsson, επιλογή που σαφώς δεν γίνεται με κριτήριο το κόστος ή έστω την αξιοπιστία αλλά την πολιτική της ελληνικής αστικής ελίτ για πλήρη ευθυγράμμιση με τα συμφέροντα του αμερικάνικου ιμπεριαλισμού.

Εκεί που ο Πομπέο πρέπει να νιώθει πραγματικά ικανοποιημένος από τα οφέλη της επίσκεψής του είναι για την επικύρωση της αναβάθμισης της αμερικανικής στρατιωτικής παρουσίας στην Ελλάδα που προβλέπει: α) την αναβάθμιση της αμερικανικής βάσης της Σούδας και όλων των άλλων στρατιωτικών βάσεων στην Ελλάδα, ιδιαίτερος της Λάρισας, του Βόλου και της Αλεξανδρούπολης. β) τον μόνιμο ελλιμενισμό του πολεμικού ελικοπτεροφόρου USS Hershel «Woody»

Williams στη Σούδα το οποίο λειτουργεί σαν δύναμη άμεσης επέμβασης σε όλη την περιοχή από τη Μαύρη Θάλασσα έως τη Βόρεια Αφρική και την Ανατολική Μεσόγειο. Ενώ είναι αδύνατον να μη σταθεί κανείς ακόμη και στον συμβολισμό του γεγονότος ότι οι κοινές δηλώσεις Πομπέο – Μητσοτάκη δεν πραγματοποιήθηκαν στο Μέγαρο Μαξίμου αλλά... στην αμερικανική βάση της Σούδας.

Κατά τα άλλα τα οφέλη για τον αμερικάνικο ιμπεριαλισμό δεν σταματούν εδώ αφού επικυρώθηκε η συμφωνία εκσυγχρονισμού 84 μαχητικών F-16, με την οποία ο Πομπέο αντιστάθμισε την πρόοδο που σημείωσαν οι Γάλλοι έμποροι όπλων χάρη στην παρέμβαση του Μακρόν και έπεται συνέχεια σε λίγους μήνες με τον τρίτο γύρο του Στρατιωτικού Διαλόγου με τις ΗΠΑ.

Από την επίσκεψη Πομπέο κερδισμένα βγαίνουν και τα αμερικανικά επενδυτικά ιδρύματα με βάση τις «φωτογραφικές» εξαγγελίες Μητσοτάκη για την ιδιωτικοποίηση των λιμανιών Καβάλας και Αλεξανδρούπολης και τις εξαγορές ναυπηγείων και αμυντικής βιομηχανίας.

Τέλος σε ότι αφορά τα διπλωματικά οφέλη για τον ελληνικό καπιταλισμό και ειδικότερα το φλέγον ζήτημα του ανταγωνισμού με τον τουρκικό καπιταλισμό, η κυβέρνηση Μητσοτάκη παρά την γενναιοδωρή παροχή γαΐας και ύδατος, δεν παίρνει τίποτα. Οι δηλώσεις του Πομπέο ότι στηρίζει την (ήδη συμφωνημένη) έναρξη συνομιλιών Ελλάδας-Τουρκίας για την εξεύρεση ειρηνικής λύσης στη βάση του διεθνούς δικαίου, στην καλύτερη περίπτωση αποτελεί μία θέση ίσων

αποστάσεων. Αν όμως λάβουμε υπόψη τους πραγματικούς συσχετισμούς δύναμης μεταξύ των δύο καπιταλισμών που είναι σαφώς υπέρ της Τουρκίας, ούτε καν αυτό.

Όσο και αν κομπάζουν τα κυβερνητικά στελέχη και τα παπαγαλάκια τους ότι «τασσόμαστε με την πλευρά του ισχυρού» δεν αλλάζει το γεγονός ότι η ελληνική αστική τάξη βγαίνει χαμένη όσο και αν στοιχίζεται τυχοδιωκτικά και καταστροφικά πίσω απ' τον αμερικάνικο ιμπεριαλισμό. Η κυβέρνηση της ΝΔ και από κοντά η εξίσου φιλοϊμπεριαλιστική αντιπολίτευση του ΣΥΡΙΖΑ, οδηγούν τον ελληνικό λαό στο επίκεντρο μιας τεράστιας σύγκρουσης και στο σφαγείο του πολέμου με την πολεμοκάπηλη πολιτική τους. Οι κίνδυνοι για τους εργαζόμενους και τον λαό σε Ελλάδα και Τουρκία είναι τεράστιοι και η στάση όλων των δυνάμεων που στοιχίζονται με τον αστικό εθνικισμό ή υπερθεματίζουν, για τα «κυριαρχικά δικαιώματα» και την «τουρκική (μόνο) επιθετικότητα», όπως το ΚΚΕ, η ΛΑΕ και άλλες δυνάμεις της αριστεράς, είναι εγκληματική.

Σαν απάντηση στην επίσκεψη Πομπέο οργανώθηκαν διαδηλώσεις σε πολλές πόλεις. Η ΟΚΔΕ πήρε την πρωτοβουλία για την οργάνωση της διαδήλωσης στην Αθήνα και συμμετείχε με τα μπλοκ της σε Αθήνα, Θεσσαλονίκη και Πάτρα. Η συμμετοχή παρά την δυσκολία της περιόδου και παρά την καταστολή που δέχθηκε η πορεία στην Αθήνα (βλ. ανακοίνωση: <https://www.okde.gr/archives/12261>) ήταν σημαντική και ιδιαίτερα ελπιδοφόρα.

■ Δημήτρης Γκ.

ΦΕΡΝΕΙ Ο COVID-19 ΤΗΝ ΚΑΤΑΣΤΡΟΦΗ;

Στα τέλη του 2019, ένας νέος ιός της οικογένειας των κορωνοϊών εμφανίστηκε στην πόλη Γουχάν της Κίνας και η ασθένεια που προκαλεί ονομάστηκε Covid-19. Δεν είναι η πρώτη φορά που κάποια ασθένεια περνάει από τα ζώα στον άνθρωπο (βλ. H1N1, HIV, Έμπολα, SARS, MERS, Ισπανική Γρίπη, Πανώλη κ.λπ.). Το νέο χαρακτηριστικό είναι η συχνότητα τέτοιων επιδημιών και η ολοένα και γρηγορότερη εξάπλωσή τους. Αυτό προφανώς συνδέεται με την καπιταλιστική διαχείριση της οικονομίας, η οποία είναι εγκληματικά υπεύθυνη για την υπερβολική εκμετάλλευση των φυσικών οικοσυστημάτων, ακόμα και την καταστροφή τους. Ακριβώς επειδή η βάνυση εκμετάλλευση των φυσικών πόρων δεν πρόκειται να σταματήσει όσο ζούμε στον καπιταλισμό, οι επιστήμονες θεωρούν την επανάληψη τέτοιων επιδημικών εκρήξεων αναπόφευκτη στο μέλλον.

Από την εμφάνιση της πανδημίας μέχρι σήμερα, τα επιβεβαιωμένα κρούσματα είναι γύρω στα 33.200.000 και οι νεκροί έχουν ξεπεράσει το φράγμα του ενός εκατομμυρίου, με τα νούμερα αυτά να είναι σαφώς μικρότερα των πραγματικών μεγεθών. Σχεδόν οι μισοί από τους νεκρούς καταγράφονται σε τρεις μόλις χώρες: στις Ηνωμένες Πολιτείες (τουλάχιστον 204.762), στη Βραζιλία (141.741) και στην Ινδία (95.542). Οι παραπάνω χώρες, υπό την ηγεσία υπερσυντηρητικών και ακραία νεοφιλελεύθερων κυβερνήσεων, έδειξαν το ιδιαίτερα σκληρό πρόσωπό τους απέναντι στην ανθρώπινη ζωή υπέρ των συμφερόντων του κεφαλαίου. Φυσικά, κανένας καπιταλισμός δεν έχει ξεφύγει από τις καταστροφές της πανδημίας. Στην Ευρώπη, τη μαύρη πρωτιά διατηρεί η Βρετανία, με σχεδόν 500.000 κρούσματα. Μεγάλη αγωνία επικρατεί και στη Γαλλία και στην Ιτα-

λία. Ο Covid-19 δεν ήταν η αιτία, αλλά η αφορμή που έβγαλε στην επιφάνεια το βάθος της ήδη υπάρχουσας κρίσης πολλών κρατών. Τα αβάσταχτα χρέη, η αδυναμία να αντεπεξέλθουν στη νέα ύφεση της παγκόσμιας οικονομίας, η πίεση των καπιταλιστών οδήγησαν στο σπάσιμο των lockdown για την «επανεκκίνηση της οικονομίας».

Έτσι και τώρα, όπως πάντα στον καπιταλισμό, το αβάσταχτο φορτίο των κρίσεων και τις θανατηφόρες συνέπειές τους επωμίζονται οι εργαζόμενοι και τα φτωχά λαϊκά στρώματα. Η απώλεια ζών παγκοσμίως αφορά κυρίως ηλικιωμένους, αфроαμερικάνους (ΗΠΑ), φτωχούς εργαζόμενους, κοινωνικές ομάδες χωρίς πρόσβαση σε υγειονομική περίθαλψη κ.λπ. Φυσικά, όπως σε κάθε κρίση του συστήματός τους, τα σπασμένα τα πληρώνει η εργατική τάξη, μαζί με το φορτίο του νέου σλόγκαν περί «ατομικής ευθύνης». Η πρόσβαση στην υγεία στα περισσότερα κράτη είναι ανύπαρκτη. Οι στρατιές των ανέργων μεγαλώνουν, με τις ΗΠΑ να μετρούν 20 εκατομμύρια νέους άνεργους εξαιτίας του Covid-19. Τα εργασιακά δικαιώματα, όσα και όπου έχουν απομείνει, τσακίζονται με πρόσχημα την πανδημία. Παντού επιβάλλεται μια νέα «χοούντα», είτε μέσω απαγόρευσης διαδηλώσεων είτε μέσω ταξικών μέτρων απαγόρευσης της κυκλοφορίας (Μαδρίτη κ.ά.). Δύο δισεκατομμύρια εργαζόμενοι παγκοσμίως εργάζονται σε καθεστώς αδήλωτης εργασίας (60% του παγκόσμιου εργατικού δυναμικού!), ζουν από το μεροκάματό τους και το να αρρωστήσουν θα στοιχίσει την ίδια τους τη ζωή. Οι γυναίκες χτυπιούνται ακόμα περισσότερο από την πανδημία, καθώς αναλαμβάνουν τους πιο δύσκολους ρόλους (απλήρωτη εργασία στο σπίτι, καθαριότητα, νοσοκομεία κ.ά.).

Στην Ευρώπη και αλλού, μετά την αναζωπύρωση της πανδημίας, αρκετές κυβερνήσεις αυστηροποιούν τα περιοριστικά μέτρα, βασικά σε τοπικό επίπεδο, και άλλες σκέφτονται να το κάνουν (Ισπανία, Γαλλία, Γερμανία, Ιταλία, Ολλανδία, Βέλγιο, Αγγλία, ακόμα και Ελλάδα). Η Μαδρίτη αποτελεί το χαρακτηριστικότερο παράδειγμα, μιας και τα περιοριστικά μέτρα αφορούν μόνο τις εργατικές και φτωχές περιοχές της πόλης και όχι τις πλουσιότερες. Οι κάτοικοι αυτών των γειτονιών έχουν ήδη βγει στους δρόμους και διαδηλώνουν ενάντια στον ταξικό χαρακτήρα των απαγορεύσεων. Πρόκειται για ένα νέου τύπου ταξικό και ρατσιστικό lockdown, που φαίνεται ότι θα κυριαρχήσει στην Ευρώπη. Μάλιστα, η κυβέρνηση της ΝΔ θέλει ήδη να το αντιγράψει.

Ο χρόνος που κερδήθηκε από την κυβέρνηση της ΝΔ, λόγω του ότι οι εργαζόμενοι τήρησαν τα μέτρα της καραντίνας, δεν αξιοποιήθηκε καθόλου. Δεν έκανε ουσιαστικά τίποτα για να θωρακίσει το ήδη τσακισμένο δημόσιο σύστημα υγείας, ούτε κλίνες ΜΕΘ, ούτε προσλήψεις προσωπικού, ούτε μέσα προστασίας των εργαζομένων, ούτε τεστ ανίχνευσης. Το «δεύτερο κύμα» ξεκίνησε με το άνοιγμα της τουριστικής περιόδου – πολύ νωρίτερα από τις αρχές Οκτωβρίου που υπολόγιζαν οι επιστήμονες – με το προσωπικό των νοσοκομείων ήδη στις αρχές του φθινοπώρου εξαντλημένο από την εντατικοποίηση ή παροπλισμένο λόγω καραντίνας. Το ίδιο και αλλού: σχολεία χωρίς

δασκάλους, σαρδελοποίηση στις τάξεις και στα μέσα μεταφοράς, ακατάλληλα σχολεία και ήδη 150 κλειστά σχολεία λόγω Covid-19.

Βέβαια, η κυβέρνηση φρόντισε να εμπλουτίσει το αντεργατικό οπλοστάσιο: Πράξεις Νομοθετικού Περιεχομένου και νόμοι για το τσάκισμα της εργασίας και του εργατικού εισοδήματος, διπλασιασμός των μισθών των διοικητών των ΔΕΚΟ, νόμος για την απαγόρευση των διαδηλώσεων, αντιλαϊκά νομοσχέδια για το περιβάλλον και την εκπαίδευση, αλλά και δώρα δισεκατομμυρίων στο κεφάλαιο. Η νέα κρίση, χτυπώντας θανάσιμα τον ελληνικό καπιταλισμό, προδιαγράφει ακόμα πιο άγριες επιθέσεις με νέα αιμοσταγή Μνημόνια (βλ. έκθεση Πισσαρίδη).

Ακόμα και τώρα, καμία μέριμνα δεν υπάρχει για το ζήτημα που ανέδειξε η πανδημία, την αναγκαιότητα της ενίσχυσης των Δημόσιων Συστημάτων Υγείας, τη Δημόσια Έρευνα, τη Δημόσια Δωρεάν Υγεία για όλους χωρίς προϋποθέσεις, που αποτελεί επένδυση για το μέλλον και την κοινωνία.

Τελικά, η διαχείριση της πανδημίας από τον καπιταλισμό οδηγεί στην εξόντωση ανθρώπων, οικονομιών, εργασιακών δικαιωμάτων, πολιτικών και δημοκρατικών ελευθεριών. Η εργατική τάξη όμως μπορεί και πρέπει να πάρει την τελική απόφαση, που δεν είναι άλλη από το δίλημμα που έθεσε ο Ε. Μαντέλ: Σοσιαλισμός ή Θάνατος.

■ Γεωργία Βουλγαρέλλη

«ΙΑΝΟΣ»: ΦΥΣΙΚΗ ΚΑΤΑΣΤΡΟΦΗ Η Ή ΠΡΟΜΕΛΕΤΗΜΕΝΟ ΜΝΗΜΟΝΙΑΚΟ ΕΓΚΛΗΜΑ;

Ανυπολόγιστες είναι οι ζημιές του τριμήνου 17-19 Σεπτεμβρίου, μετά το «χτύπημα» του μεσογειακού κυκλώνα, σε πολλά μέρη της χώρας. Ο τραγικός απολογισμός περιλαμβάνει 4 νεκρούς και 13 αποκλεισμένους οικισμούς. Μόνο για τον Ν. Καρδίτσας, στις υλικές καταστροφές συγκαταλέγονται πάνω από 210.000 στρέμματα αγροτικών και αστικών εκτάσεων (χάθηκε το 20% της ελληνικής παραγωγής βαμβακιού), 5000 πλημμυρισμένα σπίτια και 5500 καταστήματα, σοβαρά προβλήματα στην ηλεκτροδότηση και το οδικό δίκτυο και ένα γκρεμισμένο Κέντρο Υγείας, βασισμένο σε αμφιλεγόμενο πολεοδομικό σχέδιο.

Το συγκεκριμένο καιρικό φαινόμενο, αν και σπάνιο έως το 1995, έχει ενταθεί έκτοτε. Επιπλέον είχε προβλεφθεί από τους μετεωρολόγους τόσο ως προς τη διάρκεια/έντασή του, όσο και ως προς τις περιοχές που επρόκειτο να πλήξει. Η παντελής έλλειψη προετοιμασίας και η αδιαφορία της κυβέρνησης αποδείχτηκαν για ακόμα μια φορά καταστροφική.

Κές. Η «σωτήρια» συνεισφορά της Υπηρεσίας Πολιτικής Προστασίας ήταν η συμβουλή: «*αποφύγετε να μείνετε σε υπόγειους, ημιυπόγειους και ισόγειους χώρους. Εξετάστε το ενδεχόμενο να φιλοξενηθείτε σε σπίτια συγγενών ή φίλων*» (!) και ένα καθυστερημένο μήνυμα του 112, ενώ οι Περιφερειάρχες των πληγέντων περιοχών παρέμειναν «άφαντοι».

Φυσικά κατόπιν εορτής, η εγκληματική κυβέρνηση της ΝΔ έσπευσε προς στήριξη των πληγέντων με ανούσια μέτρα, που σε καμία περίπτωση δεν αρκούν για το μέγεθος της καταστροφής. Στα μέτρα-κοροϊδία περιλαμβάνονται: Επίδομα 5.000 ευρώ για τα πληγέντα φυσικά πρόσωπα ανά κατοικία και 8.000 ευρώ ανά πληγείσα επιχείρηση, ενώ οι κάτοικοι κάνουν λόγο για ζημιές υπερπολλαπλάσιων ποσών (καταστροφές σε εμπορεύματα και μηχανήματα ύψους εκατοντάδων χιλιάδων ευρώ). Δυνατότητα κα-

ταβολής της πρώτης και δεύτερης δόσης του ΕΝΦΙΑ έως 30/10/20, μια παράταση άνευ ουσίας. Αναστολή για ένα έτος της επιβολής του τέλους στη συνδρομητική τηλεόραση (!). Κύριο μέλημα του Μητσοτάκη ήταν να αποποιηθεί τις ευθύνες, ρίχνοντας το φταίξιμο στα ανοιχτά μέτωπα που έχει αυτό το διάστημα (πανδημία, μεταναστευτικό, ελληνοτουρκικά, οικονομική κρίση), στα καιρικά φαινόμενα και με τη βοήθεια των Μ.Μ.Εξαπάτησης, στις λάθος προβλέψεις των μετεωρολόγων. Για ακόμη μια φορά πλάσαρε το ιδεολόγημα της «ατομικής ευθύνης» ρίχνοντας όλο το βάρος της αποκατάστασης των ζημιών στους κατοίκους. Αντίστοιχα, Τσίπρας και Γεννηματά βρέθηκαν στην περιοχή για να δείξουν την «αλληλεγγύη» τους και να κάνουν κριτική στην κυβέρνηση, ξεχνώντας πως επί διακυβέρνησης ΣΥΡΙΖΑ και ΠΑΣΟΚ η ίδια κυβερνητική ολιγωρία ήταν επιζήμια για χιλιά-

δες εργαζόμενους και φτωχούς κατοίκους άλλων περιοχών.

Οι ένοχοι και κύριοι υπεύθυνοι γι' αυτό το έγκλημα είναι όλες οι μνημονιακές κυβερνήσεις, που με τις βάρβαρες νεοφιλελεύθερες πολιτικές τους καταστρέφουν το περιβάλλον και εκθέτουν σε μεγάλους κινδύνους τους εργαζόμενους και τα φτωχά λαϊκά στρώματα, χωρίς κοινωνικές υπηρεσίες πρόληψης και αντιμετώπισης καταστροφών. Πρόσφατη έκθεση της Oxfam τονίζει ότι το πλουσιότερο 10% του παγκόσμιου πληθυσμού παράγει το 52% των εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα, έναντι μόλις 7% που αντιστοιχεί στο φτωχότερο 50%, καταδεικνύοντας ότι για τις «φυσικές καταστροφές» ευθύνεται παγκοσμίως το ίδιο το καπιταλιστικό σύστημα. Η προστασία του περιβάλλοντος και η αποτροπή της κλιματικής αλλαγής είναι λοιπόν ταξικό ζήτημα, καθώς κυβερνήσεις και ελίτ για χάρη των συμφερόντων τους,

προχωράνε ολοταχώς προς μια μη αναστρέψιμη κατάσταση που έχει σαν θύματα όλους εμάς.

Για να μπει ένα τέλος στις όλο και πιο συχνές «φυσικές» καταστροφές, στην ατελείωτη λίστα των θυμάτων της πανδημίας και των θυμάτων των μνημονίων και της κρίσης, η μόνη λύση είναι μια ολοκληρωτική σύγκρουση με το σύστημα που γεννάει αυτή τη βαρβαρότητα, και τους εκπροσώπους του. Οι εργαζόμενοι, οι άνεργοι, τα φτωχά λαϊκά στρώματα και η νεολαία πρέπει να οργανωθούν και να διεκδικήσουμε:

- > Άμεση στήριξη των πληγέντων
- > Μέτρα αντιπλημμυρικής προστασίας με ολοκληρωμένο επιστημονικό σχεδιασμό
- > Έργα υποδομής για την εξυπηρέτηση των κοινωνικών αναγκών
- > Ριζική αύξηση κοινωνικών δαπανών. Δημόσια Δωρεάν Υγεία και Παιδεία για όλους, με μαζικές προσλήψεις,
- > Διαγραφή του χρέους – Έξω από Ευρώ και ΕΕ

Βολιβία

Το πραξικόπημα συνεχίζεται, ο λαός υποφέρει

Σχεδόν έναν χρόνο μετά το πραξικόπημα του Νοεμβρίου του 2019, με το οποίο ανατράπηκε ο νόμιμα εκλεγμένος πρόεδρος της Βολιβίας Έβο Μοράλες, η υποτίθεται προσωρινή κυβέρνηση της γεροϋσιαστή της δεξιάς Ζανίν Άνιες παραμένει στην εξουσία, παραβιάζοντας κάθε έννοια δημοκρατικής νομιμότητας. Θεωρητικά, η αποστολή αυτής της κυβέρνησης είναι να οδηγήσει τη χώρα σε νέες εκλογές, οι οποίες όμως διαρκώς αναβάλλονται. Η διεξαγωγή τους μεταφέρθηκε αρχικά από τον περασμένο Φεβρουάριο στον Μάιο, στη συνέχεια ορίστηκαν στις 6 Σεπτεμβρίου και τελικά αναβλήθηκαν εκ νέου για τις 18 Οκτωβρίου, με πρόσχημα την πανδημία του κορωνοϊού, χωρίς βέβαια να είναι καθόλου σίγουρο ότι τελικά θα πραγματοποιηθούν.

Ο πραγματικός λόγος για τις συνεχείς αναβολές είναι ότι οι αντιδραστικές δυνάμεις δεν έχουν ουσιαστικό λαϊκό έρεισμα και ο μόνος τρόπος να διατηρήσουν την εξουσία είναι η διεξαγωγή των εκλογών υπό συνθήκες τρομοκρατίας και νοθείας ή, αν και αυτό δεν φέρει αποτέλεσμα, η επιβολή ανοιχτής δικτατορίας. Η παράνομη κυβέρνηση έχει απαγορεύσει στον Μοράλες, που βρίσκεται εξόριστος στην Αργεντινή, να συμμετάσχει στις εκλογές με οποιονδήποτε τρόπο, εκδίδοντας ένταλμα σύλληψης και φορτώνοντάς τον με κάθε πιθανή και απίθανη κατηγορία. Παρ' όλα αυτά, ο Λουίς Άρσε, υποψήφιος του κόμματος του Μοράλες MAS (Κίνημα προς τον Σοσιαλισμό), προηγείται σε όλες τις δημοσκοπήσεις και έχει πολλές πιθανότητες να εκλεγεί ακόμα και από τον πρώτο γύρο των προεδρικών εκλογών (απαιτείται να συγκεντρώσει ποσοστό 40% και να έχει τουλάχιστον 10 μονάδες διαφορά από τον δεύτερο υποψήφιο). Οι δημοσκοπικές προβλέψεις για την Άνιες δεν ξεπερνούν το 17%, ενώ για τον βασικό υποψήφιο της δεξιάς, τον πρώην πρόεδρο της χώρας Κάρλος Μέσα, κυμαίνονται στο 26-27%. Έτσι, η κυβέρνηση έχει στρέψει τα πυρά της κατά του Άρσε, ο οποίος ήταν υπουργός Οικονομικών στην κυβέρνηση του Μοράλες, με κατηγορίες για «διασπάθιση δημόσιου χρήματος» στο Ταμείο Ιθαγενών και κατά την αγορά λογισμικού για τον κύριο ασφαλιστικό φορέα της Βολιβίας, επιδιώκοντας τον αποκλεισμό του από τις εκλογές.

Ωστόσο, οι αντιδραστικοί γνωρίζουν καλά ότι το βασικό εμπόδιο για τα σχέδιά τους δεν είναι η αναμικτή, ρεφορμιστική πολιτική του MAS, αλλά οι κινητοποιήσεις των εργαζομένων και των φτωχών λαϊκών στρωμάτων. Αυτές πυροδοτήθηκαν από τις συνεχείς αναβολές των εκλογών και την εγκληματική διαχείριση της πανδημίας από την κυβέρνηση και κλιμακώθηκαν τον Αύγουστο, με κύμα πανεθνικών και τοπικών απεργιών, αποκλεισμούς δρόμων και μαζικές διαδηλώσεις, που αντιμετωπίστηκαν με σκληρή καταστολή. Η κυβέρνηση ισχυρίστηκε ότι οι κινητοποιήσεις εμποδίζουν τον εφοδιασμό των νοσοκομείων με οξυγόνο και ιατρικό εξοπλισμό (!) και κατηγορήσε τον Μοράλες, τον Άρσε, τον υποψήφιο του MAS για την αντιπροεδρία Δαβίδ Τσοκεουάνκα και τον πρόεδρο της εργατικής συνμοσπονδίας COB Χουάν Κάρλος Ουαράτσι για «τρομοκρατία και γενοκτονία, επίθεση κατά της δημόσιας υγείας και της ελευθερίας μετακίνησης, δημόσια υποκίνηση εγκληματικών πράξεων». Έφτασαν μάλιστα να αποδώσουν στις κινητοποιήσεις και στα μπλόκα ακόμα και τον θάνατο από κορωνοϊό της αδελφής του Μοράλες, Έστερ. Την ίδια στιγμή, η κυβέρνηση έχει εξαπολύσει φασιστικές παρακρατικές ομάδες, που οργανώνουν επιθέσεις ενάντια στα μπλόκα των ιθαγενών και στα γραφεία συνδικάτων και εργατικών οργανώσεων. Ο υπουργός Εσωτερικών Μουρίγιο κλιμακώνει τις προκλήσεις δηλώνοντας για τους διαδηλωτές ότι «το πολιτικό ορθό είναι να τους πυροβολήσουμε» και απειλώντας με επέμβαση του στρατού.

Όμως, η εξασθένηση των κινητοποιήσεων δεν οφείλεται τόσο στην καταστολή όσο στην κατευναστική πολιτική του MAS και τις συνεχείς υποχωρήσεις του απέναντι στην αντίδραση. Η απόφαση του Ανώτατου Εκλογοδικείου για νέα αναβολή των εκλογών για τις 18 Οκτωβρίου επικυρώθηκε με νόμο που ψηφίστηκε από το κοινοβούλιο, στο οποίο το MAS κατέχει την πλειοψηφία. Παράλληλα, οι ηγεσίες του MAS και της COB ουσιαστικά κάλεσαν σε αναστολή των κινητοποιήσεων ενόψει των εκλογών, κάνοντας λόγο για κίνδυνο αιματοχυσίας.

Στο μεταξύ, ο λαός της Βολιβίας, όπως και σχεδόν όλοι οι λαοί της Λατινικής Αμερικής, πληρώνει βαρύ τίμημα λόγω των συνεπειών της πανδημίας. Επισήμως, σε έναν πληθυσμό περίπου 12 εκατομμυρίων, τα κρούσματα έχουν φτάσει τις 136.000 και οι θάνατοι τις 8.000, όμως αυτά τα νούμερα μάλλον απέχουν αρκετά από την πραγματικότητα, αν λάβουμε υπόψη ότι πολλοί φτωχοί ιθαγενείς δεν «υπάρχουν» καν για το βολιβιανό κράτος. Η ίδια η Άνιες καθώς και 9 υπουργοί έχουν νοσήσει από τον κορωνοϊό. Η κυβέρνηση, όπως ήταν φυσικό, αδιαφόρησε πλήρως για την ενίσχυση του συστήματος υγείας και για ουσιαστικά μέτρα προστασίας. Η κατάσταση στα νοσοκομεία είναι τραγική και πρακτικά δεν υπάρχουν διαθέσιμα κρεβάτια στις εντατικές, ιδιαίτερα για τα πιο φτωχά στρώματα. Πολλά νοσοκομεία και κέντρα υγείας αναστέλλουν τη λειτουργία τους για μεγάλα χρονικά διαστήματα, είτε γιατί μεγάλο μέρος του προσωπικού προσβλήθηκε από τον ιό, είτε λόγω έλλειψης εξοπλισμού και προστατευτικών μέσων, είτε γιατί πρέπει να γίνει απολύμανση. Στις φτωχογειτονιές, οι ασθενείς όχι μόνο πεθαίνουν αβοήθητοι αλλά οι οικογένειές τους δεν βρίσκουν χώρο στα νεκροταφεία για να τους θάψουν, ούτε μπορούν να καλύψουν τα έξοδα για την καύση τους, και εγκαταλείπουν τα φέρετρα στους δρόμους, μέσα σε πλαστικές σακούλες. Στο κεντρικό νεκροταφείο της Κοτσαμπάμπα, όπως και σε άλλες περιοχές της χώρας, εκσκαφείς ανοίγουν «τάφους έκτακτης ανάγκης», όπως θρασύτατα αποκαλεί η κυβέρνηση τους ομαδικούς τάφους στους οποίους θάβονται μαζικά οι απόκληροι. Στην πρωτεύουσα Λα Πας, το κεντρικό αποτεφρωτήριο λειτουργεί σε 24ωρη βάση, προκαλώντας ανυπόφορη ρύπανση και αναπνευστικά προβλήματα στους κατοίκους της γύρω περιοχής. Έτσι, ως «λύση» στο πρόβλημα προβάλλεται η χρήση φορητών κρεματορίων για την καύση των θυμάτων, σε «οικονομική» τιμή για τις οικογένειές τους.

Οι εργαζόμενοι και τα φτωχά λαϊκά στρώματα της Βολιβίας δεν έχουν πια άλλη διέξοδο, παρά τους ανυποχώρητους αγώνες και την εξέγερση, μέχρι τη συντριβή της αντίδρασης και την επιβολή μιας δικής τους κυβέρνησης, που θα βάλει την επιβίωση και τις ανάγκες τους σε πρώτη προτεραιότητα. Και γι' αυτό θα πρέπει να στηριχτούν στις δικές τους δυνάμεις, ξεπερνώντας τις κοινοβουλευτικές αυταπάτες που καλλιεργεί το MAS.

■ Γιάννης Χαλάς

στον κόσμο...

Ταϊλάνδη

Από τις αρχές Αυγούστου φουσκώνει το μεγαλύτερο (από το 2014) κίνημα στη χώρα, με μαζική συμμετοχή της νεολαίας, στοχεύοντας στην ανατροπή του πολιτικού κατεστημένου και της μοναρχίας. Οι σχεδόν καθημερινές κινητοποιήσεις ξεκίνησαν από τους μαθητές, επεκτάθηκαν στα πανεπιστήμια και πλέον επτά συνδικαλιστικές ενώσεις, συμπεριλαμβανομένων των εργατών στα εργοστάσια και στην κλωστοϋφαντουργία, εξέδωσαν ανακοίνωση, στην οποία εξηγούν γιατί συμμετέχουν στις διαδηλώσεις.

Τα αιτήματα του κινήματος με το όνομα «Ελεύθερο Κίνημα Ανθρώπων» συμπυκνώνονται στο σύνθημα «Κάτω η δικτατορία, ζήτω η δημοκρατία», ενώ σε μαζική διαδήλωση στο πανεπιστήμιο Θαμασάτ, οι διαδηλωτές ανακοίνωσαν ένα πρόγραμμα δέκα σημείων για μεταρρύθμιση της μοναρχίας. Οι διαμαρτυρίες πραγματοποιούνται έναν χρόνο μετά τις εκλογές, που «ανέδειξαν» πρωθυπουργό τον επικεφαλής του πραξικοπήματος του 2014, Prayuth Chan-ocha.

Η χώρα κυβερνάται από μια κάστα στρατιωτικών και από τον βασιλιά, που διαμένει κυρίως στο εξωτερικό και επισκέπτεται τη χώρα για να διοργανώσει προκλητικά πολυτελείς δεξιώσεις και πάρτι. Η Ταϊλάνδη βρίσκεται στην τρίτη θέση στον κόσμο στον δείκτη ανισότητας, ενώ η οικονομική κατάσταση των εργαζομένων επιδεινώνεται ακόμη περισσότερο λόγω της πανδημίας. Ταυτόχρονα, όσοι ασκούν κριτική στη μοναρχία εκτίουν ποινή κάθειρξης 15 ετών, ενώ μόνο από το εξωτερικό έχουν απαχθεί 9 πολιτικοί αντίπαλοι του καθεστώτος. Στις εκλογές του 2019 συμμετείχε ένα νέο φιλελεύθερο κόμμα, που βγήκε τρίτο και ονομάζεται «Μέλλον προς τα μπρος». Μετά τα αποτελέσματα, αντιμετώπισε κακουργηματικές διώξεις και διαλύθηκε από τα δικαστήρια τον Φεβρουάριο του 2020, ενώ σε 16 από τους ηγέτες του επιβλήθηκε απαγόρευση συμμετοχής σε οποιαδήποτε πολιτική δραστηριότητα για 10 χρόνια. Το «Μέλλον προς τα μπρος», παρ' ότι αποτελεί ένα καθαρά αστικό κόμμα με πίστη στην «ελεύθερη αγορά», είχε στο πρόγραμμά του αιτήματα όπως νέο σύνταγμα που θα περιορίζει τη δύναμη του στρατού, αναστολή της γης και συνδικαλιστικά δικαιώματα, κερδίζοντας έτσι την ψήφο των νέων.

Στις κινητοποιήσεις στις 19 και 20 Σεπτέμβρη, που έφτασαν σε συμμετοχή τις 30.000, οι διοργανωτές κάλεσαν σε οργάνωση γενικής απεργίας στις 14/10, μέρα επετείου της εξέγερσης της νεολαίας που ανέτρεψε τη στρατιωτική δικτατορία του 1973. Η επιτυχία της γενικής απεργίας θα είναι καταλυτική για το κίνημα, που πρέπει να απαιτήσει την πτώση της μοναρχίας και να διεκδικήσει πολιτικά και εργατικά δικαιώματα, μακριά από συμβιβασμούς και υποχωρήσεις που προτείνουν οι αστικές δυνάμεις.

Αίγυπτος

Στους δρόμους βγαίνουν από τις 20/9 εργαζόμενοι και φτωχά λαϊκά στρώματα, μετά την εξοργιστική απόφαση του δικτάτορα Σίσι να επιβάλει πρόστιμα «νομιμοποίησης» σε όσους διαμένουν σε κατοικίες που ο ίδιος ονομάζει παράνομες κατασκευές. Οι κατοικίες θα κατεδαφιστούν αν δεν πληρωθούν τα πρόστιμα. Στην Αίγυπτο των 100 εκατομμυρίων, το 70% του πληθυσμού ζει στα όρια ή κάτω από το όριο της φτώχειας και το αιματοβαμμένο καθεστώς του Σίσι έχει απαγορεύσει τις διαδηλώσεις από το 2013.

Οι διαδηλώσεις πραγματοποιούνται μετά την απογευματινή προσευχή, τόσο στις μεγάλες πόλεις όσο και σε αγροτικές περιοχές, και η αστυνομία απάντησε από την αρχή με σκληρή καταστολή. Τουλάχιστον ένας διαδηλωτής δολοφονήθηκε στις 25/9, ενώ οι συλληφθέντες είναι εκατοντάδες, ανάμεσά τους και 68 ανήλικοι, που αφέθηκαν ελεύθεροι λίγες μέρες μετά. Οι διαδηλωτές, που αντιμετωπίζουν τον κίνδυνο απώλειας της ζωής τους σε κάθε κινητοποίηση, πρέπει και μπορούν να συνεχίσουν, απαιτώντας την πτώση του δικτάτορα και του μαύρου κράτους που έχει οικοδομήσει και τους βυθίζει στη φτώχεια.

ΑΚΡΩΣ ΕΠΙΚΙΝΔΥΝΕΣ ΟΙ ΣΥΓΚΡΟΥΣΕΙΣ ΣΤΟ ΝΑΓΚΟΡΝΟ ΚΑΡΑΜΠΑΧ

Στις 27 Σεπτεμβρίου για άλλη μια φορά αναζωπυρώθηκαν οι συγκρούσεις στο Ναγκόρνο Καραμπάχ ανάμεσα στους αυτονομιστές Αρμένιους κατοίκους της περιοχής και τον στρατό του Αζερμπαϊτζάν. Η επί της ουσίας πολεμική σύρραξη μεταξύ της Αρμενίας (που ελέγχει το Ναγκόρνο Καραμπάχ) και του Αζερμπαϊτζάν (όπου γεωγραφικά βρίσκεται το Ναγκόρνο Καραμπάχ), κινδυνεύει να μετατραπεί σε νέα εστία ιμπεριαλιστικών συγκρούσεων με την Τουρκία να δηλώνει ανοιχτά και έμπρακτα την στήριξη στο Αζερμπαϊτζάν απέναντι στην Αρμενία, παραδοσιακό σύμμαχο της Ρωσίας.

Η αιματοβαμμένη ιστορία του Ναγκόρνο Καραμπάχ...

Η περιοχή του Ναγκόρνο Καραμπάχ που κατοικείται σχεδόν πλήρως (95%) από Αρμένιους αποτελεί το μήλο της έριδος για την Αρμενία και το Αζερμπαϊτζάν από το 1918 ύστερα από την κατάρρευση της Ρωσικής Αυτοκρατορίας και την μετέπειτα έκβαση του Α' Παγκοσμίου Πολέμου (διάλυση Οθωμανικής Αυτοκρατορίας κτλ). Έπειτα από μια εξαιρετικά ταραγμένη περίοδο (εμπλοκή ιμπεριαλιστικών χωρών στην περιοχή, συνθήκη των Σεβρών, εισβολή της Τουρκίας στην Αρμενία κ.λπ.), η ενσωμάτωση των χωρών αυτών (Αρμενία, Γεωργία και Αζερμπαϊτζάν) το 1921 στη Σοβιετική Ένωση από τον Κόκκινο Στρατό έφερε και την ανακήρυξη του Ναγκόρνο Καραμπάχ σε αυτόνομη περιοχή του Αζερμπαϊτζάν.

Στα τέλη της δεκαετίας του '80, ύστερα από δεκαετίες καταπίεσης και εγκληματικών χειρισμών της σταλινικής γραφειοκρατίας, οι διενέξεις μεταξύ Αρμενίας και Αζερμπαϊτζάν βγαίνουν ξανά στην επιφάνεια. Το 1988 το Ναγκόρνο Καραμπάχ ανακήρυξε την απόσχιση του από το Αζερμπαϊτζάν με σκοπό την ένωση του με την

Αρμενία, γεγονός που οδήγησε στη σύγκρουση των δύο σοβιετικών Δημοκρατιών και αποτέλεσε μια από τις αφορμές για τη διάλυση της ΕΣΣΔ. Το 1992 ξεκινάει και επίσημα ο πόλεμος των δύο χωρών για το Ναγκόρνο Καραμπάχ, που κράτησε μέχρι το 1994 με φόρο αίματος 300.000 ανθρώπων αλλά στην ουσία αποτελεί ανοιχτό μέτωπο μέχρι σήμερα.

Το Αζερμπαϊτζάν ακόμα θεωρεί το Ναγκόρνο Καραμπάχ έδαφος του κατηγορώντας την Αρμενία ότι κατά τον πόλεμο του 1992-1994 κατέλαβε το Ναγκόρνο Καραμπάχ και ζητά την επιστροφή του, απειλώντας ακόμα και με πόλεμο. Συνέχεια αυτής της ανεπίλυτης διένεξης είναι μια σειρά από «θερμά επεισόδια» με σημαντικότερα αυτό τον Απρίλιο του 2016 και το τελευταίο να είναι ακόμη εν εξελίξει.

Η αυτό-ανακηρυχθείσα δημοκρατία του Ναγκόρνο Καραμπάχ, ή αλλιώς Δημοκρατία του Αρτσάχ, ύστερα από δημοψήφισμα το 2017, δεν έχει αναγνωριστεί από κανένα θεσμό και καμία χώρα, ούτε καν την Αρμενία. Από το 1992 μέχρι σήμερα η «Ομάδα του Μινσκ» απαρτιζόμενη από Γαλλία, ΗΠΑ, Ρωσία και ο Ο.Α.Σ.Ε. (Οργανισμός για την Ασφάλεια και Συνεργασία στην Ευρώπη) δεν έχουν φέρει καμία λύση διαιωνίζοντας τα προβλήματα.

... καζάνι που ακόμα βράζει

Σήμερα και οι δύο χώρες βρίσκονται υπό καθεστώς στρατιωτικού νόμου ενώ οι θάνατοι ξεπερνούν τους 190, αν και δύσκολο να υπολογιστούν μιας και το Αζερμπαϊτζάν δεν δημοσιεύει τις απώλειες και επικρατεί μια σειρά αλληλοκατηγοριών που θολώνουν το τοπίο. Η πρώτη πολεμική επιχείρηση ξεκίνησε τον περασμένο Ιούλιο στο βόρειο σύνορο μεταξύ των δύο χωρών -300 χλμ. από το Ναγκόρνο Καραμπάχ- με τις εχθροπραξίες να συνεχίζονται επί τρεις ημέρες μέχρι την κατάπαυση

πυρός στις 16 Ιουλίου. Η συνέχεια των συγκρούσεων -αυτή τη φορά ανάμεσα στη Δημοκρατία της Αρτσάχ (Ναγκόρνο Καραμπάχ) από τους Αζέρους (Αζερμπαϊτζάν)- συνεχίζεται εδώ και μια βδομάδα όντας η μεγαλύτερη στρατιωτική επιχείρηση των τελευταίων δεκαετιών στην περιοχή (αεροπορικές συγκρούσεις, βομβαρδισμοί σε μεγάλους οικισμούς κ.λπ.)

Η Άγκυρα ήδη έχει δηλώσει την πλήρη στήριξη της σε «όποια στρατιωτική επέμβαση προχωρήσει το Αζερμπαϊτζάν». Αποφασισμένη να παίξει έναν αναβαθμισμένο ρόλο ως ηγέτιδα περιφερειακή δύναμη της περιοχής και υπολογίσιμη δύναμη στην ιμπεριαλιστική σκακιέρα παρέχει άπλετη οικονομική και στρατιωτική υποστήριξη στο Αζερμπαϊτζάν. Το υπουργείο Άμυνας της Αρμενίας κατηγορεί την Τουρκία για πλήρη έλεγχο και καθοδήγηση των αεροπορικών επιθέσεων εναντίων της Αρμενίας και για αποστολή μισθοφόρων μαχητών από τη Συρία και τη Λιβύη. Άλλωστε οι δεσμοί Τουρκίας-Αζερμπαϊτζάν ήταν ανέκαθεν ισχυροί μιας και η θρησκευτική, εθνολογική και πολιτισμική συνάφεια τους ενισχύεται από την από κοινού επιθετική στάση τους προς την Αρμενία (μέχρι σήμερα η Τουρκία δεν έχει διπλωματικές σχέσεις με την Αρμενία).

Η πραγματική αιτία της άμεσης εμπλοκής της Άγκυρας, έχει οικονομική βάση.

Το Αζερμπαϊτζάν και η ευρύτερη περιοχή, πλούσια σε κοιτάσματα πετρελαίου

και φυσικού αερίου, αποτελεί σημαντικό ενεργειακό δρόμο για την διοχέτευση «μαύρου χρυσού» και φυσικού αερίου σε Τουρκία και ΕΕ. Οι δυτικοί ιμπεριαλιστές έχουν επίσης άμεσα οικονομικά συμφέροντα από τον αγωγό πετρελαίου Μπακού-Τιφλίδα-Σείχάν αλλά και πολιτικά μιας και έτσι παρακάμπτεται ο ενεργειακός και πολιτικός ρόλος της Ρωσίας και του Ιράν. Η κατάσταση γίνεται ακόμα πιο περίπλοκη αν λάβουμε υπόψιν τον στρατηγικό ρόλο της Αρμενίας για τη Ρωσία (στρατιωτικές βάσεις της στην Αρμενία, μέλος του Οργανισμού Συλλογικής Συνθήκης για την Ασφάλεια (CSTO), που όμως συνεχίζει να διατηρεί καλές σχέσεις και με το Αζερμπαϊτζάν!

Οι εκκλήσεις της Ρωσίας και των Δυτικών Ιμπεριαλιστών για «αποκλιμάκωση» και «διπλωματική διευθέτηση των διαφορών» δεν θα διαρκέσει πολύ αν η Τουρκία συνεχίσει να οξύνει την κατάσταση. Έτσι το κουβάρι των ιμπεριαλιστικών συμφερόντων στην περιοχή του Καυκάσου μπορεί γρήγορα να πάρει επικίνδυνες διαστάσεις (όπως σε Συρία, Λιβύη κ.λπ.) πυροδοτώντας ένα νέο αιματηρό μέτωπο ιμπεριαλιστικών συγκρούσεων και περιφερειακού πολέμου.

■ Ρία Κ.

Διαδηλώσεις ενάντια στην Κυβέρνηση στην Βουλγαρία

Για περίπου δύο μήνες μια χαμηλής έντασης εξέγερση εξελίχθηκε μπροστά από το κοινοβούλιο της Σόφιας. Χιλιάδες Βούλγαροι κινητοποιήθηκαν για την παραίτηση του (από το 2009) πρωθυπουργού Μπόικο Μπορίσοφ. Η κορύφωση των κινητοποιήσεων πραγματοποιήθηκε κατά τη διάρκεια της πρώτης συνεδρίασης του Κοινοβουλίου έπειτα από τη θερινή του παύση. Την ίδια στιγμή που η κυβέρνηση συζητούσε μια σειρά τροπολογιών του. Η κυβέρνηση επιτέθηκε στους διαδηλωτές χρησιμοποιώντας την αστυνομία με αποτέλεσμα να τραυματιστούν δεκάδες διαδηλωτές. Οι διαδηλωτές αμυνθήκαν με βόμβες μολότοφ και σύμφωνα με πηγές τραυματίες υπήρξαν και από την πλευρά της αστυνομίας.

Οι διαδηλωτές, οι οποίοι πραγματοποιούν διαμαρτυρίες εδώ και σχεδόν δύο μήνες, κατηγορούν τον 61χρονο πρωθυπουργό για πλήρη αποτυχία στην καταπολέμηση της διαφθοράς, καθώς και για κυβερνητικές διασυνδέσεις με τη μαφία και συστηματική καταστολή της ελευθερίας του λόγου.

Την περασμένη εβδομάδα, οι διαδηλώσεις οδήγησαν στην παραίτηση του υπουργού Δικαιοσύνης Ντάνιελ Κιρίλοφ, λόγω των έντονων αντιδράσεων απέναντι στις προτάσεις τροπολογιών του συ-

ντάγματος που συνέγραψε. Η παραίτηση του Κιρίλοφ σηματοδοτεί την πέμπτη περίπτωση υπουργού της κυβέρνησης του Μπορίσοφ που οδηγείται σε παραίτηση λόγω του κύματος των αντικυβερνητικών διαδηλώσεων.

Οι διαδηλωτές ζητούν την παραίτηση της κυβέρνησης και του γενικού εισαγγελέα Ιβάν Γκουέτσεφ, τους οποίους κατηγορούν ότι «συνδέονται με την ολιγαρχία». «Παραίτηση!» και «μαφία!», φώναζαν οι διαδηλωτές έξω από το κοινοβούλιο. Οι διαδηλωτές κατηγορούν τον τρεις φορές πρωθυπουργό Μπορίσοφ, ότι έχει γίνει ένα με τη διαφθορά που διαβρώνει το κράτος δικαίου προς όφελος δικό του και ισχυρών μεγιστάνων στη φτωχότερη χώρα της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Μέσα στο καλοκαίρι η σήψη και η παρακμή φούντωσε καθώς διέρρευσαν φωτογραφίες που εμφανίζουν τον Βούλγαρο πρωθυπουργό να κοιμάται στην κρεβατοκάμαρά του με ένα πιστόλι πάνω στο κομοδίνο και το συρτάρι γεμάτο μετρητά και ράβδους χρυσού.

Με αυτόν τον πρωθυπουργό υπογράφηκε σε συνεργασία με τους εδώ «μαφιόζους» μέσα στον Αύγουστο συμφωνία με τη Βουλγαρία για τον Τερματικό Σταθμό Υδροποιημένου Φυσικού Αερίου Αλεξανδρούπολης. Ο πρωθυπουργός Κ. Μητσοτάκης εξήγησε ότι ένας υπεράκτιος θαλάσσιος σταθμός 170.000 κυβικών μέτρων

θα εγκατασταθεί 18 χλμ νοτιοδυτικά της Αλεξανδρούπολης. Στις εγκαταστάσεις του, το αέριο που θα φτάνει σε υγρή μορφή, θα αεριοποιείται και μέσω ενός υποθαλάσσιου αγωγού 24 χλμ θα συναντά το εθνικό δίκτυο του φυσικού αερίου. Από εκεί, μέσω μιας σειράς νέων διασυνδέσεων, θα διοχετεύεται στα τέλη του 2022 με αρχές του 2023 προς την Ελλάδα, τη Βουλγαρία και προς ολόκληρη τη νοτιοανατολική και την κεντρική Ευρώπη. Η συμφωνία αυτή δεν μπορεί να παίξει κάποιο σημαντικό ρόλο στην περιοχή.

Παρόλη την είσοδο της Βουλγαρίας και της Ρουμανίας στο ΝΑΤΟ και τον αυξανόμενο ρόλο της Τουρκίας στην περιοχή της Μαύρης Θάλασσας, που ενισχύθηκε με την πρόσφατη ανακάλυψη κοιτασμάτων αερίου, η κυρίαρχη θέση της Ρωσίας σε αυτή την κλειστή θάλασσα δύσκολα μπορεί να αμφισβητηθεί. Η Βουλγαρική κοινωνία με την πολιτική που ακολουθεί η Κυβέρνηση μένει ένα έρμαιο στα χέρια της ντόπιας ελίτ που το μόνο που κάνει είναι να υπογράφει συμφωνίες με χώρες της Ε.Ε. και αναγκαστικά να διαπραγματεύεται με Τούρκους και Ρώσους (για τους αγωγούς Nord Stream 2 και Turkish Stream) για να θησαυρίζουν με ράβδους χρυσού.

Την ίδια στιγμή η κατάσταση για την εργατική τάξη πάει από το κακό στο χειρότερο, με την Συνομοσπονδία Ανεξάρτη-

των Συνδικάτων Βουλγαρίας (ΣΑΣΒ) να προβλέπει με την έκρηξη της πανδημίας οι άνεργοι μπορεί να φτάσουν τους 330.000 άτομα προς τα τέλη του 2020. Προβλέπεται δηλαδή αύξηση περίπου 4% της ανεργίας σε ετήσια βάση και αυτό σημαίνει ότι εφόσον η ανεργία στα τέλη του 2019 ήταν 5.9% στα τέλη του 2020 αναμένεται να ξεπεράσει το 10%. Μέσα σε μια μέρα απολύθηκαν 7.187 εργαζόμενοι με πρόφαση την πανδημία ενώ την ίδια στιγμή η Βουλγαρική Τράπεζα Ανάπτυξης εγκαίνιασε νέα προγράμματα υποστήριξης των επιχειρήσεων που πλήττονται από την πανδημία. Τον Ιανουάριο του 2020, η Βουλγαρία είχε τον χαμηλότερο ακαθάριστο ελάχιστο μισθό (312 ευρώ) ανάμεσα στα κράτη-μέλη της ΕΕ.

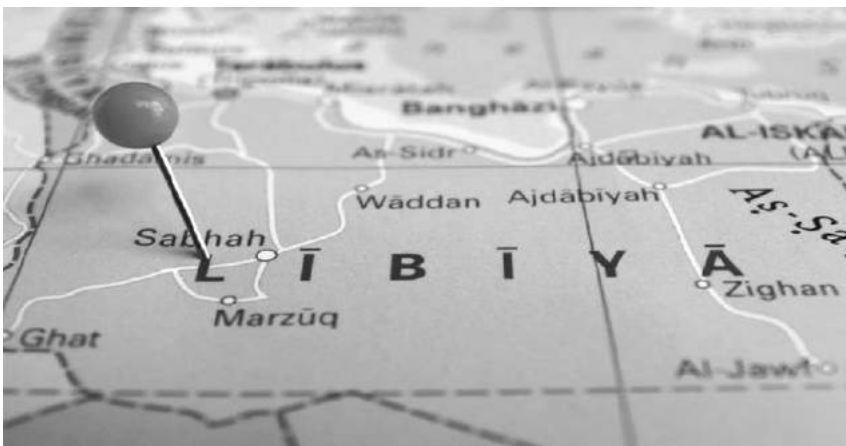
Η ελληνική εργατική τάξη και ολόκληρη η περιοχή των Βαλκανίων πρέπει να ενημερωθεί για τις κινητοποιήσεις που θυμίζουν κάτι... από το κίνημα των Αγανακτισμένων στις πλατείες το 2012. Τα Μέσα Μαζικής Εξαπάτησης πέρασαν τις κινητοποιήσεις αυτές στα ψιλά γράμματα, φυσικά γιατί είναι κινητοποιήσεις ενάντια στο κέντρο της Δύσης. Αντίστοιχα οι προσπάθειες αποτυχημένων πραξικοπημάτων με πρωτοβουλία της Δύσης (βλ. Λευκορωσία) επικράτησαν στις τηλεοράσεις.

■ Κιτσώνης Ευάγγελος

Λιβύη

Προς λήξη του εμφύλιου ή νέο χάος

Καταιγιστικές είναι οι εξελίξεις στην Λιβύη που βρίσκεται σε καθεστώς εμφύλιου πολέμου από την επέμβαση της Δύσης και την ανατροπή του Καντάφι το 2011. Τα δύο στρατόπεδα που έχουν παγιωθεί στη χώρα είναι το Δυτικό που ελέγχεται από την διεθνώς αναγνωρισμένη Κυβέρνηση Εθνικής Συνεργασίας, με επικεφαλής τον Φαγέζ αλ Σάρατς και στηρίζεται από την Τουρκία και το Κατάρ και το Ανατολικό που ελέγχεται από τον Λιβυκό Εθνικό Στρατό (ΛΕΣ) υπό τον Χαλίφα Χαφτάρ και στηρίζεται από Ρωσία, Γαλλία, Αίγυπτο, Εμιράτα, κ.λπ. Στα τέλη Αυγούστου ανακοίνωσαν κατάπαυση πυρός. Στη συνέχεια, αρχικά δήλωσε παραιτηση η κυβέρνηση της Ανατολικής Λιβύης για να ακολουθήσει μια εβδομάδα αργότερα ο Σάρατς με την ανακοίνωση της πρόθεσης του να παραδώσει την εξουσία στα τέλη Οκτώβρη προκειμένου να αρχίσουν διαπραγματεύσεις υπό την αιγίδα του ΟΗΕ, για τη δημιουργία μιας γενικά αποδεκτής πολυσυλλεκτικής εθνικής κυβέρνησης.

υπό την αιγίδα του ΟΗΕ στη Γενεύη που ξεκίνησε στα μέσα Σεπτεμβρη. Κομβικό, επίσης, ρόλο στην απόφαση των δύο στρατοπέδων έπαιξαν οι μεγάλες λαϊκές κινητοποιήσεις και αναταραχές και στις δύο πλευρές, έκφραση της γενικευμένης αγανάκτησης για τις άθλιες συνθήκες διαβίωσης και τη διαφθορά.

Τα Επίδικα

Στο τραπέζι των συζητήσεων έχει μπει καταρχήν το ζήτημα επίτευξης μιας βιώσιμης εκεχειρίας και της δημιουργίας αποστρατικοποιημένων ζωνών στην περιοχή της Σύρτης που ακόμα ελέγχει ο στρατός του Χαφτάρ μπλοκάροντας την παραγωγή και διάθεση πετρελαίου – και βέβαια ο τερματισμός αυτού του αποκλεισμού. Σε δεύτερη φάση συζητιέται η ενοποίηση των θεσμών διακυβέρνησης της χώρας, η δημιουργία μιας πολυσυλλεκτικής κυβέρνησης εθνικής ενότητας και η δρομολόγηση βουλευτικών και προεδρικών εκλογών το αργότερο μέσα στο επόμενο 18μηνο (συζητιέται ο Μάρτης).

Τη σκυτάλη στο πεδίο των συνεννοήσεων έχει πάρει εδώ και αρκετό διάστημα πριν τις εκατέρωθεν παραιτήσεις ο σημερινός πρόεδρος του κοινοβουλίου Ακίλα Σάλεχ Ίσα στη θέση του Χαφτάρ, χωρίς ωστόσο να έχει τον έλεγχο ούτε του στρατού ούτε των διαφόρων φυλάρχων με τους οποίους έχει συνάψει συμφωνίες ο Χαφτάρ και αυτόν αναγνωρίζουν ως επικεφαλής της κυβέρνησης της Ανατολικής Λιβύης. Στην άλλη πλευρά, τρίζει και η καρέκλα του Σάρατς καθώς από το τουρκο-ισλαμικό στρατόπεδο φαίνεται να προκρίνονται άτομα περισσότερο αρεστά στην Άγκυρα όπως ο πρώην υπουργός άμυνας και εσωτερικών Μπασάγκα.

Αδιευκρίνιστα επίσης παραμένουν μια σειρά ακανθώδη ζητήματα όπως το αν θα αποσυρθούν τα πολυμελή ξένα μισθοφορικά στρατεύματα, αν θα διαλυθούν οι πολιτοφυλακές, αν θα δημιουργηθεί εθνικός στρατός, η διαχείριση-διανομή των πετρελαίων, τι θα γίνει με τη Σύρτη που ο Σάλεχ τη θέλει διοικητικό κέντρο της Λιβύης και ο Σάρατς θέλει να την εντάξει στη Δυτική Λιβύη, κοκ.

Δίπλα σε όλα αυτά τα προβλήματα που καθιστούν δύσκολη την επιτυχή έκβαση των διαπραγματεύσεων, δεν πρέπει κανείς να ξεχνά ότι η βασική αιτία των πρόσφατων εξελίξεων ήταν το τέλμα στο οποίο βρέθηκαν τα δύο στρατόπεδα και τα υποχρέωσε να μουν σε διαπραγματεύσεις. Είναι ωστόσο αναμφισβήτητο, ότι και οι δυο πλευρές θα προσπαθήσουν το επόμενο διάστημα να ενισχύσουν τη διαπραγματευτική τους ισχύ με κάθε τρόπο –η στρατιωτική ενίσχυση κανενός δε σταμάτησε στο μεταξύ– παρά τις κινήσεις καλής θέλησης στις οποίες είναι αναγκασμένες να προβούν. Έτσι, αντί για τον τερματισμό του εμφύλιου, δεν αποκλείεται να δούμε σύντομα ένα νέο χάος να απλώνεται παντού.

■ Μαρία Κτιστάκη

Ροσάνα Ροσάντα (1924 – 2020)

Μια σημαντική μορφή του κομμουνιστικού κινήματος της Ιταλίας και διεθνώς, η Ροσάνα Ροσάντα, πέθανε στη Ρώμη εχθές (20/9) στα 96 της χρόνια.

Γεννημένη το 1924 στην Πόλα (σημερινή Κροατία), συμμετείχε στην αντιφασιστική αντίσταση στην Ιταλία. Το 1943, εντάχθηκε στο ΚΚ Ιταλίας, «χωρίς να το ξέρουν οι γονείς μου», όπως χαρακτηριστικά έλεγε. Λίγα χρόνια αργότερα, ανέλαβε το πολιτιστικό τμήμα του. Το 1963 εξελέγη βουλευτής.

Το ιταλικό ΚΚ υπήρξε για πολλά χρόνια (μαζί με το γαλλικό) από τα πιο σταλινικά σε όλη την Ευρώπη ή και τον κόσμο (*) – πριν εξελιχθούν σε πρωτεργάτες του «ευρωκομμουνισμού». Το Νοέμβριο του 1969, η Ροσάντα (μαζί με άλλα στελέχη) διαγράφηκε, επειδή εξέδιδε –από το 1963– το έντυπο **Il Manifesto**, που ασκούσε ριζοσπαστική κριτική στον «υπαρκτό σοσιαλισμό», το καθεστώς στο εσωτερικό του ΙΚΚ κ.λπ. και είχε μια πλατιά απήχηση, ενώ σύντομα μετεξελίχθηκε σε καθημερινή εφημερίδα. Πιο πριν, η Ροσάντα είχε καταδικάσει ανοιχτά την καταστολή της Άνοιξης της Πράγας και την στρατιωτική επέμβαση των γραφειοκρατών της ΕΣΣΔ (1968).

Η Ροσάντα, εκτός από την ενασχόλησή της με την πολιτική και τη δημοσιογραφία, ήταν επίσης συγγραφέας πολλών βιβλίων, ενώ βρισκόταν πάντα στο επίκεντρο των συζητήσεων και αντιπαραθέσεων ανάμεσα στα ριζοσπαστικά ρεύματα της περιόδου του επαναστατικού κύματος 1965–75. Η παρουσία της ήταν εμβληματική. Στην τελευταία της συνέντευξη δήλωσε ότι «φταίει και η αριστερά, για το ότι στην Ιταλία κερδίζει η Λίγκα του Ματέο Σαλβίνι», πράγμα που είναι απόλυτα σωστό και δείχνει ένα μέρος από τον διαλυτικό αποπροσανατολισμό όπου βρίσκονται τεράστια τμήματα της ευρωπαϊκής αριστεράς και του ιστορικού οργανωμένου εργατικού κινήματος.

(*) Μια σχεδόν άγνωστη, αλλά σημαντική και εξαιρετικά ενδιαφέρουσα πλευρά της ιστορίας του ιταλικού κομμουνιστικού κινήματος, είναι η εκστρατεία και τα μέσα του σταλινικού μηχανισμού (με επικεφαλής τον Παλμίρο Τολιάτι), που στη διάρκεια του πολέμου βρισκόταν στη Μόσχα, να ελέγξει «απέξω» το μαζικό κίνημα και τον κομματικό μηχανισμό, στις επαναστατικές συνθήκες που είχαν δημιουργηθεί μετά την πτώση του Μουσολίνι το 1943. Δες π.χ. το άρθρο του τροτσκιστή ιστορικού Πιερ Μπρουέ *Το ΙΚΚ, ο Πόλεμος και η Επανάσταση στο Pierre Broue: The Italian Communist Party, the War and the Revolution (March 1987)*.

ΟΚΔΕ, 22/9/2020

Η επέτειος της δολοφονίας του Τσε Ένας ανθρωπιστής, διεθνιστής επαναστάτης

Ο Ερνέστο Τσε Γκεβέρα γεννήθηκε στις 14 Ιουνίου 1928 στο Ροζάριο ντα Φε της Αργεντινής. Έντονα ασματικός, στα 7 του χρόνια δεν μπόρεσε να πάει σχολείο και την εκπαίδευσή του ανέλαβε η μητέρα του. Το 1945 γράφεται στην ιατρική. Στις 8 Οκτωβρίου 1967, πέφτει μαχόμενος κατά της βοιβιανής στρατιωτικής δικτατορίας.

Η ανισότητα και η αδικία τον έκαναν πάντα να επαναστατεί. Ήταν το ταξίδι του στη Λατινική Αμερική το 1951, όμως, που τον έκαναν να εξεγερθεί ενάντια στο θέαμα της εκμετάλλευσης των εργατών και αγροτών και που τον έκανε να συνειδητοποιήσει ότι η Λ. Αμερική «δεν είναι άλλο παρά ένα απ' τα τσιφλίκια της United Fruits» (πολυεθνικής των ΗΠΑ).

Το 1954, μαζί με τον Φιντέλ Κάστρο, οργανώνουν την κουβάνικη επανάσταση. Μια επανάσταση που «μετέτρεψε στρατώνες σε σχολεία... ώθησε ένα εκατομμύριο νέους στην εκπαίδευση... εξάλειψε ριζικά τις φυλετικές ανισότητες... εξάλειψε την ανεργία... όλα τα παιδιά είχαν για πρώτη φορά να φάνε και να πάνε σχολείο...» (Στην υπεράσπιση της κουβάνικης επανάστασης, Ερνέστ Μαντέλ 1964, Τετράδια Εργατικής Πάλης νο 28). Εκεί έγινε αντάρτης. Τα όπλα για τον Τσε ήταν ένα αναγκαίο έσχατο πολιτικό μέσο για την απελευθέρωση των λαών, που ήταν στερημένοι δημοκρατικών ελευθεριών και υπέμεναν την εκμετάλλευση. Απέναντι στις δικτατορίες, δεν έβλεπε ωφέλεια στον πασιφισμό. Έβλεπε τον ανταρτοπόλεμο ως τη «μαχόμενη εμπροσθοφυλακή» του λαού που επαναστατεί. Σε κάποιες περιπτώσεις, είναι αλήθεια, έδωσε παραπάνω βάρος στη μορφή πάλης του αντάρτικου στην ύπαιθρο, όταν αυτό έπρεπε να δοθεί στις εργατικές μάζες και στα αστικά κέντρα. Ωστόσο, πράγμα που δεν είναι πολύ γνωστό, στην Κούβα το Κίνημα Μ26 και η νίκη της επανάστασης ήταν κάτι πολύ περισσότερο από μόνο ένα «αντάρτικο στην ύπαιθρο». Το Μ26 κατόρθωσε να αυξήσει την υποστήριξη που απολάμβανε, όχι μόνο για τον ηρωισμό των ανταρτών του, αλλά και για τις ιδέες της επανάστασης και τις προσπάθειες συνένωσης όλων των παρτιζάνων, ενώ η δράση παράνομων επαναστατικών δικτύων στις πόλεις και εντέλει η δράση της εργατικής τάξης με απεργίες έπαιξαν καθοριστικό ρόλο, αφενός για να σταθεί το αντάρτικο, αφετέρου για να αδυνατίσει το καθεστώς του δικτάτορα Μπατίστα που στήριζαν οι ΗΠΑ, μέχρι την σαρωτική πτώση του. Ως μαρξιστής, ο Τσε γνώριζε ότι μόνο η εργατική τάξη μπορούσε να παραλύσει το σύστημα, ότι «η χειραφέτηση των εργατών θα είναι έργο των ίδιων».

Με τον Φιντέλ απέκλιναν (μερικώς) για τις σχέσεις με την ΕΣΣΔ. Ο Τσε δεν εμπιστευόταν την σταλινική γραφειοκρατία. Σίγουρα τον επηρέασαν η διαχείριση της κρίσης των πυραύλων (1962) και η εμπλοκή σταλινικών ΚΚ σε κυβερνήσεις εθνικής ενότητας. Πιο ανοιχτά ήρθε σε ρήξη με τη θεωρία των σταδίων (οι λατινοαμερικάνικες χώρες είναι υπανάπτυκτες, άρα πρέπει να συσταθεί εθνικο-δημοκρατικό μέτωπο με «προοδευτικούς» αστούς, για να εγκαθιδρύσουν μια προοδευτική κυβέρνηση) και με τις μεθόδους οικονομικής διαχείρισης της ΕΣΣΔ («θεοποίηση» του εμπορεύματος, ανταγωνισμός, προνόμια διαχειριστών και διοικητών κ.λπ.). Την «κόντρα» ενέτεινε το διάβασμα απ' τον Τσε των βιβλίων του Τρότσκι *Διαρκής Επανάσταση* και *Προδομένη Επανάσταση*, και κυρίως η σύγκρισή του με τον Ερνέστ Μαντέλ (ηγέτης της 4^{ης} Διεθνούς, που είχε προσκληθεί στην Κούβα) υπέρ του κεντρικού σχεδιασμού έναντι των μηχανισμών της αγοράς. Εντέλει, αντιτάχθηκε και προειδοποίησε, έστω και μ' έναν αρχικό, θολό τρόπο, για τον κίνδυνο γραφειοκρατικοποίησης της Κούβας.

Πίστευε ότι ο σοσιαλισμός στη Λατινική Αμερική δεν έπρεπε να είναι μια «αντιγραφή», αλλά μια «ηρωική δημιουργία».

Πέραν της διαφοροποίησης για την οικονομία, έπρεπε να προφυλαχθεί η ελευθερία συζήτησης – και για το πέρασμα στο σοσιαλισμό να ωθείται ο λαός να ριζοσπαστικοποιείται, να μην «συμμετέχει» μόνο ως υπάκουος μαθητής κομματικών στελεχών και εκπαιδευτών. Για τον Τσε, η κατανόηση του σοσιαλισμού θα πραγματοποιούνταν και σε προσωπική κλίμακα, όσο η οικοδόμησή του ερχόταν πιο κοντά στις έγνοιες του κάθε θύματος εκμετάλλευσης. Πρώτιστος ήταν ο ανθρώπινος παράγοντας: «Το χρέος κάθε νέου κομμουνιστή είναι να είναι ουσιαστικά άνθρωπος, τόσο άνθρωπος που να αγγίζει το καλύτερο στον άνθρωπο... να αναπτύσσει την ευαισθησία του σε σημείο που να νιώθει την αγωνία όταν ένας άνθρωπος δολοφονείται κάπου στον κόσμο και να ενθουσιάζεται όποτε υψώνεται κάπου μια νέα σημαία ελευθερίας.» Να ελευθερωθεί η ανθρωπότητα από τις αλυσίδες της μαχόμενης, και ενάντια στην αλλοτρίωσή της, είναι η αυθεντική προσφορά του Γκεβέρα στον μαρξισμό. Αυτή ήταν και η κοινωνία όπου προσέβλεπε, «η κοινωνία του κομμουνιστή νέου ανθρώπου», όπου ατομικό και συλλογικό έχουν σχέση συμπληρωματική και διαλεκτική. Δεν υποστήριζε την ισοπεδωτική ομογενοποίηση, αλλά την απαλλαγή από κάθε ανθρώπινο εμπόδιο για την άνθιση και ολοκλήρωση της προσωπικότητας. Η ατομική χειραφέτηση επιτυγχάνεται, έτσι, σε ένα έργο συλλογικό και αλληλέγγυο.

Ο Τσε ήταν βαθιά διεθνιστής. Η νέα κοινωνία δεν μπορούσε να νοηθεί δίχως μια παγκόσμια και επαναστατική διευθέτηση των κοινωνικών ανισοτήτων. Η επανάσταση δεν θα μπορούσε να σταθεροποιηθεί, αν δεν έβρισκε νέους συμμάχους για τον σκοπό της σ' όλο τον κόσμο. Και ο επαναστατικός διεθνισμός του διαπνεόταν από προσωπικά αισθήματα, από «αγάπη για την ανθρωπότητα στο όνομα μιας αδελφοσύνης που ξεπερνά αποστάσεις και διαφορές... οι νέοι να μην περιορίζονται στα σύνορα μιας επικράτειας γιατί η γενίκευση της επανάστασης είναι ένα αδιάλειπτο χρέος». Παράλληλα αντιλαμβανόταν και ότι ο διεθνισμός ήταν στρατηγική ανάγκη στον αντιιμπεριαλιστικό αγώνα και είναι γνωστό το σύνθημά του για «πολλά Βιετνάμ» ενάντια στον αμερικάνικο ιμπεριαλισμό, αλλά και οι προσπάθειες συνένωσης των επαναστατικών κινημάτων ολόκληρης της Λατινικής Αμερικής, η δράση του σε άλλες χώρες (Κονγκό, Βολιβία).

Από τη δεκαετία το '60 μέχρι και σήμερα, ο Τσε εμπνέει στους καταπιεσμένους όλου του κόσμου όνειρα και αγώνες. Οι αρχές, το ήθος, ο ηρωισμός, ο ανθρωπισμός και ο επαναστατικός διεθνισμός του είναι αυτά που τον κάνουν μέχρι και σήμερα το μεγαλύτερο επαναστατικό σύμβολο της νεολαίας.

■ Αφροδίτη Χ.

Η ελληνική επανάσταση του 1821 (μέρος γ')

> συνέχεια από το οπισθόφυλλο

τη συντονισμένη εξέγερση στην Πελοπόννησο ήταν έργο του λαού και όχι των προκρίτων. Ο Καρατζάς έμεινε γνωστός για τον δυναμισμό του και κυρίως για το άσβεστο μίσος του κατά των αρχόντων και των εκμεταλλευτών του λαού. Στις 4 Αυγούστου 1821, οι προύχοντες, μην μπορώντας να ανεχθούν έναν φανατικό δημοκράτη ως επικεφαλής του αχαϊκού λαού, τον δολοφόνησαν.

Στην Ύδρα, τα πράγματα δεν ήταν διαφορετικά. Εκεί επικρατούσαν οι συντηρητικοί Κουντουριώτηδες, που ήταν ζάπλουτοι. Μολονότι τα φτωχά στρώματα και οι ναύτες ήταν έτοιμοι να πάρουν τα όπλα, οι πρόκριτοι του νησιού αντιδρούσαν και αποφάσισαν μάλιστα να μείνουν ουδέτεροι. Αυτή η στάση εξόργισε τον λαό της Ύδρας. Ο Αντώνης Οικονόμου, μεσαίος πλοιοκτήτης με επαναστατικές ιδέες και μέλος της Φιλικής Εταιρείας, ανέπτυξε έντονη πολιτική δραστηριότητα και ανέλαβε τον ρόλο του αρχηγού που αναζητούσε ο λαός της Ύδρας. Επειδή ο Οικονόμου δεν μπορούσε να πάρει τα πλοία των προκρίτων, έθεσε σε εφαρμογή ένα έξυπνο σχέδιο για να τα πάρει ο λαός της Ύδρας. Ξεκίνησε να στρατολογεί ναύτες και στρατιώτες για να τους στείλει στην Πελοπόννησο και σε αυτό οι πρόκριτοι δεν αντιτάχθηκαν καθόλου, επειδή πίστευαν πως έτσι θα ξεφορτωθούν τους πιο θερμόαιμους που στήριζαν τον πόλεμο. Όταν, λοιπόν, τη νύχτα της 30^{ης} Μαρτίου μαζεύτηκαν οι 500 στρατολογημένοι ναύτες και στρατιώτες, ο Οικονόμου έβαλε να χτυπήσουν τις καμπάνες για να μαζευτεί όλος ο λαός στην κεντρική πλατεία και εκεί έδωσε το σύνθημα της εξέγερσης. Ο λαός αμέσως πήρε τα όπλα και κατέλυσε την εξουσία των προκρίτων, τους οποίους και υποχρέωσε να καταβάλουν για τη χρηματοδότηση της επανάστασης το διόλου ευκαταφρόνητο ποσό των 30.000 διστηλών. Την επόμενη μέρα, εκδόθηκε προκήρυξη, η οποία είχε ως υπογραφή, όχι όπως πριν «πρόκριτοι της Ύδρας», αλλά «οι κάτοικοι της Ύδρας», μέσω της οποίας διακηρυσσόταν το δημοκρατικό καθεστώς στο νησί. Ένα μεγάλο ποσοστό του λαού μαζί με την εθνική απελευθέρωση επιζητούσε και την κοινωνική. Ούτε ο Οικονόμου μπόρεσε να αποφύγει την εξόντωση από τους ολιγαρχικούς της Ύδρας και το πρώτο λαϊκό κίνημα του νησιού απέτυχε.

Στις Κυκλάδες (Άνδρος, Νάξος), οι αγρότες πολλές φορές εξεγέρθηκαν και απαιτούσαν την επιβολή της κοινωνικής ισοτήτας και της αγροτικής ισοκτημοσύνης. Η εξέγερση κατά των γαιοκτημόνων στη Νάξο γενικεύτηκε με το ξέσπασμα της επανάστασης. Όταν έφτασε στο νησί στρατιωτική δύναμη από την υπόλοιπη Ελλάδα, οι κολλίγοι εξεγέρθηκαν και έπαψαν να πληρώνουν τη βαριά φορολογία στους τσιφλικάδες. Τα χωριά της Άνδρου ξεσηκώθηκαν και παντού διαλαλούνταν συνθήματα όπως: «Κάτω οι προδότες – Θάνατος στους άρχοντες». Στην προπαγάνδισή αυτών των ιδεών καθοριστικός ρόλο έπαιξε ο επανήσιος Σταμάτης Ψωμάς, μορφωμένος, σπουδαγμένος στην Ευρώπη, διαπνεόμενος από ριζοσπαστικές δημοκρατικές αρχές, Ιακωβίνος, ίσως μάλιστα και οπαδός του ουτοπικού σοσιαλισμού. Παράλληλα με τον Ψωμά, σημαντική δράση στο νησί είχε και ο αγρότης Δημήτρης Μπαλής, που προπαγάνδιζε τον ταξικό ξεσηκωμό εναντίον της ολιγαρχικής κλίμακας. Ο τελευταίος συγκάλεσε αμέσως λαϊκή συνέλευση στο νησί, όπου πάρθηκαν ριζοσπαστικές αποφάσεις από τους αγρότες, όπως η κατάλυση της εξουσίας των κοτζαμπάσηδων, και κηρύχθηκε το δημοκρατικό καθεστώς. Τότε, πολλοί πύργοι των κοτζαμπάσηδων κάρκαρα, αρκετοί πλούσιοι γαιοκτήμονες φυλακίστηκαν και μερικοί προδότες εκτελέστηκαν. Το κίνημα της Άνδρου ήταν μια αγροτική επανάσταση. Ο Μπαλής οργάνωσε και ένοπλες δυνάμεις για την υπεράσπιση του δημοκρατικού καθεστώτος. Τελικά, οι κοτζαμπάσηδες κάλεσαν στρατό και στόλο που ήρθε στην Άνδρο για να συντρίψει την ανταρσία.

Παρόμοια γεγονότα συνέβησαν και σε πολλά άλλα νησιά και περιοχές του ελλαδικού χώρου, όπου ο φτωχός λαός για να προσχωρήσει στην επανάσταση έπρεπε πρώτα να συγκρουστεί με τους Έλληνες προκρίτους και κοτζαμπάσηδες. Όμως, υπό το βάρος των εκβιασμών των Μεγάλων Δυνάμεων, που διαμήνυαν πως για να στηρίξουν την Ελληνική Επανάσταση αυτή έπρεπε από ιακωβίνικη να μετατραπεί σε εθνική, ο χαρακτήρας της επανάστασης άρχισε σταδιακά να μεταβάλλεται. Για τους κοτζαμπάσηδες, η ελληνική επανάσταση μετέπειτα θεωρήθηκε ως μια επικερδής επιχείρηση, καθώς προσδοκούσαν με τον διωγμό των Τούρκων να πάρουν όλη την εξουσία στα χέρια τους και μόνο τότε σύρθηκαν στην επανάσταση.

Συνοψίζοντας, η υπόθεση της επανάστασης εξαρχής είχε πληθώρα προβλημάτων να αντιμετωπίσει. Χρειάζονταν χρήματα, πολεμοφόδια και εξεγέρσεις απ' άκρη σ' άκρη στην Οθωμανική Αυτοκρατορία για αντιπερισπασμό. Με την απουσία στήριξης των Μεγάλων Δυνάμεων η κατάσταση γινόταν χειρότερη. Διάφορες αμυνχές μετατρέπονταν σε γάγγραινες για την ελληνική επανάσταση. Η έλλειψη ουσιαστικής ηγεσίας (η Φιλική Εταιρεία έπαψε να υπάρχει έναν χρόνο μετά την έναρξη της επανάστασης), οι φιλονικίες και οι αντιζηλίες για την εξουσία, οι προδοσίες των κοτζαμπάσηδων και οι διάφοροι εμφύλιοι σπαραγμοί, λίγο έλειψαν να βάλουν οριστικό τέλος στην επανάσταση...

Η Ελληνική επανάσταση του 1821 (μέρος γ')

Το ξέσπασμα της επανάστασης και η πορεία μεταστροφής της στον εθνικό χαρακτήρα

■ Καρβούνης Γρηγόρης

Ηδη από τα μέσα του 18^{ου} αιώνα, ως απόρροια της ανάπτυξης των κλασικών σπουδών και του Διαφωτισμού από τους φιλελεύθερους Ευρωπαίους, κάνει την εμφάνισή του ένας θολός «φιλελληνισμός», καλλιεργημένος από τους Έλληνες εμπόρους στις μεγάλες παροικίες. Μαζί με την όξυνση του ανατολικού ζητήματος, στις αρχές του 19^{ου} αιώνα, ήρθε στο προσκήνιο και το ελληνικό ζήτημα. Η κρίση και παρακμή της Οθωμανικής Αυτοκρατορίας πυροδοτούσε τον ανταγωνισμό των Μεγάλων Δυνάμεων για τον έλεγχο της περιοχής, οι οποίες χρησιμοποιούσαν εργαλειικά τους Έλληνες και άλλους υπόδουλους λαούς. Ασφαλώς, το «ενδιαφέρον» των Μεγάλων Δυνάμεων δεν προέκυψε από λύπηση ή συμπόνοια για τους υπόδουλους Έλληνες, αλλά αντιθέτως έκρυβε ιδιαίτερα πολιτικά και γεωστρατηγικά συμφέροντα.

Η Φιλική Εταιρεία

Μετά την εγκατάλειψη του οράματος του Ρήγα Φεραίου, την οργάνωση της επανάστασης ανέλαβε η Φιλική Εταιρεία. Ιδρύθηκε το 1814 στην Οδησό της Ρωσίας από τους εμπόρους Σκουφά, Ξάνθο και Τσακάλωφ. Σε αυτήν μυσούνταν κυρίως έμποροι, ένα στρώμα της πρώιμης αστικής τάξης, που τότε είχε προοδευτικά χαρακτηριστικά. Μάζευαν χρήματα και προπαγάνδιζαν την ιδέα της επανάστασης και του ένοπλου αγώνα. Της έλειπε όμως ένας επικεφαλής. Η πρώτη προσπάθεια των αρχηγών της Εταιρείας ήταν να απευθυνθούν στον Καποδίστρια, που όμως, με περισσή απαξίωση, αρνήθηκε. Τότε, απευθύνθηκαν στον πρίγκιπα των παραδουνάβιων περιοχών Αλέξανδρο Υψηλάντη, ο οποίος δέχτηκε, προφανώς όχι λόγω συμφωνίας με τις αρχές του αγώνα (ήταν ένθερμος υποστηρικτής των φεουδαρχικών θεσμών και αντιλήψεων), αλλά λόγω προσωπικής φιλοδοξίας.

Το αρχικό σχέδιο για το ξεκίνημα της επανάστασης ήταν η εξέγερση στις παραδουνάβιες περιοχές (Βλαχία, Μολδαβία, στη σημερινή Ρουμανία). Εκείνη την περίοδο, στη Ρουμανία υπήρχε οργανωμένο αγροτικό κίνημα εναντίον των Μπογιάρων (γαιοκτημόνων), με αρχηγό τον Θ. Βλαδιμηρέσκου. Οι Φιλικοί είχαν συνεννοηθεί μαζί του για την κοινή διεξαγωγή του αγώνα ενάντια στους Οθωμανούς. Σε αυτή την εξέγερση συμμετείχαν σχεδόν όλες οι εθνοτικές ομάδες της περιοχής. Το γεγονός όμως ότι ο Βλαδιμηρέσκου επέμενε στο ότι το κίνημα έπρεπε να πάρει χαρακτηριστικά αγροτικής επανάστασης εναντίον όλων των μεγάλων γαιοκτημόνων, ανεξαρτήτως έθνους και θρησκείας, τον έφερε σε πλήρη αντίθεση με τον Υψηλάντη, ο οποίος ήταν φιλομοναρχικών και φεουδαρχικών φρονημάτων. Τότε, ο Υψηλάντης, προκειμένου να τύχει της εύνοιας του τσάρου της Ρωσίας Αλέξανδρου, διέταξε τη σύλληψη του ηγέτη των Ρουμάνων αγροτών και την εκτέλεσή του.

Στο μεταξύ, ξέσπασε η επανάσταση και στην Πελοπόννησο. Στην αρχή της, όλες οι Μεγάλες Δυνάμεις και κυρίως η Ιερή Συμμαχία (Αυστροουγγαρία, Πρωσία, Ρωσία) την καταδίκασαν. Ο λόγος ήταν απλός. Γνώρι-

ζαν πολύ καλά πως στο εσωτερικό των μεγάλων αυτοκρατοριών η κοινωνική και εθνική καταπίεση ήταν ένα καζάνι έτοιμο να εκραγεί, πυροδοτώντας αλυσιδωτές εξεγέρσεις. Θεωρούσαν ότι η επανάσταση είχε αντιμοναρχικές βλέψεις και ανέμεναν την κατάπνιξη της από τα οθωμανικά στρατεύματα. Ωστόσο, αυτήν τη στάση δεν την κράτησαν μόνο οι ξένες δυνάμεις, αλλά και πολλοί Έλληνες. Ενώ ο φορέας της επαναστατικής ιδεολογίας ήταν κυρίως μια πρώιμη πολιτική και κοινωνικά αστική τάξη, αυτή των μεσαίων εμπόρων, των λογίων του εξωτερικού και των ναυτικών, δεν ίσχυε το ίδιο για την πολιτική και διοικητική αριστοκρατία των προκρίτων, των κοτζαμπάσηδων και των Φαναριωτών.

Τάξεις και κοινωνικά στρώματα στην Επανάσταση

Πιο συγκεκριμένα, οι περίφημοι Φαναριώτες δεν ήταν «ένθερμοι» υποστηρικτές μιας ελληνικής επανάστασης, διότι η οικονομική και πολιτική τους εξουσία προερχόταν αποκλειστικά από τον σουλτάνο. Ήταν πιστά όργανα της οθωμανικής εξουσίας, που επί αιώνες πρόσφεραν τις υπηρεσίες τους στην Υψηλή Πύλη. Η ίδια τους η ύπαρξη ήταν συνυφασμένη με την ύπαρξη της Οθωμανικής Αυτοκρατορίας, καθώς κατείχαν υψηλές θέσεις στην τουρκική διοίκηση. Ως λόγιοι, γραμματικοί, διερμηνείς, διπλωμάτες, και με καλή γνώση των πολιτικών πραγμάτων της Ευρώπης, αναλάμβαναν συνήθως το αξίωμα του δραγουμάνου της Πύλης, εφάμιλλο σε σπουδαιότητα με αυτό του υπουργού Εξωτερικών της Αυτοκρατορίας. Εξασφάλιζαν επίσης για τον εαυτό τους το αξίωμα των πριγκίπων-ηγεμόνων των παραδουνάβιων χωρών (Μολδοβλαχία, Βεσσαραβία) και σταδιακά αυτή η διοικητική θέση έγινε κληρονομική. Τα οικονομικά προνόμια που απολάμβαναν από την κατοχή τόσο υψηλών διοικητικών θέσεων στο οθωμανικό κράτος δεν επέτρεπαν την ανάπτυξη μιας ελληνικής εθνικής συνείδησης, καθώς το προσωπικό τους συμφέρον ήταν άρρηκτα συνδεδεμένο με τα οθωμανικά συμφέροντα. Συνεπώς, τηρούσαν καθολικά αντιδραστική και εχθρική στάση απέναντι σε οποιονδήποτε εθνικό ή κοινωνικό ξεσηκωμό.

Μια άλλη ισχυρή κοινωνική ομάδα που επίσης όφειλε την ύπαρξή της στον σουλτάνο ήταν οι κοτζαμπάσηδες. Πρόκειται για τους λεγόμενους πρόκριτους/προεστούς, δηλαδή χριστιανούς ελληνόφωνους τοποτηρητές-μεγαλογαιοκτήμονες, που λειτουργούσαν ως όργανα της οθωμανικής εξουσίας. Οι κοτζαμπάσηδες, παρά το γεγονός πως ήταν φόρου υποτελείς στον σουλτάνο, είχαν το προνόμιο να εισπράττουν επιπλέον ειδικούς φόρους από κάθε χριστιανό ραγιά που κατοικούσε στην περιοχή που έλεγχαν. Αυτοί οι πρόσθετοι φόροι κατέληγαν σχεδόν πάντα να αποτελούν δυσβάσταχτο βάρος και μέσο οικονομικής εξόντωσης όλων των φτωχών αγροτικών στρωμάτων.

Ταυτόχρονα, ο ανώτερος κλήρος (καλόγεροι, ηγούμενοι, Πατριαρχείο) είχε επίσης συσσωρεύσει σημαντικό πλούτο και εξουσία, έχοντας το ιδιαίτερο προνόμιο να επιδίδεται διαρκώς στην καταλήστευση των φτωχών αγροτικών στρωμάτων, μέσω της επιβολής πρόσθετης φορολογίας. Από τους πρώτους που αφόρισαν την επανάσταση ήταν ο πατριάρχης Γρηγόριος Ε'.

Συνοπτικά, δίπλα στην οθωμανική ολιγαρχία είχε σχηματιστεί μια νέα ολιγαρχία Ελλήνων εκμεταλλευτών, που αρκετές φορές αποδείχτηκε πιο αδίστακτη και σκληρή από τους Οθωμανούς. Η κοινωνική καταπίεση των φτωχών αγροτικών στρωμάτων, σε συνδυασμό με την ουδετερότητα ή ακόμα και την εναντίωσή τους στην επανάσταση, δημιουργούσε

εκρηκτική ατμόσφαιρα στις συνειδήσεις των καταπιεσμένων.

Οι συνθήκες διαβίωσης των φτωχών αγροτικών στρωμάτων επιδεινώνονταν διαρκώς, η καταπίεση και ο οικονομικός στραγγαλισμός γιγαντώνονταν και η συσσωρευμένη αγανάκτηση όλων των φτωχών πληθυσμών εκφράστηκε ενάντια σε όλες τις εκμεταλλευτικές τάξεις, είτε ήταν μουσουλμάνοι, είτε χριστιανοί. Πολλοί φτωχοί αγρότες ή ακτήμονες, υπό το βάρος των δυσβάσταχτων κεφαλικών φόρων, εγκατέλειπαν τον τόπο τους και έφευγαν στα βουνά για να γίνουν κλέφτες. Με αυτή την ιδιότητα δρούσαν εναντίον των αρχόντων των περιοχών τους, Ελλήνων και Τούρκων. Η αντίδρασή τους είχε κατά βάση κοινωνικά αίτια και όχι εθνικά ή θρησκευτικά, συνεπώς θα μπορούσαμε να πούμε πως πρόκειται σε κάποιο βαθμό για μια ιδιότυπη μορφή ταξικής πάλης.

Παράλληλα, όμως, έβγαιναν στο προσκήνιο και νέες κοινωνικές δυνάμεις, με σαφώς πιο προοδευτικά χαρακτηριστικά. Οι μικρομεσαίοι έμποροι και οι ναυτικοί, μαζί με τους προοδευτικούς αστούς, λόγιους του εξωτερικού, λόγω της επαφής τους με τη Δύση και τον Διαφωτισμό, σε κάποιο βαθμό έγιναν φορείς διάδοσής του και στα φτωχά λαϊκά στρώματα.

Η συμβολή των αγροτικών και λαϊκών μαζών στην Ελληνική Επανάσταση και οι ταξικές αντιθέσεις

Η σημαντικότερη πληθυσμιακή κοινωνική τάξη ήταν αυτή των φτωχών λαϊκών στρωμάτων. Ακτήμονες, μικροϊδιοκτήτες, ναύτες, εργάτες σε συντεχνίες και μικρές βιοτεχνίες, μικρομεσαίοι έμποροι κ.ά., συνθλιβόνταν καθημερινά από την οικονομική αφαίμαξη του κλήρου, των κοτζαμπάσηδων και των Οθωμανών αρχόντων. Τα συγκεκριμένα στρώματα αρκετές φορές πήραν τα όπλα εναντίον των εκμεταλλευτών τους προσπαθώντας να αποτινάξουν την κοινωνική καταπίεση που δέχονταν. Όσοι από αυτούς είχαν τη δυνατότητα να έρθουν σε επαφή, μέσω του εμπορίου και της ναυτιλίας, με τις ιδέες της Γαλλικής Επανάστασης και τα ριζοσπαστικά ρεύματα, όπως των Ιακωβίνων, πολύ γρήγορα τα ασπάστηκαν και σε αρκετές περιπτώσεις έγιναν η θρυαλίδα της επανάστασης.

Ειδικά σε περιοχές με σημαντική εμπορική δραστηριότητα και αναπτυσσόμενη ναυτιλία, διαδίδονταν προοδευτικές και δημοκρατικές ιδέες που ενέπνευσαν τον απλό λαό. Αυτές καλλιεργήθηκαν από διανοούμενους, από νέους που σπούδαζαν στην Ευρώπη και από εμπόρους που ταξίδευαν στο εξωτερικό. Όλοι αυτοί διέδωσαν τις νέες προοδευτικές ιδέες και επηρέασαν σημαντικά τον φτωχό λαό, με αποτέλεσμα οι απεσταλμένοι της Φιλικής Εταιρείας να βρουν εύφορο έδαφος.

Στην περιοχή των Καλαβρύτων, σημαντική δράση ανέπτυξε ένας σπουδαγμένος στην Ευρώπη γιατρός, ο Παναγιώτης Σοφιανόπουλος. Ήταν οπαδός του ουτοπικού σοσιαλισμού και όπου πήγαινε κατά την προεπαναστατική περίοδο καλλιεργούσε το αίσθημα του αγώνα ενάντια στους κοτζαμπάσηδες, αλλά και στην τουρκική καταπίεση. Διατυμπάνιζε τις αρχές της δικαιοσύνης και της ισότητας και γι' αυτό ήταν μισητός από τους ολιγαρχικούς.

Στην Πάτρα, οι μικροαστοί και τα λαϊκά στρώματα είχαν αρχίσει να διαμορφώνουν επαναστατική συνείδηση. Σε αυτή την πόλη υπήρχαν αρκετοί Επτανήσιοι με προοδευτικές και δημοκρατικές ιδέες, τις οποίες διαρκώς προπαγάνδιζαν. Ηγέτης αυτής της κίνησης ήταν ο τσαγκάρης Παναγιώτης Καρατζάς. Στις 21 Μαρτίου 1821 ξεσήκωσε τον λαό της Πάτρας (είναι μύθος της αστικής τάξης και της εκκλησίας ότι ο Παλαιών Πατρών Γερμανός στις 25 Μαρτίου σήκωσε το λάβαρο της Επανάστασης στο μοναστήρι της Αγίας Λαύρας) και χτύπησαν τους Τούρκους μέσα στην πόλη. Έτσι, η πρώ-

> συνέχεια στη σελ. 15

